

**ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2022-2025 წლების
პრიორიტეტების დოკუმენტი**

შესავალი

წინამდებარე დოკუმენტი ასახავს ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2022-2025 წლების საშუალოვადიანი სამოქმედო გეგმის პრიორიტეტულ მიმართულებებს და პროგრამებს, რომელთა განხორციელებაც გათვალისწინებულია ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტით.

პრიორიტეტების დოკუმენტი მომზადებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ და „პროგრამული ბიუჯეტის შედგენის მეთოდოლოგიის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2011 წლის 8 ივნისის №385 ბრძანების მოთხოვნათა გათვალისწინებით.

საქართველოს მთავრობისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ დასახული პრიორიტეტების, ასევე ქალაქ ბათუმში არსებული სიტუაციის ანალიზის გათვალისწინებით ჩამოყალიბდა საშუალოვადიანი სამოქმედო გეგმა და განისაზღვრა შემდეგი პრიორიტეტული მიმართულებები:

- მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარება (02 00)
- ქალაქის დასუფთავება, ეკოლოგიური მდგომარეობისა და სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება (03 00)
- განათლება (04 00)
- კულტურა, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი (05 00)
- ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა (06 00)
- ქალაქის ეკონომიკური და ურბანული განვითარება (07 00)
- მუნიციპალური სერვისების განვითარება (08 00)

თავი I. ზოგადი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის შესახებ

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტი შედგება 14 ადმინისტრაციული ერთეულისგან და მისი საერთო ფართობი 64,94 კვ/კმ-ს შეადგენს და აღნიშნული მაჩვენებლით, ქვეყნის მასშტაბით მე-3 ქალაქია. ქ. ბათუმის ფართობი ქვეყნის ფართობის 0,09%-ს, ხოლო რეგიონის ფართობის 2,2%-ს შეადგენს. გზების საერთო სიგრძე შეადგენს 377 865,0 მეტრს.

ზღვისპირა აჭარა (ბათუმის მუნიციპალიტეტი) მოიცავს ვაკე-დაბლობებს და სუბტროპიკული ჰავისათვის დამახასიათებელი მაღალი თერმული რეჟიმით გამოირჩევა (საშუალო წლიური ტემპერატურა 14,5 გრ.ც., ზამთრის ყველაზე ცივი თვის – იანვრის საშუალო ტემპერატურა +6 გრ.ც.-ია). ნალექების საშუალო წლიური რაოდენობა 2 200 მმ, ხოლო ჰაერის სინოტივე 80%-ია. ქალაქი საქართველოს სახმელეთო და საზღვაო კარიბჭეა თავისი ღრმა საზღვაო პორტით, სარკინიგზო კვანძითა და მრეწველობის სხვა უნიკალური დარგებით.

საქსტატის 2021 წლის მონაცემებით, ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა 172,1 ათასი კაცია. მოსახლეობის სიმჭიდროვე 1 კვ/კმ-ზე 2650 კაცია. საყოველთაო აღწერის მონაცემებით, ქ. ბათუმის მოსახლეობის 47,6 პროცენტს მამაკაცები შეადგენენ, ხოლო 52,4 პროცენტს ქალები. ქ. ბათუმში შობადობის კოეფიციენტი შეადგენს 17,7-ს, რაც საქართველოს ანალოგიურ მაჩვენებლს 4 ერთეულით აღემატება (13,7), ხოლო მოკვდაობის კოეფიციენტი შეადგენს 9,8-ს. ქ. ბათუმის მოსახლეობის ყველაზე დიდი წილი - 64 % მოდის 19-64 წლის ასაკის მოსახლეობაზე, 26% - 0-19 ასაკის მოსახლეობაზე, ხოლო 10% - 64 წელს ზემოთ. მოსახლეობის დაახლოებით 8 % არის სკოლამდელი ასაკის, 19 % - სასკოლო ასაკის (31 478), 8,6 % - სტუდენტი (14 318), 12 % - საპენსიო და ა.შ.

აღწერის მონაცემების მიხედვით, ქ. ბათუმში, 41 500 კერძო შინამეურნეობაა, ხოლო კერძო შინამეურნეობებში წევრთა საშუალო რაოდენობა შეადგენს 4 კაცს, რაც საკმაოდ მაღალი მაჩვენებელია საქართველოს ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით.

ქ. ბათუმის მოსახლეობის 46,3% ეკონომიკურად აქტიურია, რომელთა 74,4% დასაქმებულია. ეკონომიკურად აქტიურია მამაკაცების 52%, ხოლო ქალების 41,2% (აღნიშნული ძირითადად განპირობებულია საპენსიო ასაკით). რაც შეეხება დასაქმების მაჩვენებლებს, ეკონომიკურად აქტიურ მოსახლეობაში მამაკაცების დასაქმების მაჩვენებელი 78,8 %-ია, ხოლო ქალების 69,3%-ია. დასაქმებულთა 78,5% დაქირავებით მომუშავეა (აღნიშნულ კომპონენტში ქალების წილი გაცილებით მაღალია და 84,3%-ს შეადგენს) ხოლო 9,1% ინდივიდუალურად მომუშავე. უმუშევრობის საშუალო მაჩვენებელი 25,6%-ია, მამაკაცებში უმუშევრობის მაჩვენებელი 21,2%, ხოლო ქალებში 30,7 %. 2021 წლის მონაცემებით, ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა რეგიონის მოსახლეობის 48,5%-ს, ხოლო ქვეყნის მოსახლეობის 4,61 %-ს შეადგენს.

2021 წლის მონაცემებით ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტში „სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში“ რეგისტრირებულია 8974 ოჯახი (31209 პირი), რომლის დაახლოებით 58% არის 100 001 სარეიტინგო ქულაზე ქვემოთ მყოფი, ხოლო 40% არის საარსებო შემწეობის მიმღები.

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული შშმპ სტატუსის საფუძვლით სახელმწიფო გასაცემლის, კერძოდ „სოციალური პაკეტის“ მიმღებ პირთა რაოდენობა შეადგენს 5123-ს, რომელთა დაახლოებით 14% 18 წელს ქვემოთ მყოფი პირია და ესაჭიროება სკოლამდელ და სასკოლო დაწესებულებებში ადაპტირებული გარემო პირობები.

ბათუმი საქართველოს ეკონომიკურად ყველაზე ძლიერი მუნიციპალიტეტია თბილისის შემდეგ. მისი წილი ქვეყნის ეკონომიკაში 6%-ია. დამატებული მთლიანი ღირებულება ერთ სულ მოსახლეზე მუნიციპალიტეტში შეადგენს 5 594 ლარს. 2020 წელს, ქალაქის ბიზნეს სექტორში ფუნქციონირებდა 12 320 საწარმო, მათ შორის 98% მცირე ზომის საწარმო. მზარდი ტენდენციით გამოირჩევა მოქმედი ბიზნეს-სუბიექტების რაოდენობა ქ. ბათუმში. მთლიანი დამატებული ღირებულებისა და დასაქმების მიხედვით, ადგილობრივი ეკონომიკის წამყვან

სექტორებს წარმოადგენს მშენებლობა, ვაჭრობა, ტურიზმი (HoReCa), მრეწველობა, ტრანსპორტი და კომუნიკაციები. ადგილობრივი ეკონომიკის თითქმის ყველა დარგი პირდაპირპროპორციულადაა მიხმული ტურიზმის სექტორზე.

თავი II. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

1.1 ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020-2025 წლების ბიუჯეტის მაჩვენებლები

ბიუჯეტის ბალანსი

(ათასი ლარი)

დასახელება	2020 წლის ფაქტი	2021 წლის გეგმა	2022 წლის პროექტი	2023 წლის პროგნოზი	2024 წლის პროგნოზი	2025 წლის პროგნოზი
შემოსავლები	140 757,1	169 511,2	231 417,0	255 733,5	259 458,5	263 895,6
გადასახადები	62 478,6	66 888,8	76 162,6	78 145,8	84 274,1	89 536,0
გრანტები	60 777,6	75 858,3	119 000,0	139 883,1	135 971,6	133 578,3
სხვა შემოსავლები	17 500,9	26 764,1	36 254,4	37 704,6	39 212,8	40 781,3
ხარჯები	84 376,5	117 589,6	153 405,4	121 464,7	123 849,8	126 310,8
შრომის ანაზღაურება	23 530,2	25 563,0	27 616,8	28 445,3	29 298,7	30 177,6
საქონელი და მომსახურება	34 179,2	43 581,2	48 740,1	48 885,3	49 944,0	51 729,3
პროცენტი	353,6	179,5	12 762,3	6 947,1	6 947,1	6 587,1
სუბსიდიები	13 654,8	15 851,8	16 447,7	15 551,7	15 575,1	15 495,5
გრანტები	5,9	15,0	15,0	27,1	27,1	27,1
სოციალური უზრუნველყოფა	7 319,3	10 480,7	11 978,5	12 080,4	12 340,5	12 340,9
სხვა ხარჯები	5 333,4	21 918,4	35 845,0	9 527,8	9 717,3	9 953,3
საოპერაციო საღდო	56 380,6	51 921,6	78 011,6	134 268,8	135 608,7	137 584,7
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	53 272,8	63 495,1	45 757,4	99 068,3	100 408,2	102 388,2
ზრდა	54 683,2	84 445,1	65 457,4	107 796,0	108 830,7	109 821,5
კლება	1 410,4	20 950,0	19 700,0	8 727,7	8 422,5	7 433,3
მთლიანი საღდო	3 107,9	-11 573,5	32 254,2	35 200,5	35 200,5	35 196,5
ფინანსური აქტივების ცვლილება	1 174,8	-14 339,0	-1 430,4			
ზრდა	1 174,8					
ვალუტა, დეპოზიტები	1 174,8					
კლება		14 339,0	1 430,4			
ვალუტა, დეპოზიტები		14 339,0	1 430,4			

ვალდებულებების ცვლილება	-1 933,1	-2 765,5	-33 684,6	-35 200,5	-35 200,5	-35 196,5
კლება	1 933,1	2 765,5	33 684,6	35 200,5	35 200,5	35 196,5
საშინაო	1 933,1	2 765,5	33 684,6	35 200,5	35 200,5	35 196,5
ბალანსი	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება

(ათასი ლარი)

დასახელება	2020 წლის ფაქტი	2021 წლის გეგმა	2022 წლის პროექტი	2023 წლის პროგნოზი	2024 წლის პროგნოზი	2025 წლის პროგნოზი
შემოსულობები	142 167,5	190 461,2	251 117,0	264 461,2	267 881,0	271 328,9
შემოსავლები	140 757,1	169 511,2	231 417,0	255 733,5	259 458,5	263 895,6
არაფინანსური აქტივების კლება	1 410,4	20 950,0	19 700,0	8 727,7	8 422,5	7 433,3
გადასახდელები	140 992,8	204 800,2	252 547,4	264 461,2	267 881,0	271 328,8
ხარჯები	84 376,5	117 589,6	153 405,4	121 464,7	123 849,8	126 310,8
არაფინანსური აქტივების ზრდა	54 683,2	84 445,1	65 457,4	107 796,0	108 830,7	109 821,5
ვალდებულებების კლება	1 933,1	2 765,5	33 684,6	35 200,5	35 200,5	35 196,5
ნაშთის ცვლილება	1 174,8	-14 339,0	-1 430,4	0,0	0,0	0,0

1.2 ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის საბოლოო შედეგების ანალიზი

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტი დამტკიცებული იქნა ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2019 წლის 25 დეკემბრის №35 დადგენილებით. დამტკიცებულ ბიუჯეტში წლის განმავლობაში განხორციელდა ცვლილებები ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 25/02/2020 №10; 13/08/2020 №32 და 23/12/2020 №43 დადგენილებებით.

საანგარიშო პერიოდში ადგილობრივი ბიუჯეტის შემოსულობების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 141,108.1 ათასი ლარი, ფაქტიური შესრულება 142,167.5 ათასი ლარია. ბიუჯეტის გადასახდელების დაზუსტებულმა გეგმამ შეადგინა 154,255.8 ათასი ლარი, ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა 140,992.8 ათასი ლარი.

2020 წლის 11 მარტს, ჯანმრთელობის დაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ ახალი კორონავირუსი (COVID -19) პანდემიად გამოაცხადა. ახალი კორონავირუსის (COVID-19) მასობრივი გავრცელების, ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ გამოცხადებული პანდემიისათვის მზაობისა და ქვეყნის წინაშე არსებული მზარდი გამოწვევის გათვალისწინებით, იმისათვის, რათა სახელმწიფომ შეასრულოს კონსტიტუციური ვალდებულება - უზრუნველყოს დემოკრატიულ საზოგადოებაში აუცილებელი საზოგადოებრივი უსაფრთხოება და ქვეყნის მოსახლეობის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის მოსალოდნელი საფრთხის შემცირება, საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე 2020 წლის მარტის თვეში გამოცხადდა საგანგებო მდგომარეობა.

„საქართველოში ახალი კორონავირუსის გავრცელების აღკვეთის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 23 მარტის №181 დადგენილებით შეიზღუდა რიგი ეკონომიკური საქმიანობები, რომელმაც თავის მხრივ შეანელა ეკონომიკური პროცესები და შესაბამისად შემცირდა გადასახადებიდან და მოსაკრებლებიდან მისაღები შემოსავლები.

კორონავირუსის პანდემიით გამოწვეული სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების, მოქალაქეთათვის დახმარებისა და შეღავათების გაწევის მიზნით, როგორც სამთავრობო, ასევე ადგილობრივ დონეზე შემუშავებულ იქნა რიგი ღონისძიებები, რომელმაც მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია ადგილობრივი ბიუჯეტის შემოსულობებსა და გადასახდელებზე. შემოსულობების მხრივ შემცირდა გადასახადებიდან მიღებული შემოსავლები, სხვა შემოსავლები შემცირდა ეკონომიკური აქტივობის კლების და მუნიციპალიტეტის მიერ დაწესებული შეღავათების (მოსაკრებლები, ნებართვები და სხვა შემოსავლები) ხარჯზე, ხოლო გადასახდელების კუთხით, პანდემიის პერიოდში ბიუჯეტიდან გამოთავისუფლებულ იქნა ადმინისტრაციული, კულტურული, სპორტული და სხვა მსგავსი ტიპის ხარჯები, რომელიც მიმართულ იქნა მოწყვლადი სოციალური კატეგორიების

ბენეფიციართა დახმარების და ქალაქისათვის მნიშვნელოვანი კაპიტალური/ინფრასტრუქტურული პროექტების დაფინანსებაზე.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, 2020 წელს პრიორიტეტული იყო ქალაქის განვითარებისათვის საჭირო ინფრასტრუქტურის მშენებლობის, რეაბილიტაციისა და მათ ექსპლოატაციასთან დაკავშირებული ღონისძიებების დაფინანსება და მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება.

დასახული პრიორიტეტების შესაბამისად, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ხორციელდებოდა შემდეგი პროგრამების დაფინანსება:

✓ **მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარება:**

- საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება - 30 811,4 ათასი ლარი;
- სატრანსპორტო სისტემისა და სერვისის განვითარება - 7 879,4 ათასი ლარი;
- საბაზისო კომუნალური ინფრასტრუქტურის განვითარება - 28 702,9 ათასი ლარი;
- ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების მხარდაჭერა, ბინათმშენებლობა და ავარიული შენობების რეაბილიტაცია-დემონტაჟი - 4 928,2 ათასი ლარი;
- მუნიციპალური სასაფლაოების მოწყობა და მოვლა-პატრონობა - 494,7 ათასი ლარი;
- ინფრასტრუქტურული პროექტების დაგეგმვა და მართვა - 1 980,1 ათასი ლარი;
- ქალაქის კეთილმოწყობა - 853,0 ათასი ლარი.

✓ **ქალაქის დასუფთავება, ეკოლოგიური მდგომარეობისა და სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება:**

- ქალაქის დასუფთავების მომსახურების განვითარება - 9 302,4 ათასი ლარი;
- ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესება და სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება - 5 991,7 ათასი ლარი;

✓ **განათლება:**

- სკოლამდელი განათლება - 13 026,9 ათასი ლარი;
- პროფესიული განვითარებისა და უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა - 101,7 ათასი ლარი;
- ზოგადი განათლების ხელშეწყობა - 1,3 ათასი ლარი;

✓ **კულტურა, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი:**

- სპორტის განვითარების ხელშეწყობა - 4 021,4 ათასი ლარი;
- მუნიციპალური სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარება და მოვლა-პატრონობა - 1 236,9 ათასი ლარი;
- კულტურული ღონისძიებები და ფესტივალები - 1 433,5 ათასი ლარი;
- კულტურულ-საგანმანათლებლო საქმიანობის ხელშეწყობა - 2 504,7 ათასი ლარი;
- კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და განვითარება - 315,6 ათასი ლარი;
- ახალგაზრდობის განვითარების ხელშეწყობა - 20,7 ათასი ლარი.

✓ **ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა:**

- ჯანმრთელობის დაცვა - 2 952,0 ათასი ლარი;
- სოციალური უზრუნველყოფა - 10 027,2 ათასი ლარი;

- სანიტარიული ზედამხედველობა და ეპიდსიტუაციის მართვა - 703,5 ათასი ლარი.
 - ✓ ქალაქის სოციალურ-ეკონომიკური და სივრცითი განვითარება:
 - ქალაქის ურბანული განვითარება - 8,6 ათასი ლარი;
 - ქალაქის ეკონომიკური პროფილის გაძლიერება და ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა - 42,2 ათასი ლარი;
 - ✓ მუნიციპალური სერვისების განვითარება:
 - მუნიციპალური მომსახურების მართვა და გაუმჯობესება - 5,375.1 ათასი ლარი;
- ადგილობრივი ბიუჯეტიდან ხორციელდებოდა ასევე მუნიციპალიტეტის თვითმმართველობის ორგანოების (საკრებულო, მერია) ხარჯების დაფინანსება (5,984.3 ათასი ლარი), სასესხო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა (2 286,7 ათასი ლარი), წვევამდელთა ტრანსპორტირება (6,6 ათასი ლარი).

ქ. ბათუმის 2020 წლის ბიუჯეტის მაჩვენებლები
ქ. ბათუმის ბიუჯეტის ბალანსი

(ათასი ლარი)

დასახელება	2020 წლის გეგმა	2020 წლის შესრულება	შესრულება-ის %
შემოსავლები	139,658.0	140,757.1	101%
გადასახადები	62,610.0	62,478.6	100%
გრანტები	60,777.6	60,777.6	100%
სხვა შემოსავლები	16,270.4	17,500.9	108%
ხარჯები	90,904.9	84,376.5	93%
შრომის ანაზღაურება	24,584.9	23,530.2	96%
საქონელი და მომსახურება	37,348.2	34,179.2	92%
პროცენტი	359.4	353.6	98%
სუბსიდიები	14,750.9	13,654.8	93%
გრანტები	15.5	5.9	38%
სოციალური უზრუნველყოფა	7,874.0	7,319.3	93%
სხვა ხარჯები	5,972.0	5,333.4	89%
საოპერაციო სალდო	48,753.1	56,380.6	116%
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	59,954.0	53,272.8	89%
ზრდა	61,404.1	54,683.2	89%
კლება	1,450.1	1,410.4	97%
მთლიანი სალდო	-11,200.9	3,107.9	-28%
ფინანსური აქტივების ცვლილება	-13,147.7	1,174.8	-9%
ზრდა	0.0	1,174.8	-
ვალუტა და დეპოზიტები	0.0	1,174.8	-
კლება	13,147.7	0.0	0%
ვალუტა და დეპოზიტები	13,147.7	0.0	0%
ვალდებულებების ცვლილება	-1,946.8	-1,933.1	99%
კლება	1,946.8	1,933.1	99%
საშინაო	1,946.8	1,933.1	99%
ბალანსი	0.0	0.0	

ქ. ბათუმის ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება

(ათასი ლარი)

დასახელება	2020 წლის გეგმა	2020 წლის შესრულება	შესრულების %
შემოსულობები	141,108.1	142,167.5	100.8%
შემოსავლები	139,658.0	140,757.1	100.8%
არაფინანსური აქტივების კლება	1,450.1	1,410.4	97.3%
გადასახდელები	154,255.8	140,992.8	91.4%
ხარჯები	90,904.9	84,376.5	92.8%
არაფინანსური აქტივების ზრდა	61,404.1	54,683.2	89.1%
ვალდებულებების კლება	1,946.8	1,933.1	99.3%
ნაშთის ცვლილება	-13,147.7	1,174.8	

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის შემოსულობები

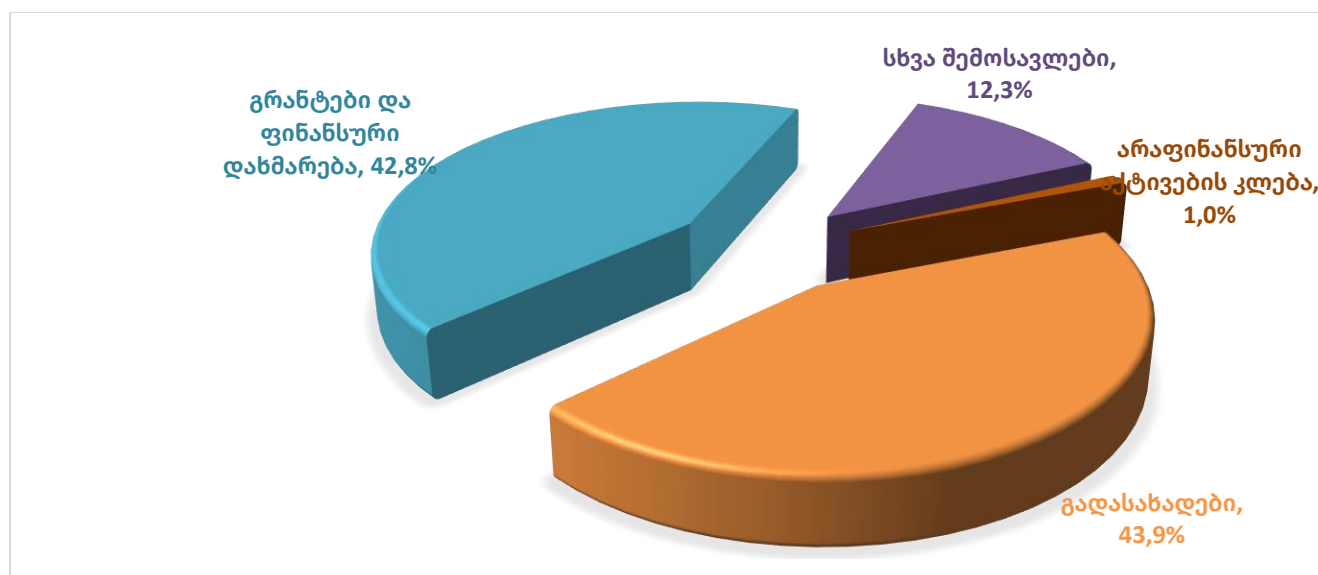
საქართველოში ახალი კორონავირუსის გავრცელების აღკვეთის მიზნით დაწესებული შეზღუდვების შედეგად დაბალი ეკონომიკური აქტივობისა და ცალკეული ეკონომიკური შეღავათების გათვალისწინებით, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის ფაქტიურმა შემოსულობებმა შეადგინა 142,167.5 ათასი ლარი, რაც შემოსულობების 2020 წლის გეგმიური მაჩვენებლის 100.8%-ია. შემოსულობებიდან გადასახადების სახით მიღებულ შემოსავლებზე მოდის 62,478.6 ათასი ლარი (შემოსულობების 43.9%), გრანტების (ფინანსური დახმარების) სახით მიღებულ შემოსავლებზე – 60,777.6 ათასი ლარი (შემოსულობების 21.7%), სხვა (არასაგადასახადო) შემოსავლებზე - 17,500.9 ათასი ლარი (შემოსულობების 12,3%), არაფინანსური აქტივების კლებაზე (ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებულ შემოსულობაზე) – 1,410.4 ათასი ლარი (შემოსულობების 1,0%).

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის
ფაქტიური შემოსულობები

(ათასი ლარი)

#	შემოსულობის დასახელება	თანხა (ათასი ლარი)	წილი მთლიან შემოსულობებში
1	შემოსავლები	140,757.1	99.0%
1.1	გადასახადები	62,478.6	43.9%
1.2	გრანტები და ფინანსური დახმარება	60,777.6	42.8%
1.3	სხვა შემოსავლები	17,500.9	12.3%
2	არაფინანსური აქტივების კლება	1,410.4	1.0%
ჯამი		142,167.5	100%

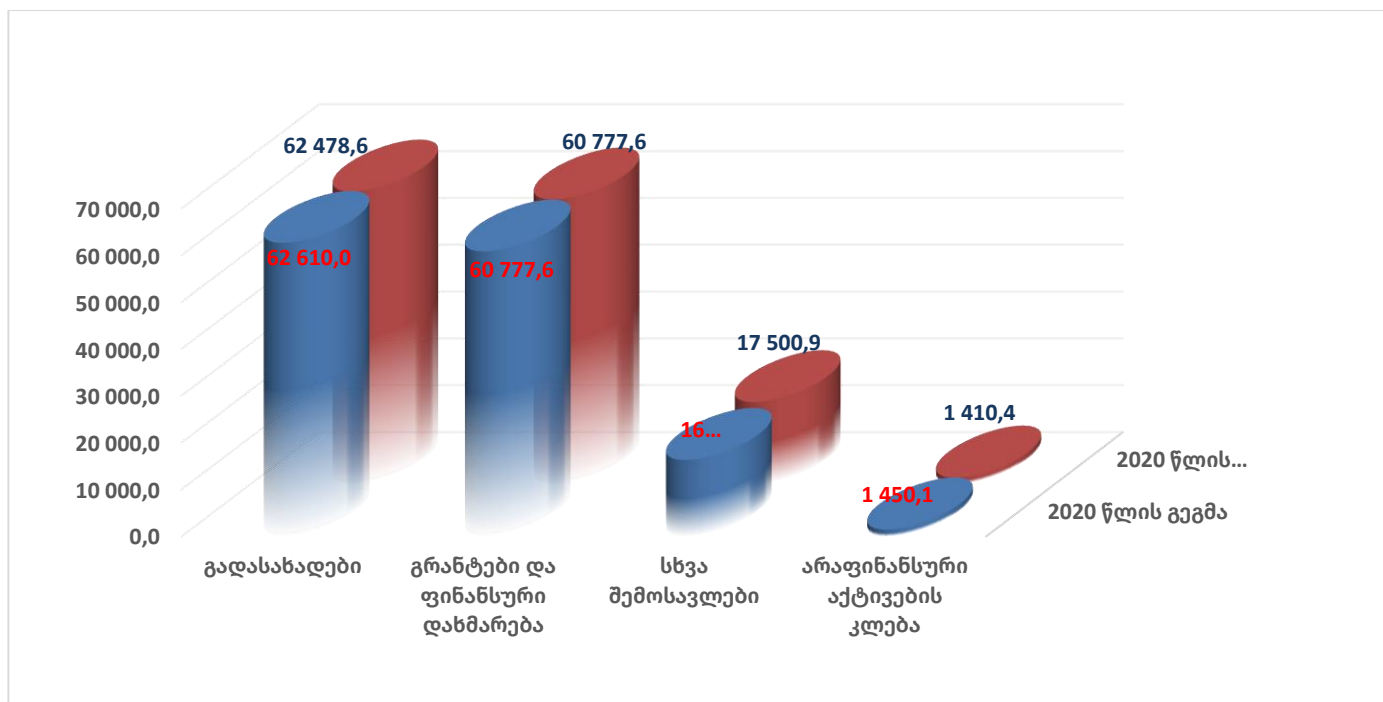
შემოსულობების ცალკეული კატეგორიების მიხედვით შესრულების მდგომარეობა შემდეგია:

(ათასი ლარი)

#	შემოსულობების დასახელება	2020 წლის გეგმა	2020 წლის შესრულება	გადახრა	შესრულება %
1	შემოსავლები	139,658.0	140,757.1	1,099.1	100.8%
1.1	გადასახადები	62,610.0	62,478.6	-131.4	99.8%
1.2	გრანტები და ფინანსური დახმარება	60,777.6	60,777.6	0.0	100.0%
1.3	სხვა შემოსავლები	16,270.4	17,500.9	1,230.5	107.6%
2	არაფინანსური აქტივების კლება	1,450.1	1,410.4	-39.6	97.3%
ჯამი		141,108.1	142,167.5	1,059.5	100.8%

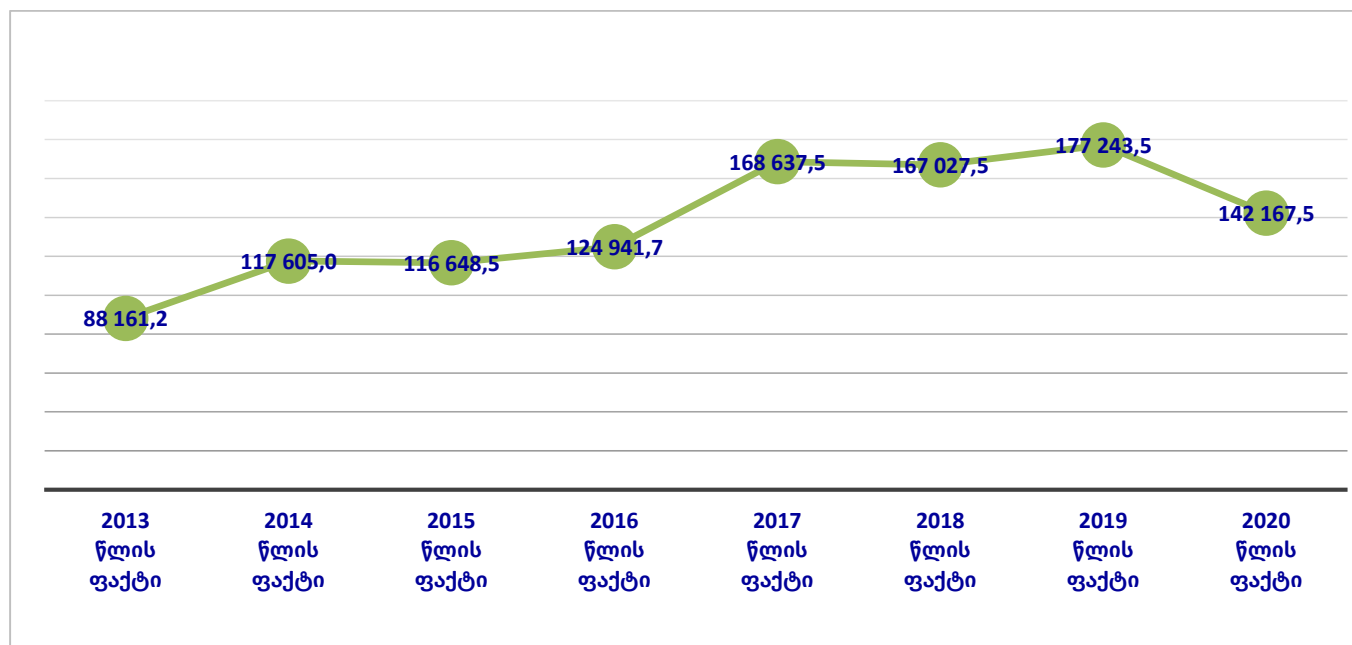
ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის ფაქტობრივი შესრულება გეგმასთან მიმართებაში

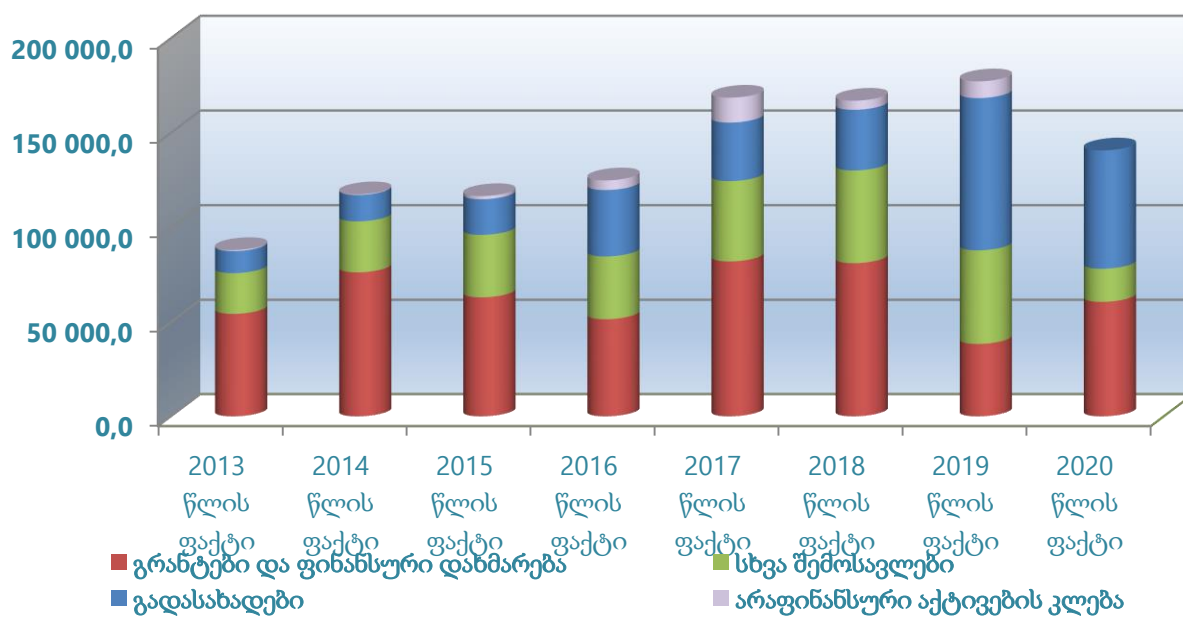
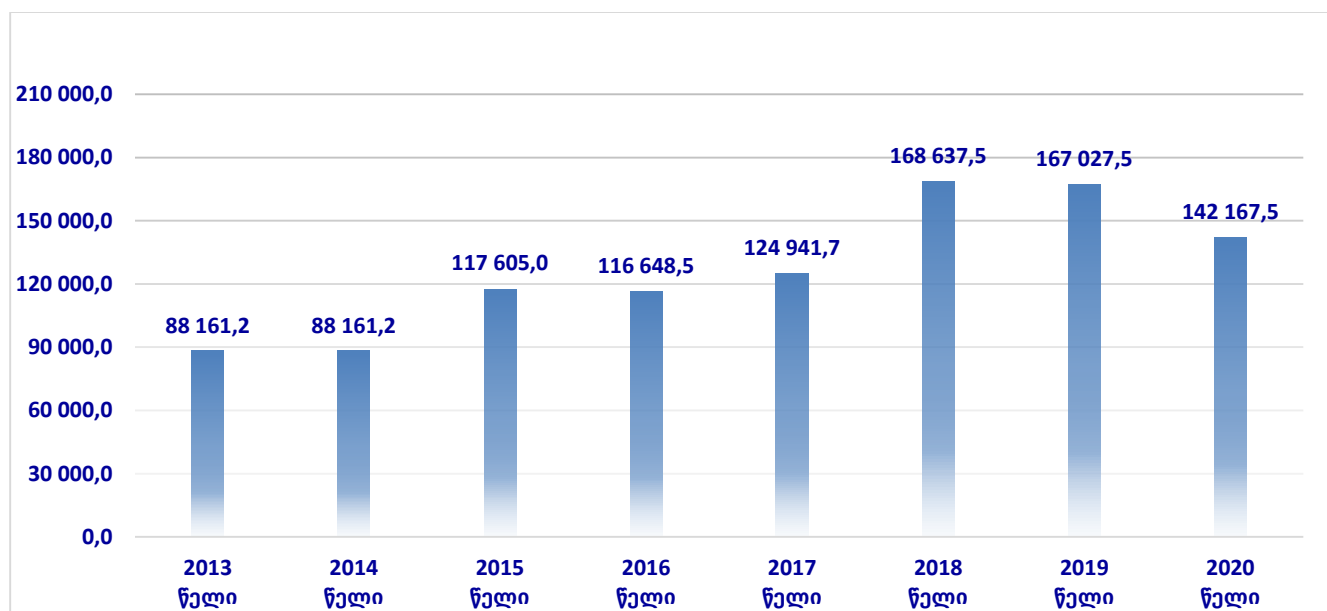

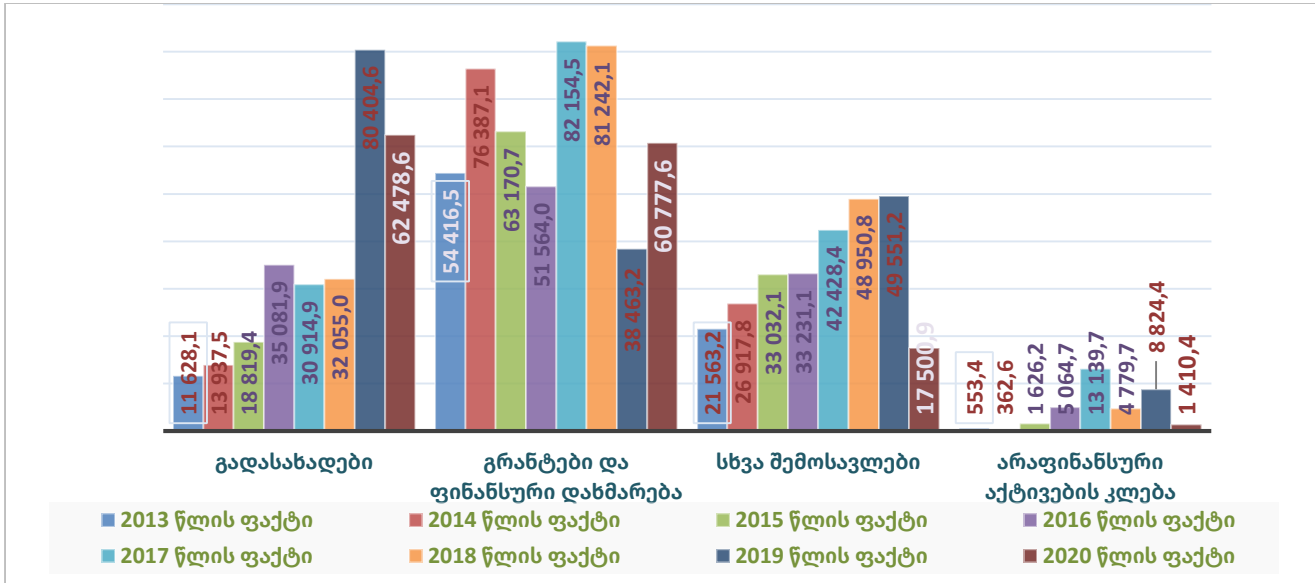
ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსულობების დინამიკა
(ცხრილი/გრაფიკები)

(ათასი ლარი)

#	დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის ფაქტი
1	შემოსავლები	87,607.8	117,242.4	115,022.2	119,877.0	155,497.8	162,247.9	168,419.0	140,757.1
1.1	გადასახადები	11,628.1	13,937.5	18,819.4	35,081.9	30,914.9	32,055.0	80,404.6	62,478.6
1.2	გრანტები და ფინანსური დახმარება	54,416.5	76,387.1	63,170.7	51,564.0	82,154.5	81,242.1	38,463.2	60,777.6
1.3	სხვა შემოსავლები	21,563.2	26,917.8	33,032.1	33,231.1	42,428.4	48,950.8	49,551.2	17,500.9
2	არაფინანსური აქტივების კლება	553.4	362.6	1,626.2	5,064.7	13,139.7	4,779.7	8,824.4	1,410.4
3	ფინანსური აქტივების კლება				0.1		0.0	0.0	
სულ ჯამი		88,161.2	117,605.0	116,648.5	124,941.7	168,637.5	167,027.5	177,243.5	142,167.5

შემოსავლები

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 139,658.0 ათასი ლარით, საანგარიშო პერიოდში მობილიზებული იქნა 140,757.1 ათასი ლარი, ანუ საპროგნოზო მაჩვენებლის 100.8%.

შემოსავლები მოიცავს გადასახადებს, გრანტებს (ფინანსურ დახმარებას) და სხვა (არასაგადასახადო) შემოსავლებს.

გადასახადები

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის შემოსულობების შესრულების შედეგების მიხედვით, საგადასახადო შემოსავლების ფაქტიურ შესრულებაზე მოდის 62,478.6 ათასი ლარი, რაც შესაბამისი გეგმიური მაჩვენებლის _ 62,610.0 ათასი ლარის 99.8%-ია. თავის მხრივ, მთლიან შემოსულობებში საგადასახადო შემოსავლების წილი შეადგენს 43.9%-ს.

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების დინამიკა

(ათასი ლარი)

#	შემოსავლის სახე	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის ფაქტი	2020 წლის გეგმა	შესრულება			
											2020 წ. გეგმასთან		2019 წ. ფაქტთან	
											გადახრა (ათ. ლარი)	%	გადახრა (ათ. ლარი)	%
1	საშემოსავლო გადასახადი				10,742.6	5,599.5	5,005.9					-		-
2	დამატებული ღირებულების გადასახადები							50,467.5	41,314.0	43,114.3	1,800.3	104.4%	-7,353.2	85.4%
3	ქონების გადასახადი	11,625.4	13,936.5	18,820.2	24,339.2	25,315.4	27,049.1	29,937.2	21,296.0	19,364.3	-1,931.7	90.9%	-10,572.8	64.7%
3.1	ქონების ფიზიკურ პირთა გადასახადი	792.8	861.8	1,117.8	1,199.1	1,528.1	1,754.2	2,129.7	1,700.0	2,152.8	452.8	126.6%	23.1	101.1%
3.2	საწარმოთა ქონების გადასახადი	9,519.7	11,376.5	16,322.4	21,448.6	22,064.9	23,459.0	25,868.1	17,896.0	15,291.5	-2,604.5	85.4%	-10,576.6	59.1%
3.3	მიწის გადასახადი	1,312.9	1,698.2	1,380.1	1,691.5	1,722.4	1,835.9	1,939.3	1,700.0	1,920.0	220.0	112.9%	-19.4	99.0%
4	სხვა გადასახადები	2.7	1.0	-0.8								-		-
სულ		11,628.1	13,937.5	18,819.4	35,081.9	30,914.9	32,055.0	80,404.6	62,610.0	62,478.6	-131.4	99.8%	-17,926.1	77.7%

საგადასახადო შემოსავლების ცალკეული სახეების მიხედვით შესრულების მდგომარეობა შემდეგია:

ქონების გადასახადი - საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, ქონების გადასახადი აერთიანებს საწარმოთა ქონების გადასახადს (გარდა მიწისა), ფიზიკურ პირთა ქონების გადასახადს (გარდა მიწისა) და მიწაზე ქონების გადასახადს. ქონების გადასახადის 2020 წლის გეგმიური მაჩვენებელი 21,296.0 ათასი ლარით განისაზღვრა, ფაქტიურმა შესრულებამ 19,364.3 ათასი ლარი შეადგინა, რაც გეგმის 90.9%-ია.

ქონების გადასახადის ცალკეული სახეობის მიხედვით შესრულების მდგომარეობა შემდეგია:

(ათასი ლარი)

#	დასახელება	2020 წლის გეგმა	2020 წლის ფაქტი	გადახრა	შესრულება %
1	სულ ქონების გადასახადი, მათ შორის:	21,296.0	19,364.3	-1,931.7	90.9%
11	საწარმოთა ქონების გადასახადი (გარდა მიწისა)	17,896.0	15,291.5	-2,604.5	85.4%
12	ფიზიკურ პირთა ქონების გადასახადი (გარდა მიწისა)	1,700.0	2,152.8	452.8	126.6%
13	მიწაზე ქონების გადასახადი	1,700.0	1,920.0	220.0	112.9%

საწარმოთა ქონების გადასახადის საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 17,896.0 ათასი ლარით. ფაქტიურად მოხილვებული იქნა 15,291.5 ათასი ლარი, რაც გეგმის 85.4%-ია.

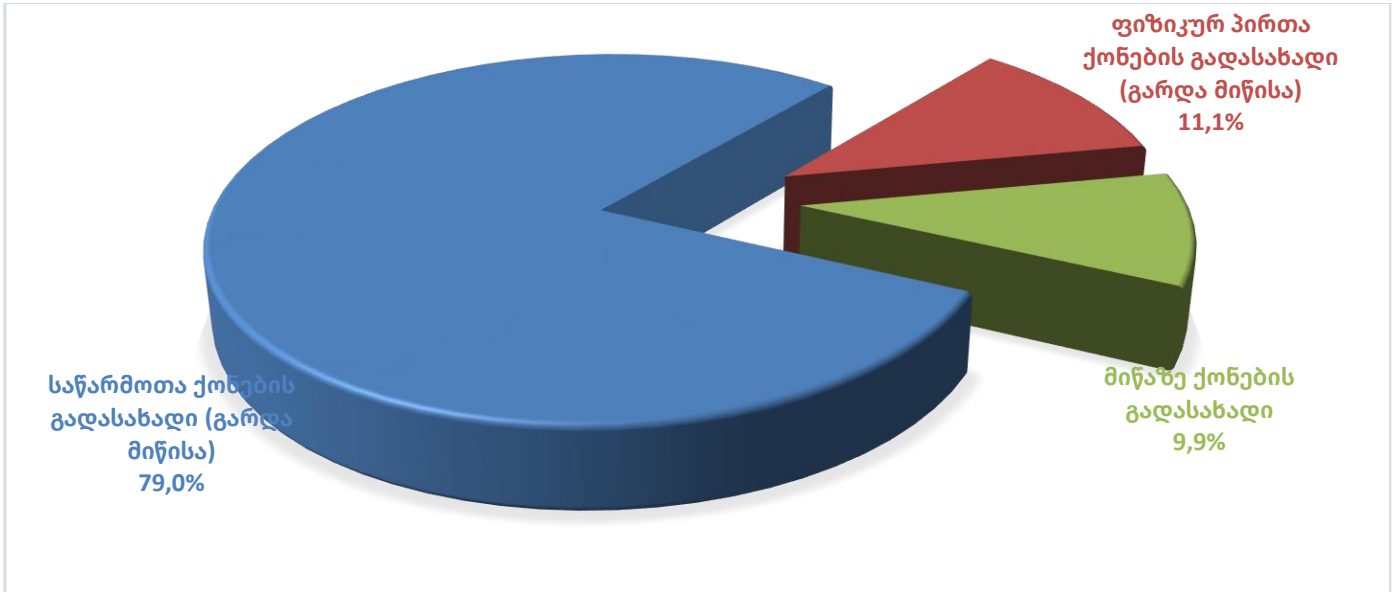
ფიზიკურ პირთა ქონების გადასახადის სახით დაგეგმილი იყო 1,700.0 ათასი ლარის მოხილვება, ფაქტიურად მიღებული იქნა 2,152.8 ათასი ლარი, რაც გეგმის 126.6%-ია.

მიწაზე ქონების გადასახადი მოხილვებული იქნა 1,920.0 ათასი ლარის ოდენობით, რაც გეგმის (1,700.0 ათასი ლარი) 112.9%-ია.

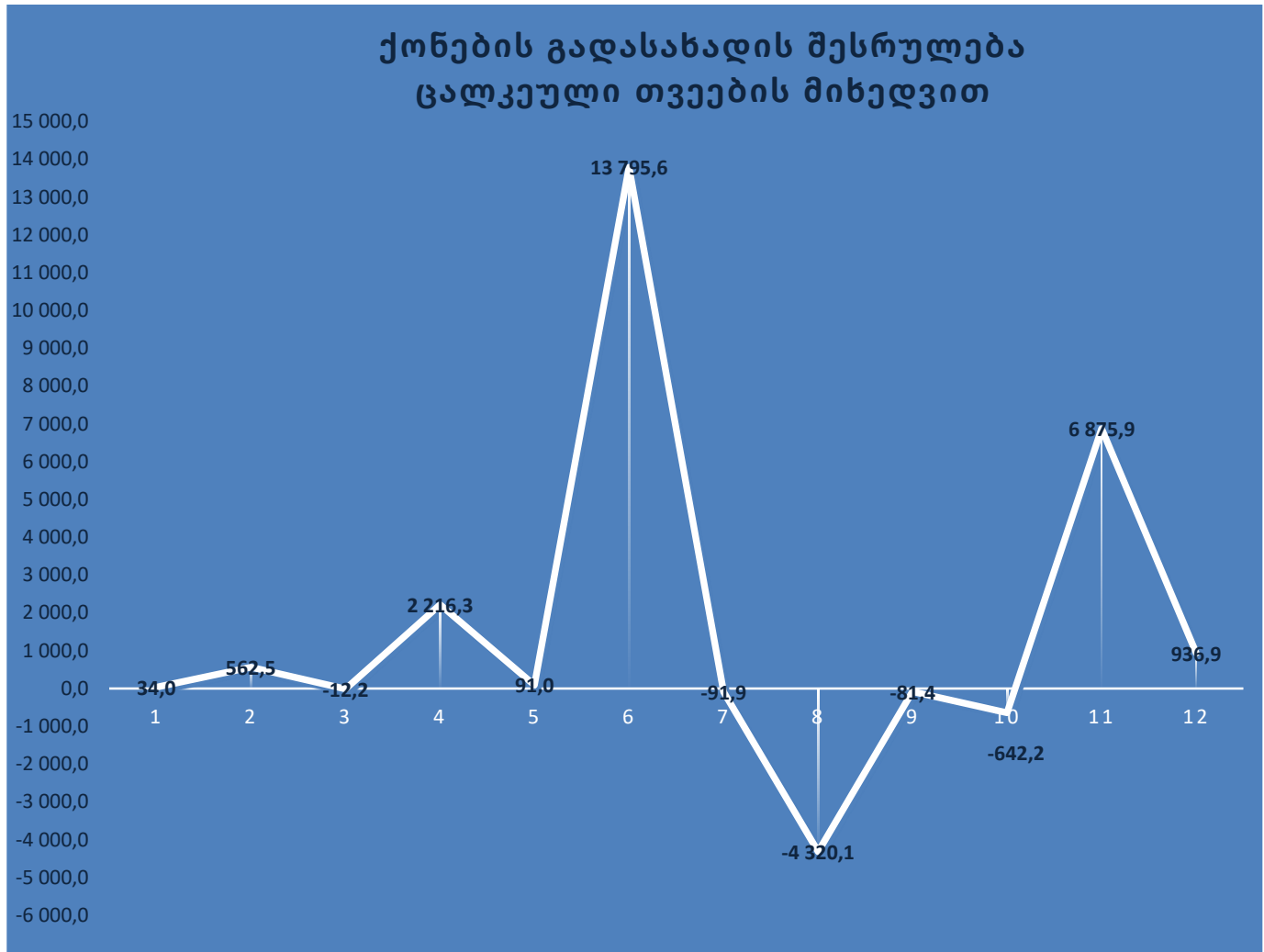
(ათასი ლარი)

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის ფაქტი
სულ ქონების გადასახადი, მათ შორის:	11,625.4	13,936.5	18,820.2	24,339.2	25,315.4	27,049.1	29,937.2	19,364.3
საწარმოთა ქონების გადასახადი (გარდა მიწისა)	9,519.7	11,376.5	16,322.4	21,448.6	22,064.9	23,459.0	25,868.1	15,291.5
ფიზიკურ პირთა ქონების გადასახადი (გარდა მიწისა)	792.8	861.8	1,117.8	1,199.1	1,528.1	1,754.2	2,129.7	2,152.8
მიწაზე ქონების გადასახადი	1,312.9	1,698.2	1,380.1	1,691.5	1,722.4	1,835.9	1,939.3	1,920.0

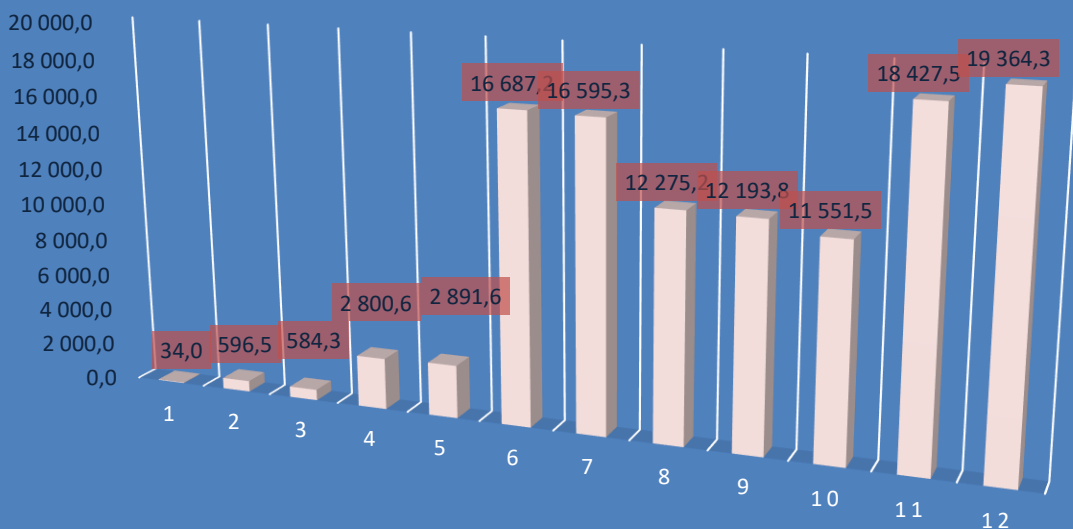
ქონების გადასახადის 2020 წლის ფაქტიური შესრულების მაჩვენებელი 2019 წლის შესრულების ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით - 10,572.8 ათასი ლარით (35%-ით) შემცირებულია, რაც გამოწვეულია საქართველოში ახალი კორონავირუსის გავრცელების აღკვეთის მიზნით დაწესებული შეზღუდვების შედეგად დაბალი ეკონომიკური აქტივობისა და ცალკეული ეკონომიკური შეღავათებით.

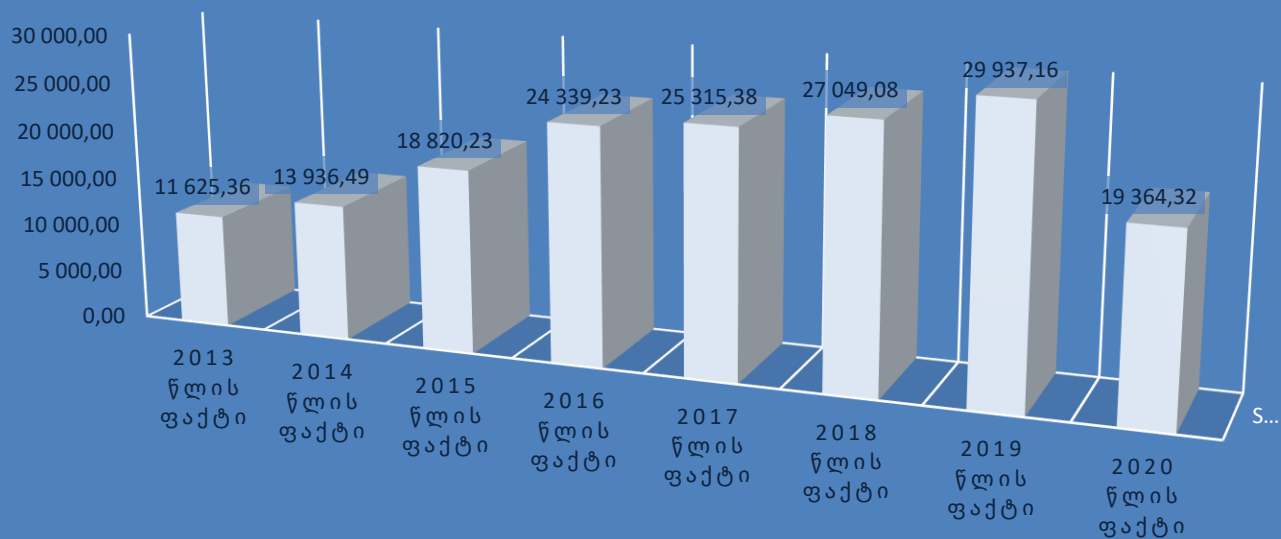
საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში ქონების გადასახადი ბიუჯეტში არათანაბარი სიდიდით აისახებოდა, რომლის ფაქტიური მობილიზაციაც ცალკეული თვეების მიხედვით შემდეგია:

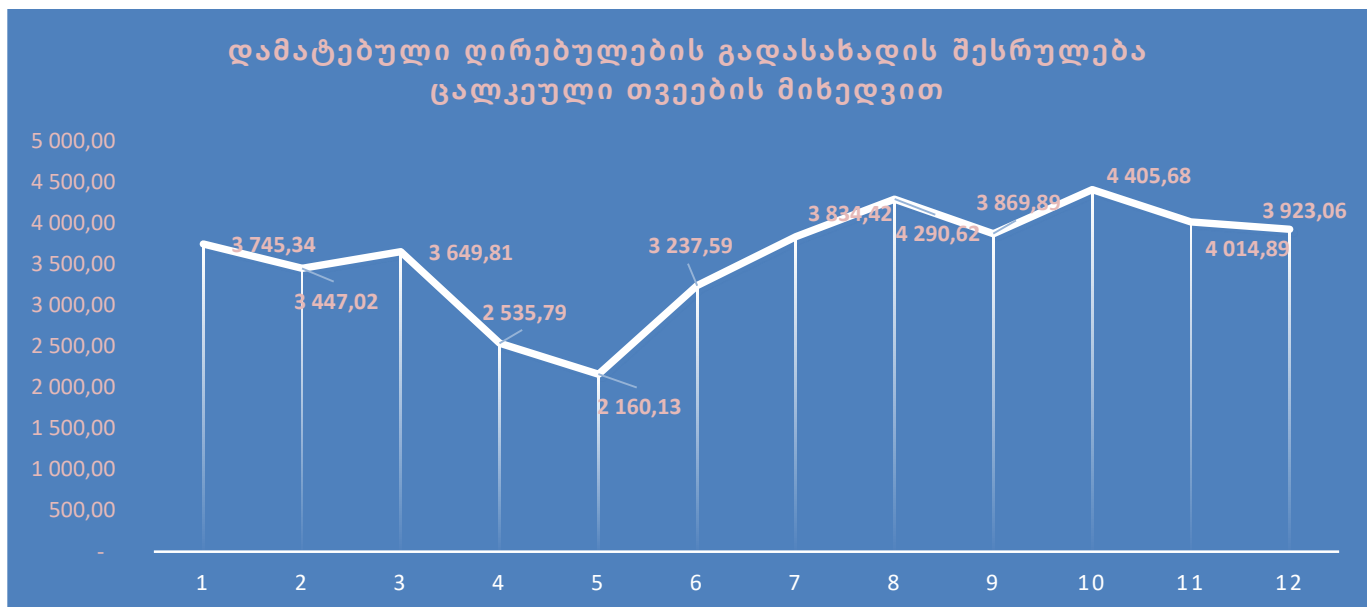
ქონების გადასახადის შესრულება ცალკეული თვეების მიხედვით (ნაზარდი ჯამით)

ქონების გადასახადის შესრულება წლების მიხედვით (2013-2020 წლები)

დამატებული ღირებულების გადასახადი - საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის შესაბამისად, დამატებული ღირებულების გადასახადიდან 19% ნაწილდება მუნიციპალიტეტებზე, სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონის პროექტის მომზადებისას, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო გაიანგარიშებს და ბიუჯეტის კანონის პროექტში ასახავს მუნიციპალიტეტებისათვის განსაზღვრულ დამატებული ღირებულების გადასახადში თითოეული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი წილის პროცენტულ მაჩვენებელს. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტისათვის დამატებული ღირებულების გადასახადის 2020 წლის გეგმიური მაჩვენებელი 41,314.0 ათასი ლარით განისაზღვრა, ხოლო ფაქტიურმა შესრულებამ 43,114.3 ათასი ლარი შეადგინა, რაც გეგმის 104.4%-ია.

ფინანსური დახმარება და გრანტები

2020 წლის განმავლობაში, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში ფინანსური დახმარების სახით მიღებული იქნა 60,777.6 ათასი ლარი, გეგმიური მაჩვენებელი შეადგენდა 60,777.6 ათას ლარს, რაც გეგმის - 100% შეადგენს.

მიღებული ფინანსური დახმარებიდან, სპეციალური ტრანსფერის სახით საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან 2020 წელს მიღებულ იქნა - 29,785.0 ათასი ლარი, ხოლო სხვა სპეციალური ტრანსფერის სახით მიღებული იქნა 4,789.0 ათასი ლარი. აჭარის ავტონომიური

რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან მიღებული ფინანსური დახმარება - 26,203.6 ათას ლარს შეადგენს.

ადგილობრივი ბიუჯეტის მთლიან შემოსულობებში ფინანსური დახმარების წილი 42.8%-ია.

(ათასი ლარი)

#	დასახელება	2020 წლის გეგმა	2020 წლის შესრულება	გადახრა
1	სახელმწიფო მმართველობის სხვადასხვა დონის ორგანიზაციებიდან მიღებული გრანტები	60,777.6	60,777.6	0.0
1.1	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ბიუჯეტიდან გამოყოფილი ტრანსფერი	26,203.6	26,203.6	0.0
	კაპიტალური ტრანსფერი	18,031.9	18,031.9	0.0
	სპეციალური ტრანსფერი	8,000.0	8,000.0	0.0
	რესპუბლიკური ბიუჯეტის სარეზერვო ფონდი	171.7	171.7	0.0
1.2	გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან	34,574.0	34,574.0	0.0
	სპეციალური ტრანსფერი	29,785.0	29,785.0	0.0
	სხვა სპეციალური ტრანსფერი	4,789.0	4,789.0	0.0

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან მიღებული სახსრები

2020 წლის განმავლობაში, ქ. ბათუმის ბიუჯეტში აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან მიღებულმა სახსრებმა შეადგინა 26,203.6 ათასი ლარი, მათ შორის:

- კაპიტალური ტრანსფერი - კაპიტალური პროექტების დასაფინანსებლად 18,031.9 ათასი ლარი;

- სპეციალური ტრანსფერი - აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან 8,000.0 ათასი ლარი - არდაგანის ტბის მიმდებარედ სანიაღვრე სატუმბო სადგურის მშენებლობის თანადაფინანსებისათვის.

- რესპუბლიკური ბიუჯეტის სარეზერვო ფონდიდან (სპეციალური ტრანსფერი) - 171.7 ათასი ლარი, კერძოდ:

ა) აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის 2020 წლის 14 თებერვლის №81 ბრძანებით, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სარეზერვო ფონდიდან ხანძრისა და ხანძრის ჩაქრობის მიზნით გამოყენებული წყლის ჭავლის შედეგად დაზარალებული 4 ოჯახის, კერძოდ: ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები გენადი შაინიძის, არტურ კასარჯიანის, ირაკლი ბერიძის, შალვა შენგელიას დახმარების გაწევის მიზნით - გამოყოფილ იქნა 36 722 ლარი, საიდანაც ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა - 36 722 ლარი (100%).

ბ) აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის 2020 წლის 22 ივლისის №367 ბრძანებით, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2020 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტით გათვალისწინებული სარეზერვო ფონდიდან ხანძრის შედეგად დაზარალებული 8 ოჯახის, კერძოდ, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ხასან კაკაბაძის, თეა აბულაძის, ირმა ჩიმაკაძის, სოფიკო იაკობაძის, კაკო ურუშაძის, შოთა ცეცხლაძის, ნინო აბულაძის და ირინა ედიგარიანის, მინდობილი პირი ჟანა ხაჩკალიანი დახმარების გაწევის მიზნით გამოყოფილ იქნა 120 000 ლარი, ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა 120 000 ლარი (100%).

გ) აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის 2020 წლის 27 აგვისტოს №644 ბრძანებით, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2020 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტით გათვალისწინებული სარეზერვო ფონდიდან ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტში, ხანძრის შედეგად დაზარალებული ანდრონიკაშვილის ქ. №40, ბინა 7-ში მცხოვრები მანანა თურმანიძის ოჯახისათვის დახმარების გაწევის მიზნით - გამოყოფილ იქნა 15 000 ლარი, ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა 15 000 ლარი (100%).

სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მიღებული გრანტები

სპეციალური ტრანსფერი

„ახალი კორონავირუსის (COVID-19) პანდემიიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტებისათვის ფინანსური დახმარების გამოყოფის შესახებ, საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 19 აგვისტოს №1570 განკარგულებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 18 დეკემბრის №2535 განკარგულებით, მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტების შემოსულობების შესრულების გათვალისწინებით, ქალაქ

ბათუმის მუნიციპალიტეტისათვის გამოყოფილი იქნა სპეციალური ტრანსფერის სახით 29 785,0 ათასი ლარი.

სხვა სპეციალური ტრანსფერის სახით მიღებული სახსრები

2020 წელს, საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან, სხვა სპეციალური ტრანსფერის სახით მიღებული იქნა 4,789.0 ათასი ლარი საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან „ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის“ (III ფაზა და IV ფაზა) პროექტის ფარგლებში გერმანიის რეკონსტრუქციის ბანკს (KfW), საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და თვითმმართველ ქალაქ ბათუმის შორის გაფორმებული ხელშეკრულებების მიხედვით, პროექტის ფარგლებში შესყიდული საქონლისა და მომსახურების დღგ-ის 50% გადახდის მიზნით.

სხვა შემოსავლები

სხვა შემოსავლების 2020 წლის საპროგნოზო მოცულობა 16,270.4 ათასი ლარით განისაზღვრა, ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა 17,500.9 ათასი ლარი, ანუ გეგმის 107.6%. სხვა შემოსავლების წილი ადგილობრივი ბიუჯეტის მთლიან შემოსულობებში 12.3%-ს შეადგენს.

საანგარიშო პერიოდში, სხვა შემოსავლების მობილიზაციის მდგომარეობა ცალკეული სახეების მიხედვით შემდეგია:

საკუთრებიდან მიღებული შემოსავლების სახით მობილიზებულია 5,536.4 ათასი ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (5,298.4 ათასი ლარი) 104.5%-ია. მათ შორის:

- **პროცენტებიდან** მობილიზებულია 1,291.1 ათასი ლარი, რომელიც მოიცავს ადგილობრივი ბიუჯეტის მიმდინარე საბანკო ანგარიშზე წლის განმავლობაში დარიცხულ საპროცენტო შემოსავალს.

- **დივიდენდებიდან** მობილიზებულია 3,500.0 ათასი ლარი, რომელიც მოიცავს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან მიღებულ დივიდენდს.

- **რენტის** სახით მიღებულია 745.2 ათასი ლარი. აქედან ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებელზე მოდის 116.3 ათასი ლარი, მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან შემოსავალზე 628.9 ათასი ლარი.

საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციიდან მობილიზებულია 5,785.8 ათასი ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (5,672.0 ათასი ლარი) 102.0%-ია. აქედან:

- **ადმინისტრაციული მოსაკრებლებისა და გადასახდელების** სახით _ 5,781.5 ათასი. მათ შორის:

- მოსაკრებელი მშენებლობის ნებართვაზე (გარდა განსაკუთრებული მშენებლობის, რადიაციული ან ბირთვული ობიექტების მშენებლობისა) _ 1,320.7 ათასი ლარი.

- საჯარო ინფორმაციის ასლის გადაღების მოსაკრებელი _ 1.3 ათასი ლარი;

- სამხედრო სავალდებულო სამსახურის გადავადების მოსაკრებელი – 1.0 ათასი ლარი;

- სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებელი _ 1,724.5 ათასი ლარი, მათ შორის:

სათამაშო აპარატებიდან _ 15.6 ათასი ლარი;

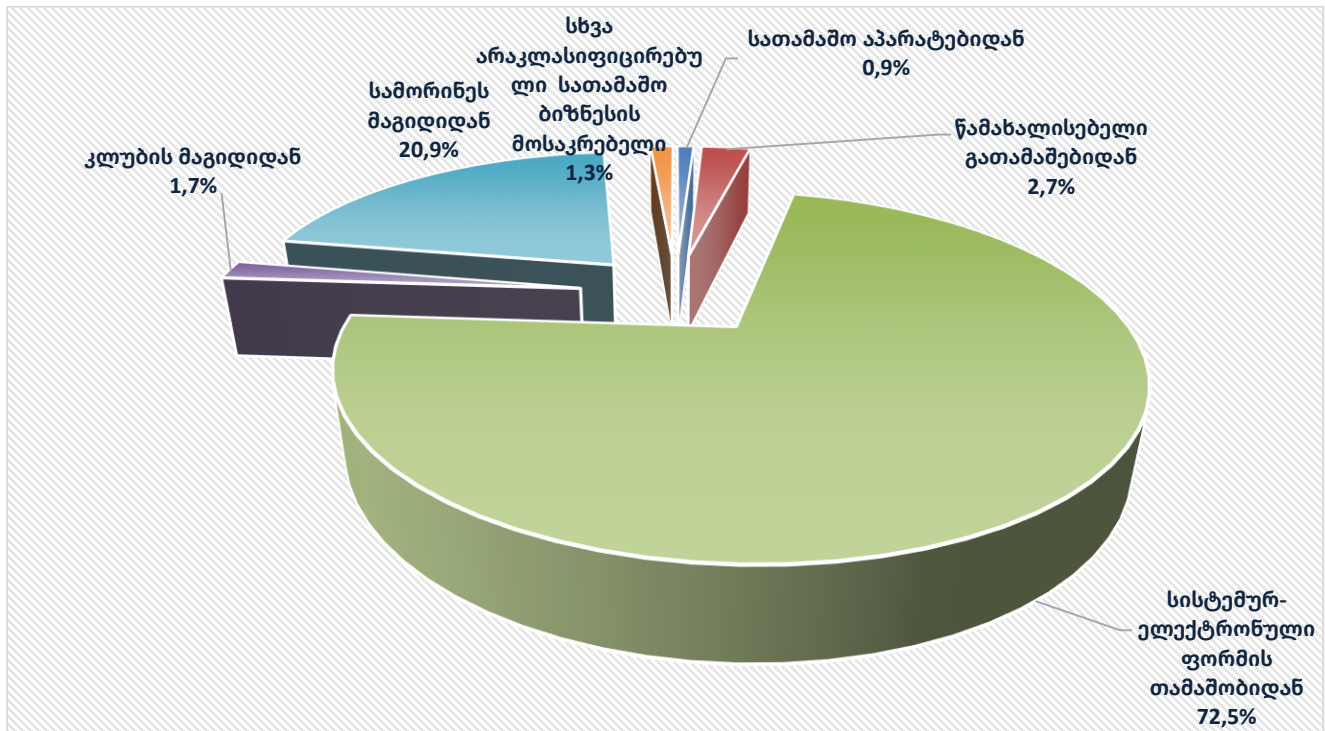
წამახალისებელი გათამაშებიდან _ 47.2 ათასი ლარი;

სისტემურ-ელექტრონული ფორმის თამაშობიდან _ 1,250.0 ათასი ლარი;

კლუბის მაგიდიდან _ 30.0 ათასი ლარი;

სამორინეს მაგიდიდან _ 360.0 ათასი ლარი;

სხვა დანარჩენი არაკლასიფიცირებული სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებელი _ 21.7 ათასი ლარი;

- მოსაკრებელი დასახლებული ტერიტორიის დასუფთავებისათვის - მობილიზებული იქნა 2,247.3 ათასი ლარის ოდენობით.

- ადგილობრივი მოსაკრებელი სპეციალური (ზონალური) შეთანხმების გაცემისათვის _ 486.7 ათასი ლარი;

- არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონლისა და მომსახურებიდან _ 4.3 ათასი ლარი, რომელიც აერთიანებს სხვა არაკლასიფიცირებული მომსახურების გაწევიდან მიღებულ შემოსავალს.

სანქციების (ჯარიმები და საურავები) სახით მობილიზებულია 4,379.1 ათასი ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (4,300.0 ათასი ლარის) 101.8%-ია. მათ შორის:

შემოსავალი სანქციებიდან (ჯარიმები და საურავები) ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების გამო შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროებში - 90.3 ათასი ლარი;

შემოსავალი სანქციებიდან (ჯარიმები და საურავები) ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების გამო გარემოს დაცვის, ბუნებათსარგებლობის სფეროში - 84,2 ათასი ლარი;

შემოსავალი სანქციებიდან (ჯარიმები და საურავები) ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების გამო ისტორიისა და კულტურის ძეგლთა დაცვის, განათლებისა და აღზრდის სფეროში - 20.9 ათასი ლარი;

საგზაო მოძრაობის წესების დარღვევისათვის - 2,625.3 ათასი ლარი;

შემოსავალი სანქციებიდან (ჯარიმები და საურავები) უბილეთო მგზავრობის გამო - 16.8 ათასი ლარი;

შემოსავალი სანქციებიდან (ჯარიმები და საურავები) საქალაქო რეგულარული სამგზავრო გადაყვანის პირობების დარღვევის გამო - 2.4 ათასი ლარი;

სხვა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების გამო ტრანსპორტზე საგზაო მეურნეობისა და კავშირგაბმულობის დარგში - 473.2 ათასი ლარი;

შემოსავალი სანქციებიდან (ჯარიმები და საურავები) ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების გამო ვაჭრობისა და ფინანსების დარგში - 67.3 ათასი ლარი;

შემოსავალი სხვა არაკლასიფიცირებული სანქციებიდან (ჯარიმები და საურავები) ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების გამო - 51.8 ათასი ლარი;

შემოსავალი სანქციებიდან (ჯარიმები და საურავები) საზოგადოებრივი წესრიგის ხელმოფი ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების გამო - 76.9 ათასი ლარი;

შემოსავალი სანქციებიდან (ჯარიმები და საურავები) მმართველობის დადგენილი წესის ხელმოფი ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების გამო - 276.5 ათასი ლარი;

თვითმმართველი ერთეულის ტერიტორიის კეთილმოწყობის წესების დარღვევის გამო - 11.5 ათასი ლარი;

თვითმმართველი ერთეულის იერსახის დამახინჯების გამო - 2.1 ათასი ლარი;

შემოსავალი სხვა არაკლასიფიცირებული სანეციებიდან (ჯარიმები და საურავები) ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების გამო - 115.5 ათასი ლარი;

შემოსავალი სანეციებიდან (ჯარიმები და საურავები) არქიტექტურულ-სამშენებლო საქმიანობაში გამოვლენილი დარღვევის გამო - 515.3 ათასი ლარი;

შემოსავალი სხვა დანარჩენი არაკლასიფიცირებული სანეციებიდან (ჯარიმები და საურავები) - 1.0 ათასი ლარი;

შერეული და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლების (ტრანსფერები რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული) სახით მიღებულია 1,799.6 ათასი ლარი. შემოსავლის აღნიშნულ სახეში გეგმა 1,000.0 ათას ლარს შეადგენდა, ფაქტიურად მობილიზებული იქნა გეგმის 180%. შემოსავლის აღნიშნული სახე აერთიანებს:

სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის არასასოფლო-სამეურნეო მიზნით გამოყოფისას სანაცვლო მიწის ათვისების ღირებულებისა და მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი- 390.3 ათასი ლარი;

სხვა მართვის უფლების გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი - 459.7 ათასი ლარი;

შემოსულობა ადგილობრივი საქალაქო რეგულარული სამგზავრო გადაყვანის ნებართვაზე - 90.7 ათასი ლარი;

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურება - 14.4 ათასი ლარი;

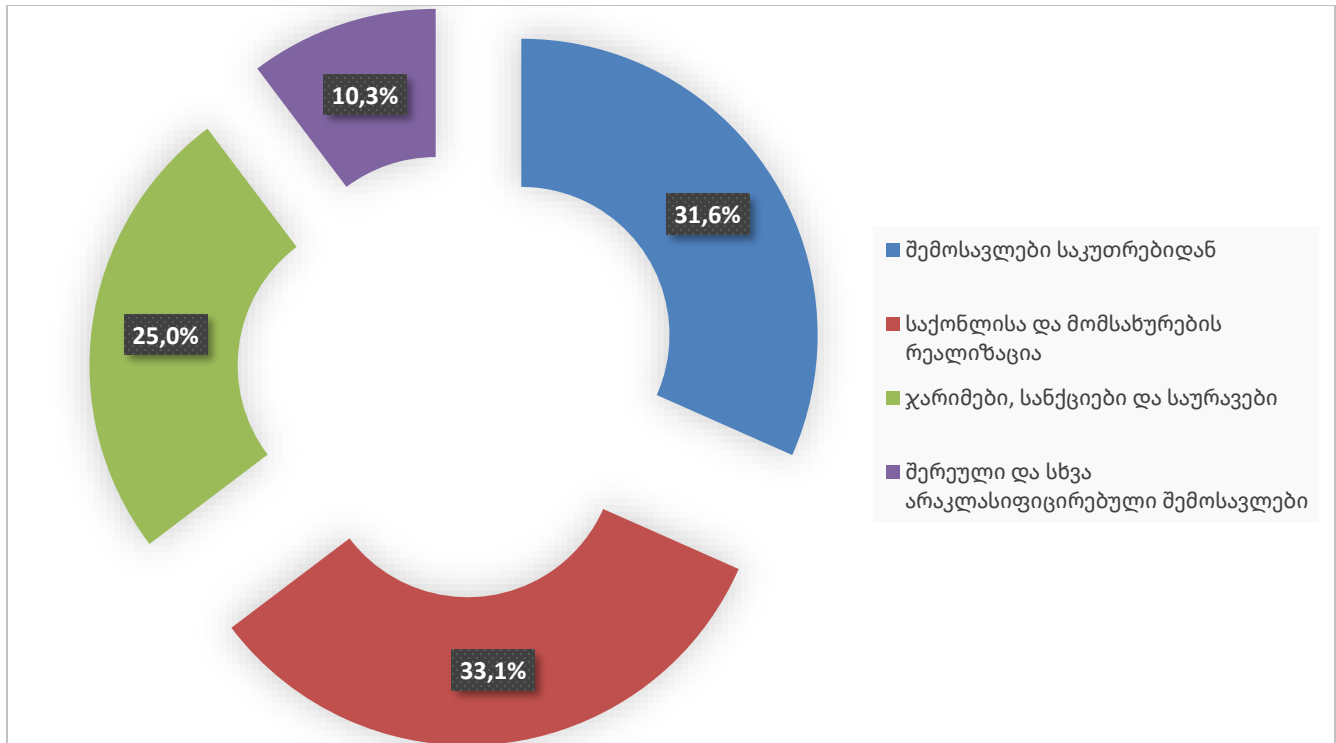
შემოსავალი ხელშეკრულების პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტე ხლოდან - 448.6 ათასი ლარი;

შემოსავალი მწვანე ნარგავის აღდგენითი ღირებულებიდან- 0.3 ათასი ლარი;

წინა წელს გამოუყენებელი და დაბრუნებული საბიუჯეტო სახსრები - 5.4 ათასი ლარი;

სხვა დანარჩენი არაკლასიფიცირებული შემოსავლები - 390.4 ათასი ლარი;

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის
სხვა შემოსავლების სტრუქტურა

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები

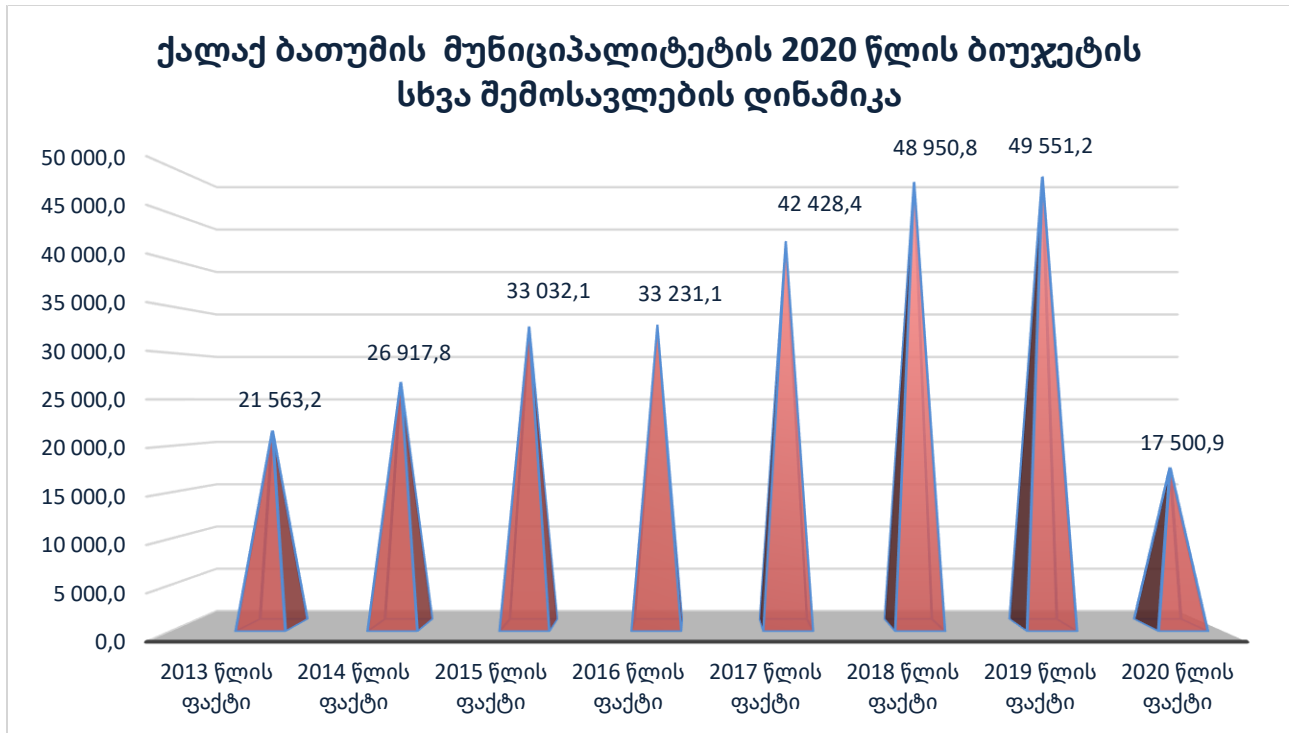
(ათასი ლარი)

დასახელება	2020 წლის გეგმა	2020 წლის შესრულება	გადახრა
სხვა შემოსავლები	16,270.4	17,500.9	1,230.5
შემოსავლები საკუთრებიდან	5,298.4	5,536.4	238.0
პროცენტები	1,291.1	1,291.1	0.0
დივიდენდები	3,500.0	3,500.0	0.0
რენტა	507.3	745.2	237.9
მოსაკრებელი ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის	150.0	116.3	-33.7
შემოსავალი მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზურფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან	357.3	628.9	271.6
საქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	5,672.0	5,785.8	113.8
ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები	5,672.0	5,781.5	109.5
სანებართვო მოსაკრებელი	1,296.8	1,320.7	23.9
საჯარო ინფორმაციის ასლის გადაღების მოსაკრებელი	0.0	1.3	1.3
საპატენტო საავტორო უფლებების გადაცემის მოსაკრებელი	0.0	1.0	1.0
სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებელი	1,724.5	1,724.5	0.0
ადგილობრივი მოსაკრებელი დასახლებული ტერიტორიის დასუფთავებისათვის	2,164.0	2,247.3	83.3
ადგილობრივი მოსაკრებელი სპეციალური (ზონალური) შეთანხმების გაცემისათვის	486.7	486.7	0.0
არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურება	0.0	4.3	4.3
შემოსავლები მომსახურების გაწევიდან და საქონლის რეალიზაციიდან	0.0	4.3	4.3
ჯარიმები, სანქციები და საურავები	4,300.0	4,379.1	79.1
შერეული და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	1,000.0	1,799.6	799.6

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის სხვა შემოსავლების დინამიკა

(ათასი ლარი)

დასახელება	2013 წლის ფაქტი	2014 წლის ფაქტი	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის ფაქტი	2020 წლის ფაქტი
სხვა შემოსავლები	21,563.2	26,917.8	33,032.1	33,231.1	42,428.4	48,950.8	49,551.2	17,500.9
შემოსავლები საკუთრებიდან	3,824.3	3,243.4	3,347.7	1,431.1	1,993.5	3,840.7	4,337.5	5,536.4
პროცენტები	3,025.4	2,639.4	2,430.0	699.3	917.5	1,273.4	1,525.1	1,291.1
დივიდენდები						900.0	838.0	3,500.0
რენტა	798.9	604.1	917.7	731.8	1,076.1	1,667.3	1,974.4	745.2
მოსაკრებელი ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის	268.8	102.2	284.9	154.6	157.3	355.4	145.4	116.3
შემოსავალი მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზურფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან	530.2	501.9	632.8	577.2	918.7	1,311.9	1,829.1	628.9
საქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	11,702.6	16,340.6	22,932.9	25,445.3	34,028.1	38,689.4	36,480.9	5,785.8
ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები	11,696.8	16,334.3	22,927.1	25,444.4	34,011.4	38,684.1	36,476.4	5,781.5
სანებართვო მოსაკრებელი	361.0	468.9	525.1	435.8	450.9	449.3	1,123.8	1,320.7
საჯარო ინფორმაციის ასლის გადაღების მოსაკრებელი	1.4	1.9	3.5	3.0	3.0	2.8	2.5	1.3
სამხედრო სავალდებულო სამსახურის გადავადების მოსაკრებელი	11.4	5.0	3.4	2.4	4.4	2.0	3.0	1.0
სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებელი	9,544.7	13,644.9	20,167.5	21,835.4	30,630.2	36,174.5	31,967.1	1,724.5
ადგილობრივი მოსაკრებელი სპეციალური (ზონალური) შეთანხმების გაცემისათვის		943.5	687.5	1,458.6	1,074.0	238.9	636.8	2,247.3
ადგილობრივი მოსაკრებელი დასახლებული ტერიტორიის დასუფთავებისათვის	1,755.9	1,270.1	1,540.0	1,709.3	1,848.7	1,816.6	2,743.1	486.7
სხვაარაკლასიფიცირებული მოსაკრებელი	22.50				0.2			
არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურება	5.8	6.3	5.8	0.9	16.7	5.3	4.6	4.3
შემოსავლები მომსახურების გაწევიდან და საქონლის რეალიზაციიდან	5.8	6.3	5.8	0.9	16.7	5.3	4.6	4.3
ჯარიმები, სანქციები და საურავები	4,906.3	4,871.8	4,901.6	4,187.9	4,947.8	4,486.2	6,527.8	4,379.1
შერეული და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	1,130.0	2,462.0	1,849.9	2,166.8	1,458.9	1,934.5	2,205.0	1,799.6

სხვა შემოსავლების დინამიკა უკანასკნელი წლების განმავლობაში მზარდი იყო, თუმცა 2020 წლის ფაქტიური შესრულების მაჩვენებელის შემცირება გამოწვეულია პანდემიის (COVID-19) შედეგად სახელმწიფოს მიერ დაწესებული ეკონომიკური შეზღუდვებითა და შეღავათებით. 2020 წლის სხვა შემოსავლები 2019 წლის ფაქტიურთან შედარებით შემცირებულია - 32,050.3 ათასი ლარით.

არაფინანსური აქტივების კლება

2020 წლის განმავლობაში, არაფინანსური აქტივებიდან მიღებული შემოსულობა 1,410.4 ათას ლარს შეადგენდა, რაც შესაბამისი გეგმის (1,450.1 ათასი ლარის) 97,3% -ია. შემოსავლის აღნიშნული სახის წილი, ადგილობრივი ბიუჯეტის მთლიან შემოსულობებში შეადგენს 1%-ს. არაფინანსური აქტივების კლება მოიცავს ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მიწის გაყიდვიდან მიღებულ შემოსავალს.

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის

ნაშთის ცვლილება

2020 წლის 01 იანვრის მდგომარეობით, საბიუჯეტო ანგარიშზე ნაშთი 13,195.4 ათას ლარს შეადგენდა, საიდანაც ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის ნაშთის ცვლილების (კლების) გეგმიური მაჩვენებელი განისაზღვრა 13,147.7 ათასი ლარით. აღნიშნული მოიცავს ფინანსურ აქტივებს, მიმართული ხარჯების დასაფარავად წლის დასაწყისისათვის არსებული საბიუჯეტო სახსრების ნაშთიდან. ნაშთის ცვლილების ფაქტიურმა მაჩვენებელმა შეადგინა 1,174.8 ათასი ლარი, შესაბამისად 2021 წლის 01 იანვრის მდგომარეობით საბიუჯეტო ანგარიშზე ნაშთი 14,370.2 ათას ლარს შეადგენდა.

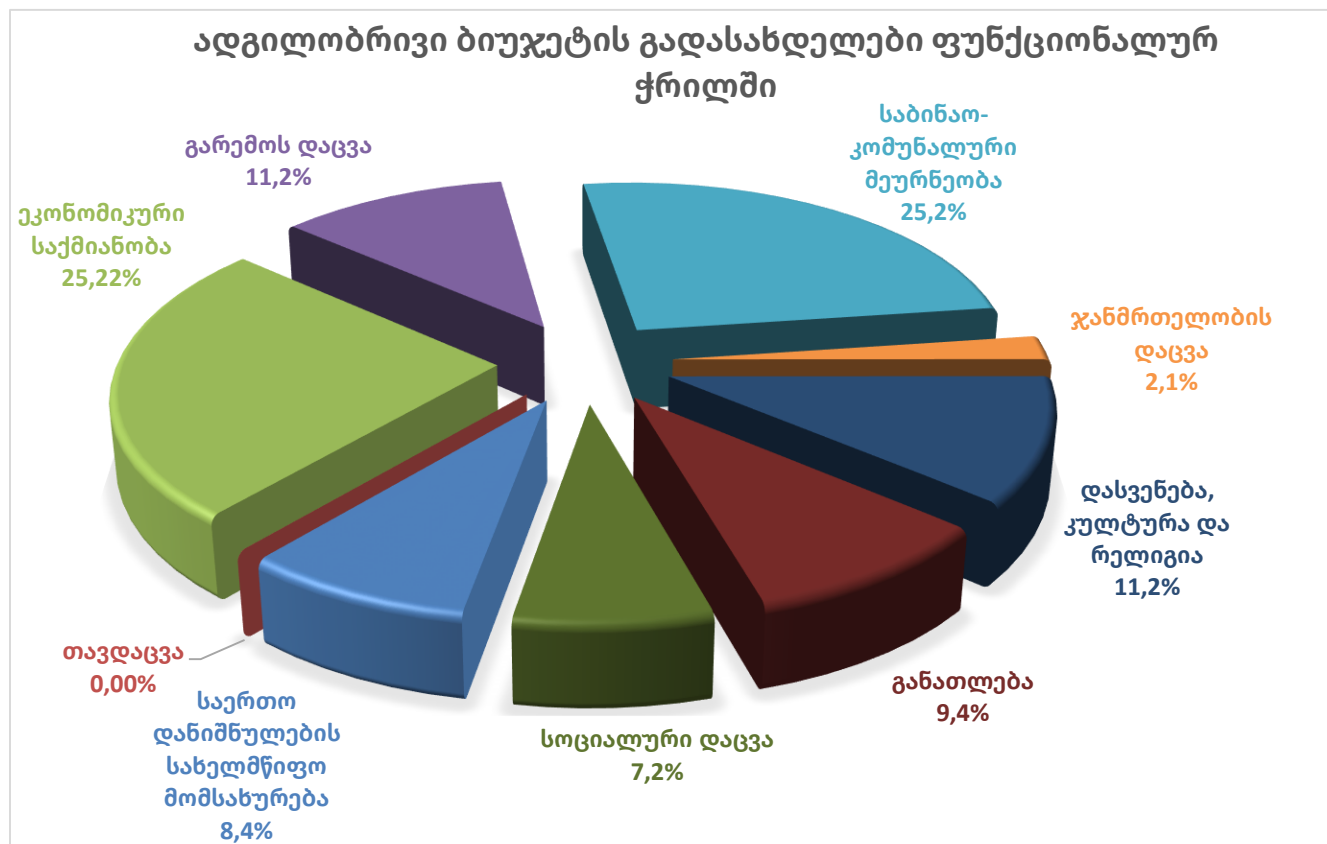
დასახელება	2020 წლის გეგმა	2020 წლის შესრულება
ნაშთი 01.01.2020		13,195.4
ნაშთის ცვლილება	-13,147.7	1,174.8
ზრდა	0.0	1,174.8
ვალუტა და დეპოზიტები		1,174.8
კლება	13,147.7	0.0
ვალუტა და დეპოზიტები	13,147.7	
ნაშთი 01.01.2021		14,370.2

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის

ბიუჯეტის გადასახდელები

ადგილობრივი ბიუჯეტის გადასახდელები ფუნქციონალურ ჭრილში

ძირითადი ფუნქციონალური კატეგორიების მიხედვით, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის გადასახდელები შემდეგნაირად გადანაწილდა (იხილეთ დიაგრამა):

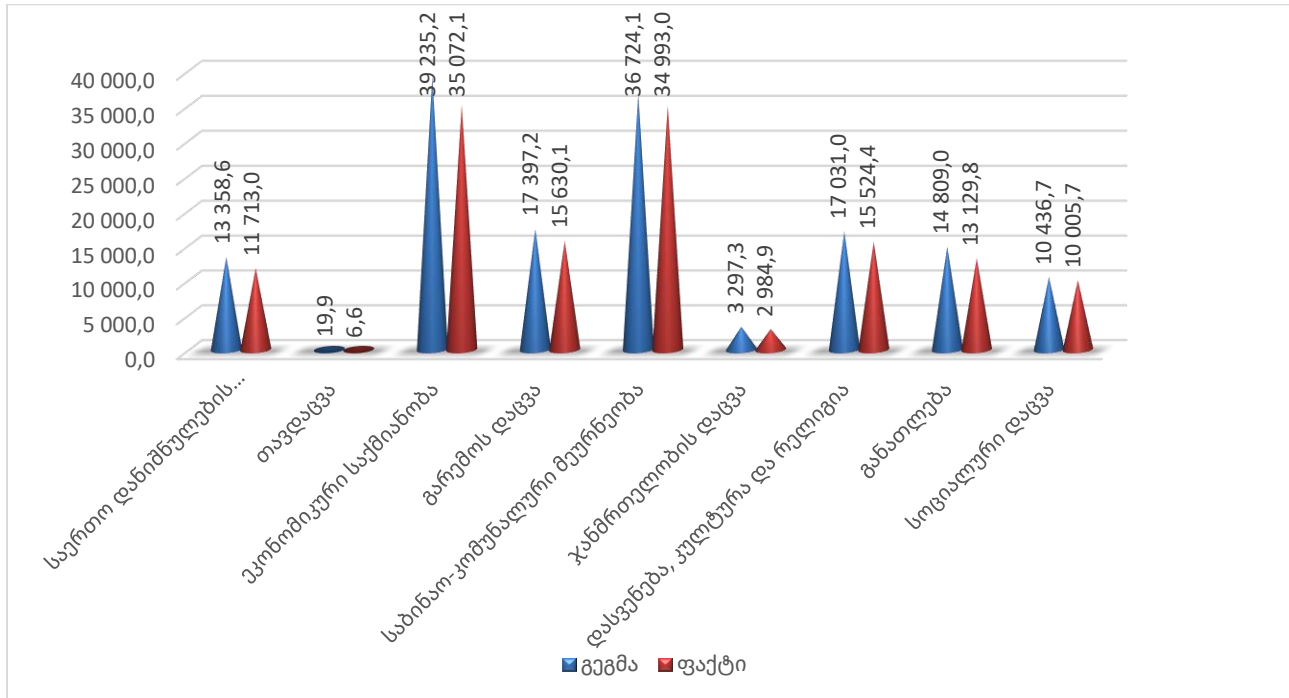

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდის ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

(ათასი ლარი)

#	გადასახდელების დასახელება	გადასახდელები			
		დაზუსტებული გეგმა	საკასო ხარჯი	შესრულების %	%-ლი წილი
1	საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება	13,358.6	11,713.0	87.7%	8.4%
1.1	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა, ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა, საგარეო ურთიერთობები	7,166.8	5,984.3	83.5%	4.3%
1.2	საერთო დანიშნულების მომსახურება	5,756.8	5,375.1	93.4%	3.9%
1.3	ვალთან დაკავშირებული ოპერაციები	359.4	353.6	98.4%	0.3%
1.4	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურებაში	75.7	0.0	0.0%	0.0%
2	თავდაცვა	19.9	6.6	33.2%	0.00%
3	ეკონომიკური საქმიანობა	39,235.2	35,072.1	89.4%	25.2%
3.1	საერთო ეკონომიკური, კომერციული და შრომით რესურსებთან დაკავშირებული საქმიანობა	30.0	21.5	71.7%	0.0%
3.2	ტრანსპორტი	38,551.8	34,513.6	89.5%	24.8%
3.3	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ეკონომიკურ საქმიანობაში	653.4	537.0	82.2%	0.4%
4	გარემოს დაცვა	17,397.2	15,630.1	89.8%	11.2%
4.1	ნარჩენების შეგროვება, გადამუშავება და განადგურება	9,923.0	9,302.4	93.7%	6.7%
4.2	ჩამდინარე წყლების მართვა	7,474.2	6,327.7	84.7%	4.6%
5	საბინაო-კომუნალური მეურნეობა	36,724.1	34,993.0	95.3%	25.2%
5.1	ბინათმშენებლობა	1,648.4	1,341.8	81.4%	1.0%
5.2	კომუნალური მეურნეობის განვითარება	4,626.6	4,248.0	91.8%	3.1%
5.3	წყალმომარაგება	22,652.4	22,375.2	98.8%	16.1%
5.4	გარე განათება	4,734.3	4,177.2	88.2%	3.0%
5.5	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საბინაო-კომუნალურ მეურნეობაში	3,062.4	2,850.8	93.1%	2.1%
6	ჯანმრთელობის დაცვა	3,297.3	2,984.9	90.5%	2.1%
7	დასვენება, კულტურა და რელიგია	17,031.0	15,524.4	91.2%	11.2%
7.1	მომსახურება დასვენებისა და სპორტის სფეროში	11,063.3	9,962.4	90.0%	7.2%
7.2	მომსახურება კულტურის სფეროში	5,933.5	5,541.3	93.4%	4.0%
7.3	რელიგიური და სხვა სახის საზოგადოებრივი საქმიანობა	34.2	20.7	60.5%	0.0%
8	განათლება	14,809.0	13,129.8	88.7%	9.4%
9	სოციალური დაცვა	10,436.7	10,005.7	95.9%	7.2%
გადასახდელების ჯამი		152,309.0	139,059.7	91.3%	100.0%

ქ. ბათუმის 2020 წლის ბიუჯეტის გადასახდელები ფუნქციონალურ ჭრილში (გეგმა-ფაქტი)

საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურებაზე 2020 წლის ბიუჯეტით დაგეგმილი იყო 13,358.6 ათასი ლარი, გაწეულმა საკასო ხარჯმა კი 11,713.0 ათასი ლარი შეადგინა, ანუ გეგმის 87.7%. ამ დარგში გაერთიანებულია ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფის, ფინანსური და ფისკალური საქმიანობის (სარეზერვო ფონდი), საერთო დანიშნულების მომსახურების, ვალის მომსახურებასთან დაკავშირებული საპროცენტო ხარჯები, საერთო დანიშნულების სხვა მომსახურების, ადგილობრივი მოსაკრებლების ადმინისტრირება და წინა პერიოდის დავალიანებების დაფარვის (მათ შორის სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების) ხარჯები. მისი ხვედრითი წილი გადასახდელებში შეადგენს 4.3%-ს.

თავდაცვის სფეროსათვის გათვალისწინებული იყო 19.9 ათასი ლარი, გაწეულმა საკასო ხარჯმა შეადგინა 6.6 ათასი ლარი, ანუ გეგმა შესრულდა 33.2%-ით, აღნიშნული სფერო მოიცავს რეზერვისტების და წვევამდელების ტრასპორტირების ხარჯებს.

ეკონომიკური საქმიანობისათვის დაგეგმილი იყო 39,352.2 ათასი ლარი, გაწეულმა საკასო ხარჯმა კი 35,072.1 ათასი ლარი შეადგინა, ანუ გეგმის 89.4%. მისი ხვედრითი წილი გადასახდელებში შეადგენს 25.2%-ს. აღნიშნული სფერო მოიცავს გზების, ქუჩებისა და

ტროტუარების მიმდინარე მოვლა-პატრონობის, საგზაო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და კაპიტალური მშენებლობის, სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურისა და პარკირების სერვისის მართვის, მუნიციპალური სატრანსპორტო სერვისის განვითარების, მუნიციპალური სასაფლაოების მოვლა-პატრონობის, დასაქმების ხელშეწყობისა და ინდუსტრიული/საწარმოო ბიზნეს ცენტრის შექმნის ქვეპროგრამების დაფინანსებას.

გარემოს დაცვაზე გათვალისწინებული იყო 17,397.2 ათასი ლარი, გაწეულმა საკასო ხარჯმა კი 15,630.1 ათასი ლარი შეადგინა, ანუ გეგმის 89.8%. ამ სფეროში გაერთიანებულია ქალაქის დასუფთავება და ნარჩენების გატანა, სანიაღვრე სისტემების რეაბილიტაცია და მოვლა-პატრონობა ქვეპროგრამებზე გაწეული ხარჯები. მისი ხვედრითი წილი საერთო ხარჯებში შეადგენს 11.2%-ს.

საბინაო-კომუნალურ მეურნეობაზე გამოყოფილი სახსრების გეგმა, რომელშიც შედის, საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის, საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შედგენის და ექსპერტიზის, საკომპენსაციო თანხებით მოქალაქეთა უზრუნველყოფის, ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების მხარდაჭერა და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების, წყლის სისტემების რეაბილიტაციის, ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაციის პროექტის თანადაფინანსების, გარე განათების ქსელის განვითარება და მოვლა-პატრონობის, ქალაქის გაფორმების ღონისძიებების, მაწანწალა ცხოველების მოვლა-პატრონობისა და პოპულაციის რეგულირების ღონისძიებების, დეზინსექცია-დერატიზაციის ღონისძიებების და ა(ა)იპ - საქალაქო ინფრასტრუქტურისა და კეთილმოწყობის სამმართველოს ქვეპროგრამების ხარჯები, შეადგენდა 36,724.1 ათას ლარს, ფაქტიურმა ხარჯებმა 34,993.0 ათასი ლარი შეადგინა, რაც გეგმის 95.3%-ია. ხვედრითი წილი საერთო ხარჯებში შეადგენს 25.2%ს.

ჯანმრთელობის სფეროს დაფინანსების მიზნით განსაზღვრული იყო 3,297.3 ათასი ლარი, გაწეული საკასო ხარჯი შეადგენს 2,984.9 ათას ლარს, რაც დაგეგმილის 90.5%-ია. ხვედრითი წილი საერთო ხარჯებში შეადგენს 2.1%-ს.

დასვენების, კულტურისა და რელიგიის სფეროსთვის გამოყოფილი სახსრების გეგმა შეადგენდა 17,031.0 ათას ლარს, ფაქტიურმა ხარჯებმა 15,524.4 ათასი ლარი შეადგინა, რაც გეგმის 91.2%-ია. მისი ხვედრითი წილი საერთო ხარჯებში შეადგენს 11.2%-ს. ამ სფეროში გაერთიანებულია ქალაქის პარკების, სკვერებისა და მოედნების კეთილმოწყობის, ქალაქის გამწვანების ღონისძიებები, სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის მართვის, სასპორტო და დასვენების ობიექტების რეაბილიტაციის, სპორტული ღონისძიებების, სპორტული საკლუბო გუნდების მხარდაჭერის, სპორტული ცენტრის განვითარების პროგრამები, ასევე კულტურის სფეროში მომსახურების ხარჯები და სხვა სახის საზოგადოებრივი საქმიანობის მხარდაჭერის ქვეპროგრამები.

განათლების სფეროზე გათვალისწინებული იყო 14,809.0 ათასი ლარი, საკასო შესრულება შეადგენს 13,129.8 ათას ლარს, ანუ გეგმის 88.7%-ს. ამ დარგში გაერთიანებულია სკოლამდელი აღზრდის საფეხურის დაფინანსება, საბავშვო ბაღების სარეაბილიტაციო ღონისძიებების ხარჯები, ასევე პროფესიული განვითარების ხელშეწყობის პროგრამები. ხვედრითი წილი საერთო ხარჯებში შეადგენს 9.4%-ს.

სოციალურ დაცვაზე დაგეგმილი იყო 10,436.7 ათასი ლარი, ფაქტიურად გახარჯულ იქნა 10,005.7 ათასი ლარი, რაც გეგმის 95.9%-ია. ხვედრითი წილი საერთო ხარჯებში შეადგენს 7.2%-ს.

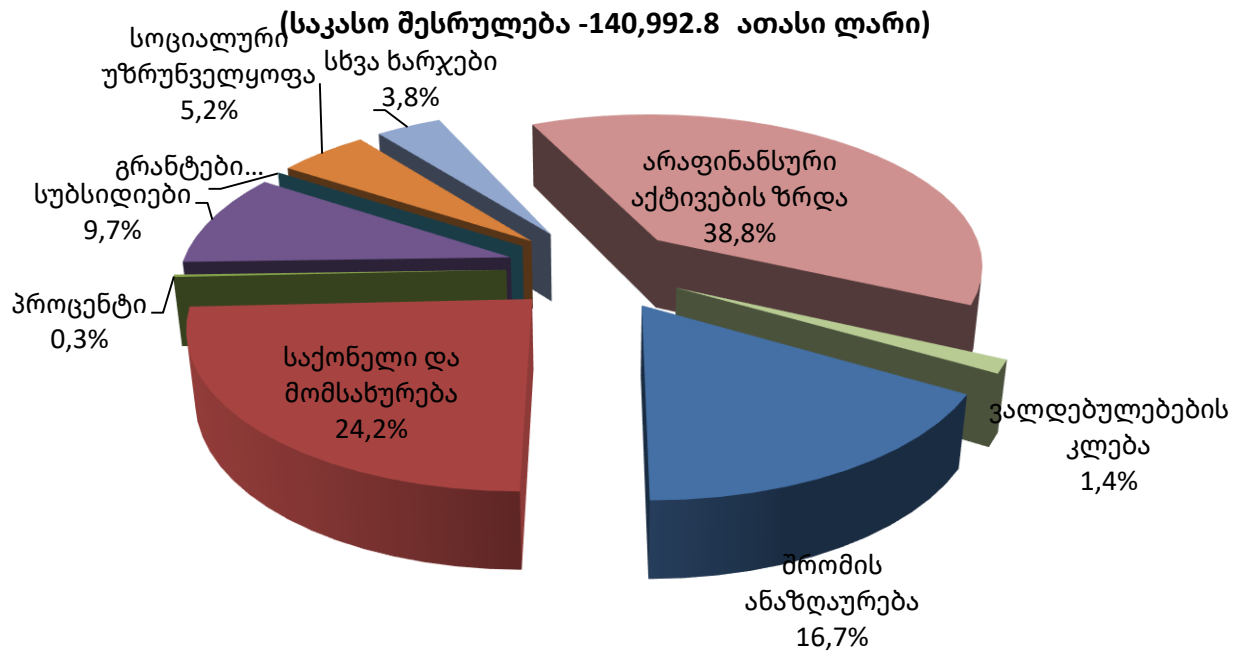
ადგილობრივი ბიუჯეტის გადასახდელები ეკონომიკურ ჭრილში

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის გადასახდელებს ეკონომიკურ ჭრილში აქვს შემდეგი სახე:

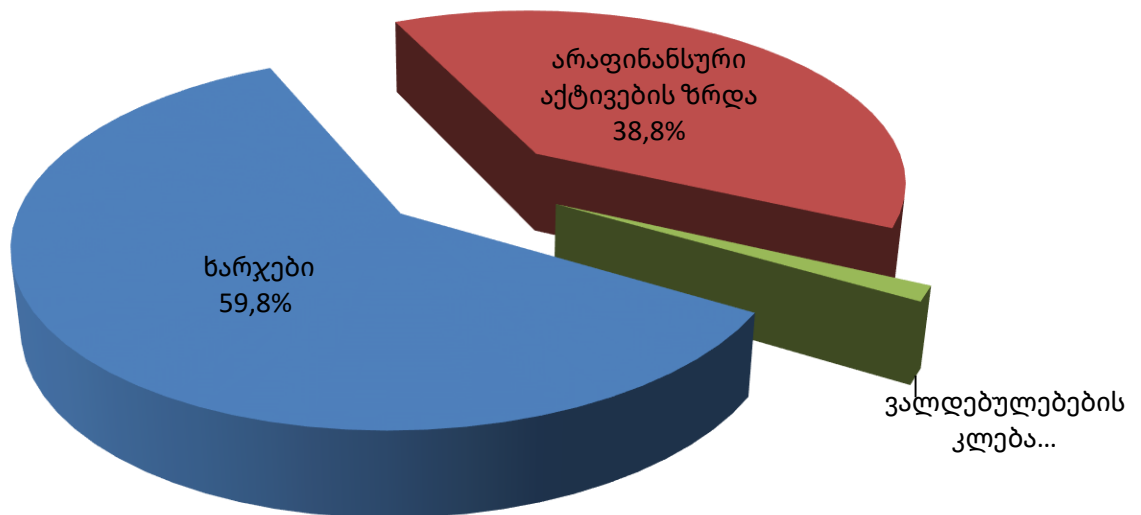
(ათასი ლარი)

#	გადასახდელების დასახელება	ადგილობრივი ბიუჯეტის გადასახდელები			
		დაზუსტებული გეგმა	საკასო ხარჯი	შესრულების %	%-ლი წილი
I	ხარჯები	90,904.9	84,376.5	92.8%	59.8%
1	შრომის ანაზღაურება	24,584.9	23,530.2	95.7%	16.7%
2	საქონელი და მომსახურება	37,348.2	34,179.2	91.5%	24.2%
3	პროცენტი	359.4	353.6	98.4%	0.3%
4	სუბსიდიები	14,750.9	13,654.8	92.6%	9.7%
5	გრანტები	15.5	5.9	38.1%	0.0%
6	სოციალური უზრუნველყოფა	7,874.0	7,319.3	93.0%	5.2%
7	სხვა ხარჯები	5,972.0	5,333.4	89.3%	3.8%
II	არაფინანსური აქტივების ზრდა	61,404.1	54,683.2	89.1%	38.8%
III	ვალდებულებების კლება	1,946.8	1,933.1	99.3%	1.4%
გადასახდელების ჯამი		154,255.8	140,992.8	91.4%	100%

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის ხარჯები

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის ხარჯები
(საკასო შესრულება 140,992.8 ათასი ლარი)

ადგილობრივი ბიუჯეტის ხარჯებმა შეადგინა 84,376.5 ათასი ლარი, რაც გეგმის 90,904.9 ლარის 92.8%-ია, მისი ხვედრითი წილი მთლიან გადასახდელებში არის 59.8%.

შრომის ანაზღაურებაზე გაწეულმა ხარჯებმა შეადგინა 23,530.2 ათასი ლარი, მისი ხვედრითი წილი მთლიან ასიგნებებში არის 16.7%.

საქონელზე და მომსახურებაზე გაწეულმა ხარჯებმა შეადგინა 34,179.2 ათასი ლარი, მისი წილი მთლიან ასიგნებებში 24,2%-ია.

პროცენტების დაფარვის ხარჯებმა შეადგინა 353.6 ათასი ლარი, რაც ასიგნებების მთლიანი მოცულობის 0.3%-ია.

სუბსიდიების სახით გაწეული ხარჯი შეადგენს 13,654.8 ათას ლარს, მისი ხვედრითი წილი მთლიან მოცულობაში არის 9.7%.

გრანტებზე მიიმათა 5.9 ათასი ლარი.

სოციალურ უზრუნველყოფაზე გაწეულმა ხარჯებმა შეადგინა 7,319.3 ათასი ლარი, გადასახდელების მთლიანი მოცულობის _ 5.2%.

სხვა ხარჯებზე მიიმათა 5,333.4 ათასი ლარი, რაც მთლიანი ასიგნებების 3.8%-ია.

არაფინანსური აქტივების ზრდამ შეადგინა 54,683.2 ათასი ლარი, რაც გეგმის 61,404.1 ათასი ლარის 89.1%-ია, მთლიანი გადასახდელების _ 38.8%.

ვალდებულებების კლებაზე მიიმათა 1,933.1 ათასი ლარი, რაც გეგმის 1,946.8 ათასი ლარის 99.3%-ია. ხვედრითი წილი მთლიან გადასახდელებში _ 1.4%.

ადგილობრივი ბიუჯეტის გადასახდელები ორგანიზაციულ ქრილში

პროგრამული კლასიფიკაციის მიხედვით, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის ბიუჯეტის გადასახდელებს შემდეგი სახე აქვს:

(ათასი ლარი)

კოდი	დასახელება	ადგილობრივი ბიუჯეტის გადასახდელები			
		დაზუსტებული გეგმა	საკასო ხარჯი	გადახრა	შესრულების %
01 00	წარმომადგენლობითი და ადმინისტრაციული ორგანოების დაფინანსება	9,578.6	8,277.6	1,300.9	86.4%
01 01	ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულო	1,714.4	1,492.6	221.8	87.1%
01 02	ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია	5,451.8	4,491.7	960.0	82.4%
01 03	სასესიო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	2,306.2	2,286.7	19.5	99.2%
01 04	სარეზერვო ფონდი	0.5	0.0	0.5	0.0%

01 05	წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი	75.7	0.0	75.7	0.0%
01 06	წვევამდელთა ტრანსპორტირება	19.9	6.6	13.3	33.2%
01 07	საზოგადოების ინფორმირებულობის ამაღლება	10.0	0.0	10.0	0.0%
02 00	მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარება	82,652.5	75,649.7	7,002.7	91.5%
02 01	საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება	34,557.1	30,811.4	3,745.7	89.2%
02 02	სატრანსპორტო სისტემისა და სერვისის განვითარება	8,729.0	7,879.4	849.6	90.3%
02 03	საბაზისო კომუნალური ინფრასტრუქტურის განვითარება	30,126.6	28,702.9	1,423.7	95.3%
02 04	ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების მხარდაჭერა, ბინათმშენებლობა და ავარიული შენობების რეაბილიტაცია- დემონტაჟი	5,533.8	4,928.2	605.6	89.1%
02 05	მუნიციპალური სასაფლაოების მოწყობა და მოვლა-პატრონობა	608.4	494.7	113.7	81.3%
02 06	ინფრასტრუქტურული პროექტების დაგეგმვა და მართვა	2,192.4	1,980.1	212.3	90.3%
02 07	ქალაქის კეთილმოწყობა	905.2	853.0	52.2	94.2%
03 00	ქალაქის დასუფთავება, ეკოლოგიური მდგომარეობისა და სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება	16,558.3	15,294.1	1,264.3	92.4%
03 01	ქალაქის დასუფთავების მომსახურების განვითარება	9,923.0	9,302.4	620.6	93.7%
03 02	ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესება და სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება	6,635.3	5,991.7	643.6	90.3%
04 00	განათლება	14,809.0	13,129.8	1,679.2	88.7%
04 01	სკოლამდელი აღზრდა და განათლება	14,693.1	13,026.9	1,666.2	88.7%
04 02	პროფესიული განვითარებისა და უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა	102.0	101.7	0.3	99.7%
04 03	ზოგადი განათლების ხელშეწყობა	13.9	1.3	12.6	9.2%

05 00	კულტურა, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი	10,395.7	9,532.8	862.9	91.7%
05 01	სპორტის განვითარების ხელშეწყობა	4,309.7	4,021.4	288.3	93.3%
05 02	მუნიციპალური სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარება და მოვლა-პატრონობა	1,507.3	1,236.9	270.4	82.1%
05 03	კულტურული ღონისძიებები და ფესტივალები	1,603.4	1,433.5	169.9	89.4%
05 04	კულტურულ-საგანმანათლებლო საქმიანობის ხელშეწყობა	2,606.0	2,504.7	101.3	96.1%
05 05	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და განვითარება	335.1	315.6	19.5	94.2%
05 06	ახალგაზრდობის განვითარების ხელშეწყობა	34.2	20.7	13.5	60.5%
06 00	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	14,448.0	13,682.8	765.2	94.7%
06 01	ჯანმრთელობის დაცვა	3,202.3	2,952.0	250.3	92.2%
06 02	სოციალური უზრუნველყოფა	10,466.7	10,027.2	439.4	95.8%
06 03	სანიტარიული ზედამხედველობა და ეპიდსიტუაციის მართვა	779.0	703.5	75.5	90.3%
07 00	ქალაქის სოციალურ-ეკონომიკური და სივრცითი განვითარება	67.0	50.9	16.1	75.9%
07 01	ქალაქის ურბანული განვითარება	22.0	8.6	13.4	39.1%
07 02	ქალაქის ეკონომიკური პროფილის გაძლიერება და ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა	45.0	42.2	2.8	93.9%
08 00	მუნიციპალური სერვისების განვითარება	5,746.8	5,375.1	371.7	93.5%
08 01	მუნიციპალური მომსახურების მართვა და გაუმჯობესება	5,746.8	5,375.1	371.7	93.5%
გადასახდელების ჯამი		154,255.8	140,992.8	13,263.0	91.4%

1.3 ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობა (9 თვე)

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის ბიუჯეტი დამტკიცებული იქნა ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2020 წლის 21 დეკემბრის №42 დადგენილებით. დამტკიცებულ ბიუჯეტში 9 თვის განმავლობაში განხორციელდა სამი ცვლილება ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 26/02/2021 №2, 25/06/2021 №17 და 14/10/2021 №20 დადგენილებებით,.

2021 წელს პრიორიტეტულია ქალაქის განვითარებისათვის საჭირო ინფრასტრუქტურის მშენებლობის, რეაბილიტაციისა და მათ ექსპლოატაციასთან დაკავშირებული ღონისძიებების დაფინანსება. ქალაქში ცალკეული ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების პარალელურად, საბიუჯეტო დაფინანსების ძირითად პრიორიტეტს ასევე სკოლამდელი განათლების, კულტურისა და სპორტის სფერო, მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება წარმოადგენს.

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის ბიუჯეტის ბალანსის მდგომარეობა წარმოდგენილია ცხრილის სახით:

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის 9 თვის ბიუჯეტის მაჩვენებლები**ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ბალანსი**

დასახელება	2021 წლის გეგმა	2021 წლის 9 თვე	
		გეგმა	საკასო შესრულება
შემოსავლები	169,856.4	118,323.3	121,957.8
გადასახადები	66,888.8	55,059.5	64,061.2
გრანტები	76,203.5	43,646.7	29,112.0
სხვა შემოსავლები	26,764.1	19,617.1	28,784.6
ხარჯები	116,759.4	80,334.2	70,599.7
შრომის ანაზღაურება	25,548.5	19,003.1	18,066.5
საქონელი და მომსახურება	44,042.3	31,975.4	27,636.0
პროცენტი	258.9	258.9	179.5
სუბსიდიები	15,851.8	12,399.1	11,237.0
გრანტები	15.0	15.0	4.8
სოციალური უზრუნველყოფა	11,189.9	8,295.6	6,343.8
სხვა ხარჯები	19,853.0	8,387.1	7,132.1
საოპერაციო სალდო	53,097.0	37,989.1	51,358.1
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	64,379.5	38,539.1	15,301.9
ზრდა	85,329.5	51,389.1	32,073.9
კლება	20,950.0	12,850.0	16,772.0
მთლიანი სალდო	-11,282.5	-550.0	36,056.2
ფინანსური აქტივების ცვლილება	-14,339.0	-3,606.5	33,291.4
ზრდა	0.0	0.0	33,295.6
ვალუტა და დეპოზიტები	0.0	0.0	33,295.6
კლება	14,339.0	3,606.5	4.2
ვალუტა და დეპოზიტები	14,339.0	3,606.5	0.0
აქციები და სხვა კაპიტალი	0.0	0.0	4.2
ვალდებულებების ცვლილება	-3,056.5	-3,056.5	-2,764.8
კლება	3,056.5	3,056.5	2,764.8
საშინაო	3,056.5	3,056.5	2,764.8
ბალანსი	0.0	0.0	0.0

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება

დასახელება	2021 წლის გეგმა	2021 წლის 9 თვე	
		გეგმა	საკასო შესრულება
შემოსულობები	190,806.4	131,173.3	138,734.0
შემოსავლები	169,856.4	118,323.3	121,957.8
არაფინანსური აქტივების კლება	20,950.0	12,850.0	16,772.0
ფინანსური აქტივების კლება	0.0	0.0	4.2
გადასახდელები	205,145.4	134,779.8	105,438.3
ხარჯები	116,759.4	80,334.2	70,599.6
არაფინანსური აქტივების ზრდა	85,329.5	51,389.1	32,073.9
ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	0.0
ვალდებულებების კლება	3,056.5	3,056.5	2,764.8
ნაშთის ცვლილება	-14,339.0	-3,606.5	33,295.7

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის 9 თვის ბიუჯეტის შემოსულობები

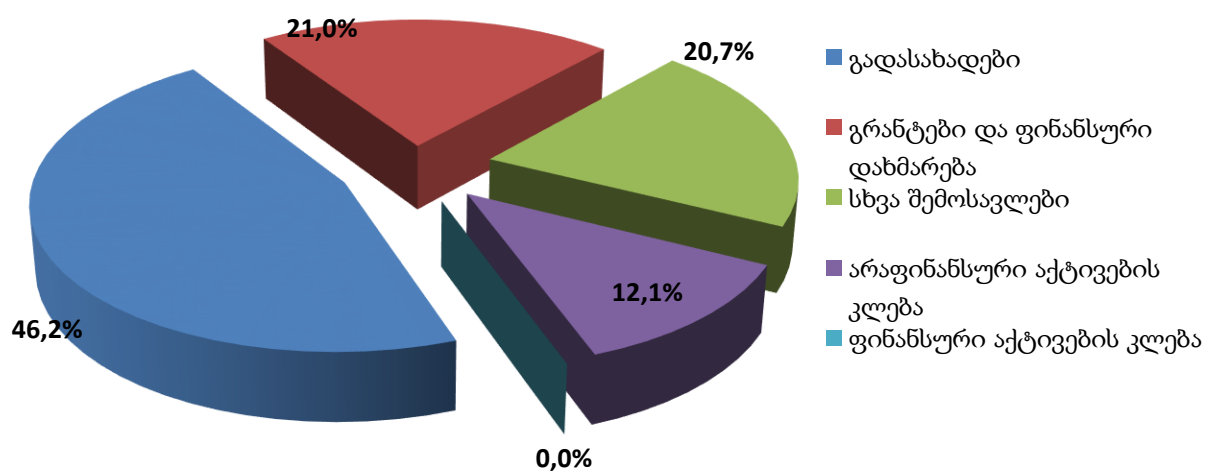
ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის 9 თვის ბიუჯეტის ფაქტიურმა შემოსულობებმა შეადგინა 138,734.0 ათასი ლარი. რაც შემოსულობების 2021 წლის მთლიანი გეგმიური მაჩვენებლის 72.7%-ია. შემოსულობებიდან გადასახადების სახით მიღებულ შემოსავლებზე მოდის 64,061.2 ათასი ლარი (შემოსულობების - 46.2%), გრანტებისა და ფინანსური დახმარების სახით მიღებულ შემოსავლებზე – 29,112.0 ათასი ლარი (შემოსულობების - 21%), სხვა (არასაგადასახადო) შემოსავლებზე – 28,784.6 ათასი ლარი (შემოსულობების - 20.7%), არაფინანსური აქტივების კლებაზე (ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებულ შემოსულობაზე) – 16,772.0 ათასი ლარი (შემოსულობების - 12.1%). ფინანსური აქტივების კლება – 4.2 ათასი ლარი.

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის 9 თვის ბიუჯეტის
ფაქტიური შემოსულობები

#	შემოსულობის დასახელება	თანხა (ათასი ლარი)	წილი მთლიან შემოსულობებში
1	შემოსავლები	121,957.8	87.9%
1.1	გადასახადები	64,061.2	46.2%
1.2	გრანტები და ფინანსური დახმარება	29,112.0	21.0%
1.3	სხვა შემოსავლები	28,784.6	20.7%
2	არაფინანსური აქტივების კლება	16,772.0	12.1%
3	ფინანსური აქტივების კლება	4.2	0.0%
ჯამი		138,734.0	100%

შემოსულობების ცალკეული კატეგორიების მიხედვით შესრულების მდგომარეობა შემდეგია:

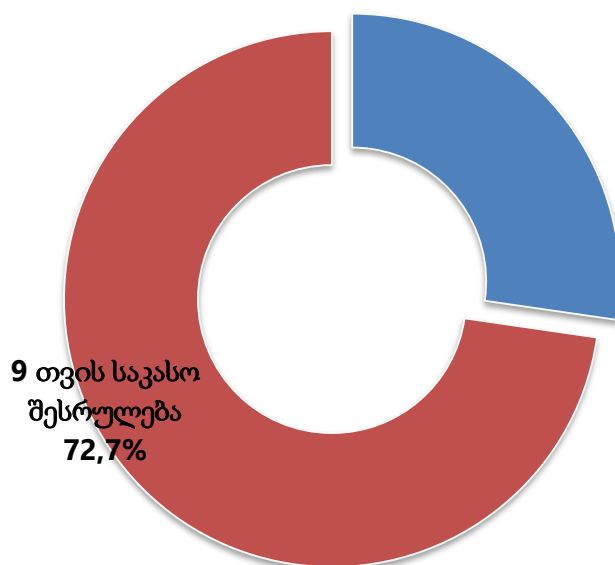
ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის
9 თვის ბიუჯეტის ფაქტიური შემოსულობები

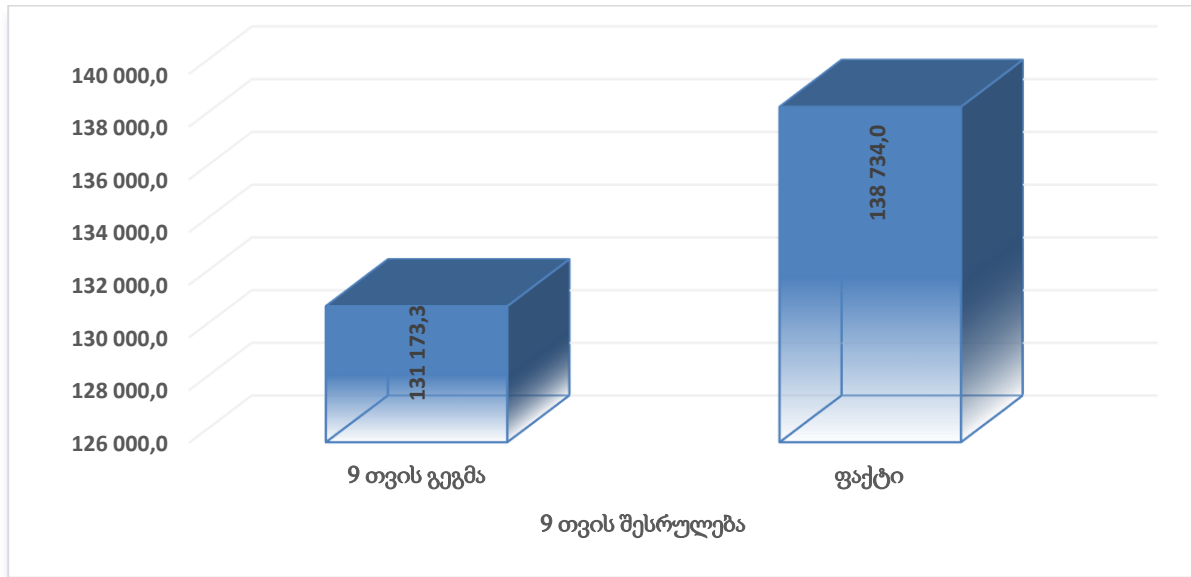

#	შემოსულობების დასახელება	2021 წლის გეგმა	2021 წლის 9 თვე			
			გეგმა	საკასო შესრულება	გადახრა	შესრულება %
1	შემოსავლები	169,856.4	118,323.3	121,957.8	3,634.5	103.1%
11	გადასახადები	66,888.8	55,059.5	64,061.2	9,001.7	116.3%
12	გრანტები და ფინანსური დახმარება	76,203.5	43,646.7	29,112.0	-14,534.7	66.7%
13	სხვა შემოსავლები	26,764.1	19,617.1	28,784.6	9,167.5	146.7%
2	არაფინანსური აქტივების კლება	20,950.0	12,850.0	16,772.0	3,922.0	130.5%
3	ფინანსური აქტივების კლება			4.2	4.2	#DIV/0!
ჯამი		190,806.4	131,173.3	138,734.0	7,560.7	105.8%

მიმდინარე წლის სამ კვარტალში მობილიზებული შემოსულობები წლიური გეგმიური მაჩვენებლის 72.7%-ია.

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის
9 თვის ბიუჯეტის ფაქტიური შემოსულობები წლიურ გეგმასთან
მიმართებაში

შემოსავლები

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის 9 თვის ბიუჯეტის შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 118,323.3 ათასი ლარით, საანგარიშო პერიოდში მობილიზებული იქნა 121,957.8 ათასი ლარი, ანუ საპროგნოზო მაჩვენებლის 103.1%.

შემოსავლები მოიცავს გადასახადებს, გრანტებსა და ფინანსურ დახმარებას, სხვა შემოსავლებს.

გადასახადები

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის იანვარ-სექტემბრის თვეების ბიუჯეტის შემოსულობების შესრულების შედეგების მიხედვით, საგადასახადო შემოსავლების ფაქტიურ შესრულებაზე მოდის 64,061.2 ათასი ლარი, რაც შესაბამისი გეგმიური მაჩვენებლის - 55,059.5 ათასი ლარის 116.3%-ია. თავის მხრივ, მთლიან შემოსულობებში საგადასახადო შემოსავლების წილი შეადგენს 46.2%-ს.

საგადასახადო შემოსავლების ცალკეული სახეების მიხედვით შესრულების მდგომარეობა შემდეგია:

ქონების გადასახადი – ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის იანვარ-სექტემბრის თვეების ბიუჯეტის შემოსულობების შესრულების შედეგების მიხედვით, ქონების გადასახადის ფაქტიური

შესრულება შეადგენს 25,508.2 ათას ლარს, კერძოდ, საქართველოს საწარმოთა ქონებაზე (გარდა მიწისა) – 24,597.1 ათასი ლარი, უცხოურ საწარმოთა ქონებაზე (გარდა მიწისა) - 590.8 ათასი ლარი, ფიზიკურ პირთა ქონებაზე (გარდა მიწისა) – 172.5 ათასი ლარი, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე - 11.6 ათასი ლარი, არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე - 136.3 ათასი ლარი.

დამატებული ღირებულების გადასახადები - მიმდინარე პერიოდის გეგმიური მაჩვენებელი შეადგენდა 33,829.5 ათას ლარს, საკასო - 38,552.9 ათას ლარს, შესრულდა 114.0%-ით. კერძოდ, გადასახადი საქართველოს ტერიტორიაზე რეალიზებული პროდუქციიდან და გაწეული მომსახურებიდან - 11,109.9 ათასი ლარი და გადასახადი იმპორტირებული პროდუქციიდან - 27,433.1 ათასი ლარი.

ფინანსური დახმარება და გრანტები

2021 წლის 9 თვის განმავლობაში ფინანსური დახმარების სახით მიღებული იქნა 29,112.0 ათასი ლარი, გეგმიური მაჩვენებელი შეადგენდა 43,646.7 ათას ლარს, გეგმა შესრულდა 66.7%-ით.

მიღებული ფინანსური დახმარებიდან სხვა სპეციალური ტრანსფერი შეადგენს 1,467.6 ათას ლარს, ხოლო აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან მიღებული ფინანსური დახმარება 27,644.4 ათას ლარს შეადგენს, მათ შორის: კაპიტალური ტრანსფერის სახით - 24,265.3 ათასი ლარი, სპეციალური ტრანსფერის სახით - 3,310.0 ათასი ლარი და რესპუბლიკური ბიუჯეტის სარეზერვო ფონდიდან სპეციალური ტრანსფერი - 69.1 ათასი ლარი.

ადგილობრივი ბიუჯეტის მთლიან შემოსულობებში ფინანსური დახმარების წილი 21.0%-ია.

#	დასახელება	2021 წლის გეგმა	2021 წლის 9 თვე		
			გეგმა	საკასო შესრულება	გადახრა
1	გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან	1,467.6	1,467.6	1,467.6	
1.1	სპეციალური ტრანსფერი	1,467.6	1,467.6	1,467.6	
	სხვა სპეციალური ტრანსფერი	1,467.6	1,467.6	1,467.6	
2	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ბიუჯეტიდან გამოყოფილი ტრანსფერი	74,735.9	42,179.1	27,644.4	14,534.7

2.1	კაპიტალური ტრანსფერი	61,959.0	38,800.0	24,265.3	14,534.7
2.2	სპეციალური ტრანსფერი	12,707.8	3,310.0	3,310.0	
2.3	რესპუბლიკური ბიუჯეტის სარეზერვო ფონდი	69.1	69.1	69.1	
ჯამი		76,203.5	43,646.7	29,112.0	14,534.7

სხვა შემოსავლები

სხვა შემოსავლების 2021 წლის 9 თვის საპროგნოზო მოცულობა 19,617.1 ათასი ლარით განისაზღვრა, ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა 28,784.6 ათასი ლარი, ანუ გეგმის 146.7%. სხვა შემოსავლების წილი ადგილობრივი ბიუჯეტის მთლიან შემოსულობებში 20.7%-ს შეადგენს.

საანგარიშო პერიოდში სხვა შემოსავლების მდგომარეობა ცალკეული სახეების მიხედვით შემდეგია:

საკუთრებიდან მიღებული შემოსავლების სახით მობილიზებულია 3,734.1 ათასი ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (2,147.1 ათასი ლარი) 173.9%-ია. მათ შორის:

- **პროცენტებიდან** მობილიზებულია 2,456.1 ათასი ლარი, რაც სამი კვარტლის გეგმის - 1,310.0 ათასი ლარის 187.5%-ს შეადგენს.

- **რენტის** სახით მიღებულია 1,277.9 ათასი ლარი, რაც სამი კვარტლის გეგმის (837.1 ათასი ლარი) 152.7%-ია. აქედან, ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებელზე მოდის 123.9 ათასი ლარი, მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან შემოსავალზე - 1,154.1 ათასი ლარი.

საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციიდან მობილიზებულია 19,613.6 ათასი ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (13,940.0 ათასი ლარი) 140.6%-ია. აქედან,

- **ადმინისტრაციული მოსაკრებლებისა და გადასახდელების** სახით _ 19,606.2 ათასი ლარი. მათ შორის:

- **მოსაკრებელი მშენებლობის ნებართვაზე (გარდა განსაკუთრებული მშენებლობის, რადიაციული ან ბირთვული ობიექტების მშენებლობისა)** _ 822.3 ათასი ლარი;

- **საჯარო ინფორმაციის ასლის გადაღების მოსაკრებელი** _ 1.0 ათასი ლარი;

- სამხედრო სავალდებულო სამსახურის გადავადების მოსაკრებელი _ 3.4 ათასი ლარი;

- სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებელი _ 16,556.1 ათასი ლარი, მათ შორის:

სათამაშო აპარატებიდან _ 8,683.5 ათასი ლარი;

წამახალისებელი გათამაშებიდან - 19.5

სხვა არაკლასიფიცირებული სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებელი - 7,853.1 ათასი ლარი;

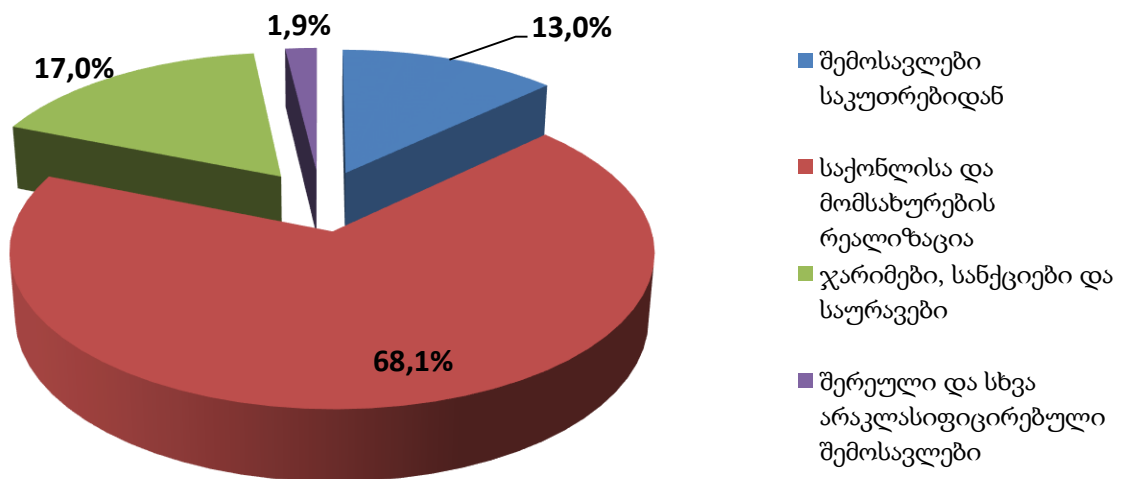
- მოსაკრებელი დასახლებული ტერიტორიის დასუფთავებისათვის _ 2,153.4 ათასი ლარი;

- არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონლისა და მომსახურებიდან _ 7.4 ათასი ლარი;

სანქციების (ჯარიმები და საურავები) სახით მობილიზებულია 4,897.0 ათასი ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (3,100.0 ათასი ლარის) 158.0%-ია.

ტრანსფერები, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული სახით მობილიზებულია 539.8 ათასი ლარი, რაც სამი კვარტლის გეგმის (430.0 ათასი ლარის) 125.5%-ია.

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის 9 თვის ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები

დასახელება	2021 წლის გეგმა	2021 წლის 9 თვე	
		გეგმა	საკასო შესრულება
სხვა შემოსავლები	26,764.1	19,617.1	28,784.5
შემოსავლები საკუთრებიდან	2,579.1	2,147.1	3,734.1
პროცენტები	1,310.0	1,310.0	2,456.1
დივიდენდები	0.0	0.0	0.0
რენტა	1,269.1	837.1	1,278.0
მოსაკრებელი ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის	150.0	108.0	123.9
შემოსავალი მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზურფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან	1,119.1	729.1	1,154.1
საქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	19,460.0	13,940.0	19,613.6
ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები	19,460.0	13,940.0	19,606.2
სანებართვო მოსაკრებელი	500.0	380.0	822.3
საჯარო ინფორმაციის ასლის გადაღების მოსაკრებელი	0.0	0.0	1.0
სამხედრო სავალდებულო სამსახურის გადავადების მოსაკრებელი	0.0	0.0	3.4
სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებელი	15,910.0	11,410.0	16,556.1
ადგილობრივი მოსაკრებელი სპეციალური (ზონალური) შეთანხმების გაცემისათვის	0.0	0.0	70.0
ადგილობრივი მოსაკრებელი დასახლებული ტერიტორიის დასუფთავებისათვის	3,050.0	2,150.0	2,153.4
არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურება	0.0	0.0	7.4
შემოსავლები მომსახურების გაწევიდან	0.0	0.0	7.4
ჯარიმები, სანქციები და საურავები	4,150.0	3,100.0	4,897.0
ტრანსფერები, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	575.0	430.0	539.8

არაფინანსური აქტივების კლება

2021 წლის 9 თვის განმავლობაში არაფინანსური აქტივების კლებიდან მიღებული შემოსულობა 16,772.0 ათას ლარს შეადგენს, საიდანაც შემოსულობა ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული არასაცხოვრებელი შენობების გაყიდვიდან - 618.5 ათასი ლარია,

მატერიალური მარაგებიდან - 1,4 ათასი ლარი, ხოლო შემოსულობა ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო მიწების გაყიდვიდან - 16,152.0 ათას ლარია.

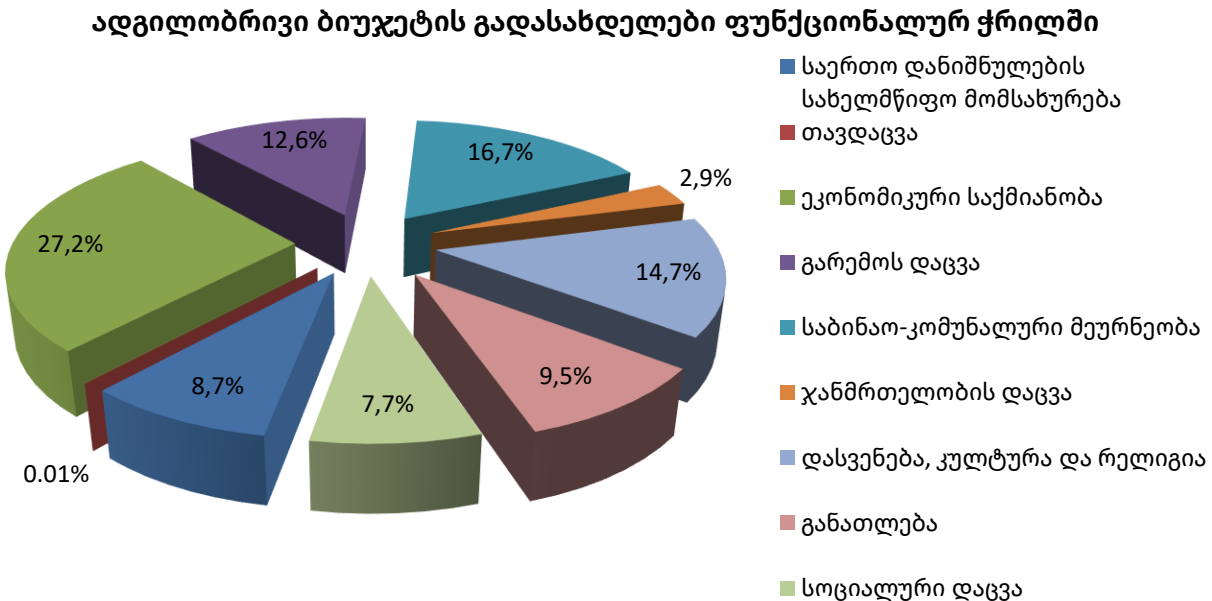
ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის 9 თვის ბიუჯეტის ნაშთის ცვლილება

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის 9 თვის ბიუჯეტის ნაშთის ცვლილების გეგმიური მაჩვენებელი -3,606,5 ათასი ლარით იყო განსაზღვრული, ფაქტიურმა მაჩვენებელმა შეადგინა 33,291.4 ათასი ლარი. შესაბამისად, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ნაშთმა შეადგინა 47,665.9 ათასი ლარი, წლის დასაწყისისათვის არსებული ნაშთის გათვალისწინებით.

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის 9 თვის ბიუჯეტის გადასახდელები

ადგილობრივი ბიუჯეტის ხარჯების და არაფინანსური აქტივების ზრდა ფუნქციონალურ ჭრილში

ძირითადი ფუნქციონალური კატეგორიების მიხედვით ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის 9 თვის ბიუჯეტის ხარჯების და არაფინანსური აქტივების ზრდა შემდეგნაირად გამოიყურება (იხილეთ დიაგრამა):

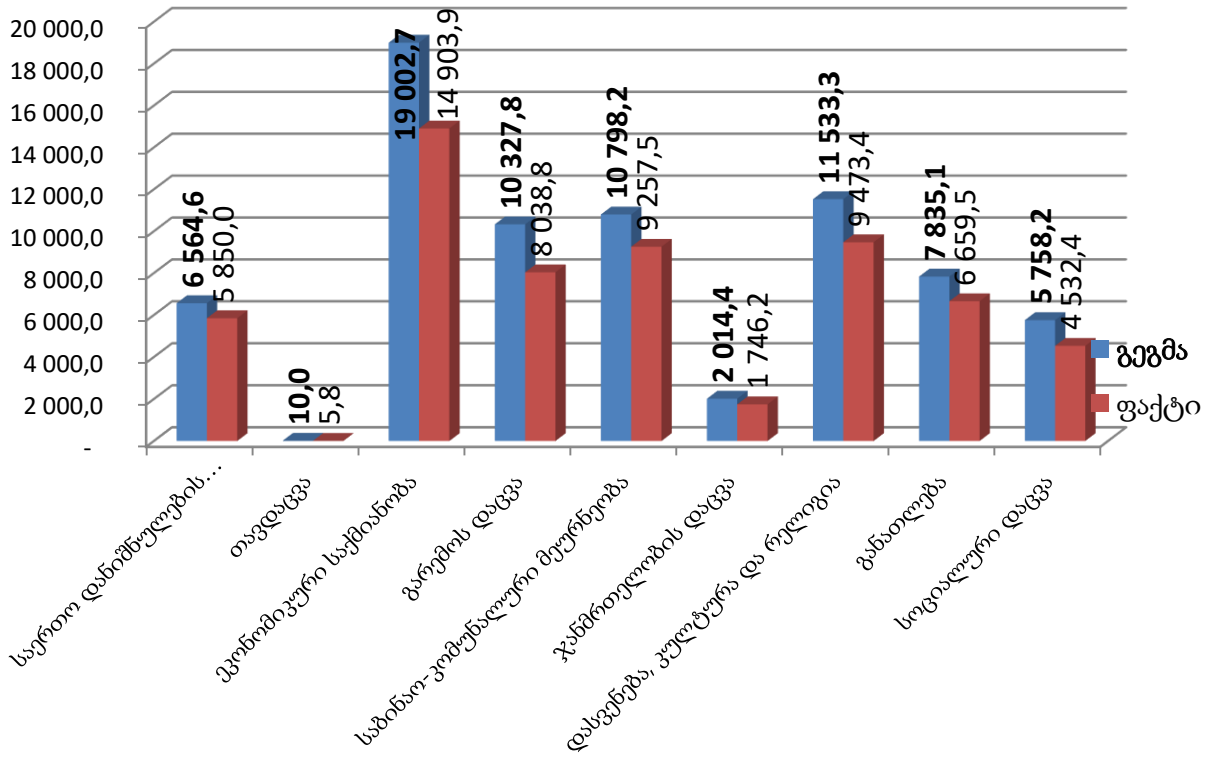
ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის 9 თვის ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების
ზრდა ფუნქციონალური კლასიფიკაციის კრილში

#	გადასახდელების დასახელება	2021 წლის გეგმა	2021 წლის 9 თვე			
			გეგმა	საკასო ხარჯი	შესრუ- ლების %	%-ლი წილი
1	საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება	15,439.4	10,212.7	8,950.9	87.6%	8.7%
1.1	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა, ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა, საგარეო ურთიერთობები	7,487.5	5,096.3	4,447.7	87.3%	4.3%
1.2	საერთო დანიშნულების მომსახურება	7,632.7	4,797.2	4,323.7	90.1%	4.2%
1.3	ვალთან დაკავშირებული ოპერაციები	258.9	258.9	179.5	69.3%	0.2%
1.4	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურებაში	60.3	60.3	0.0	0.0%	0.0%
2	თავდაცვა	19.7	15.0	6.2	41.3%	0.01%
3	ეკონომიკური საქმიანობა	59,566.5	41,210.9	27,903.3	67.7%	27.2%
3.1	საერთო ეკონომიკური, კომერციული და შრომით რესურსებთან დაკავშირებული საქმიანობა	48.0	31.0	4.8	15.5%	0.0%
3.2	ტრანსპორტი	58,958.1	40,758.6	27,554.6	67.6%	26.8%
3.3	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ეკონომიკის სფეროში	560.4	421.3	343.9	81.6%	0.3%
4	გარემოს დაცვა	24,663.9	14,827.9	12,890.6	86.9%	12.6%
4.1	ნარჩენების შეგროვება, გადამუშავება და განადგურება	10,112.5	7,584.3	7,053.5	93.0%	6.9%
4.2	ჩამდინარე წყლების მართვა	14,551.4	7,243.6	5,837.1	80.6%	5.7%
5	საბინაო-კომუნალური მეურნეობა	36,680.7	19,420.3	17,146.9	88.3%	16.7%
5.1	ბინათმშენებლობა	2,008.9	348.4	164.4	47.2%	0.2%

5.2	კომუნალური მეურნეობის განვითარება	12,129.9	4,749.8	3,927.9	82.7%	3.8%
5.3	წყალმომარაგება	10,506.1	7,314.6	6,905.4	94.4%	6.7%
5.4	გარე განათება	8,097.9	4,784.9	4,187.2	87.5%	4.1%
5.5	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საბინაო-კომუნალურ მეურნეობაში	3,937.9	2,222.6	1,962.0	88.3%	1.9%
6	ჯანმრთელობის დაცვა	4,979.0	3,673.1	3,000.4	81.7%	2.9%
7	დასვენება, კულტურა და რელიგია	29,904.1	20,933.5	15,094.9	72.1%	14.7%
7.1	მომსახურება დასვენებისა და სპორტის სფეროში	20,665.4	14,309.4	10,531.4	73.6%	10.3%
7.2	მომსახურება კულტურის სფეროში	8,926.8	6,326.2	4,476.7	70.8%	4.4%
7.3	რელიგიური და სხვა სახის საზოგადოებრივი საქმიანობა	311.9	297.9	86.8	29.1%	0.1%
9	განათლება	18,316.2	11,947.3	9,756.4	81.7%	9.5%
10	სოციალური დაცვა	12,519.5	9,482.7	7,924.0	83.6%	7.7%
გადასახდელების ჯამი		202,089.0	131,723.4	102,673.6	77.9%	100%

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის 9 თვის ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდა ფუნქციონალური კლასიფიკაციის კრილში

(გეგმა-ფაქტი)

საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურებაზე 2021 წლის 9 თვის ბიუჯეტით დაგეგმილი იყო 10,212.7 ათასი ლარი, გაწეულმა საკასო ხარჯმა კი 8,950.9 ათასი ლარი შეადგინა, ანუ გეგმის 87.6%. ამ დარგში გაერთიანებულია ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოების ხარჯები, ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა, საერთო დანიშნულების მომსახურება, ვალის მომსახურებასთან დაკავშირებული საპროცენტო ხარჯები, წინა პერიოდის დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ხარჯები. მისი ხვედრითი წილი საერთო საკასო ხარჯებში შეადგენს 8.7%-ს.

თავდაცვის სფეროზე საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში დაფინანსდა 6.2 ათასი ლარით, გეგმა შეადგენდა 15.0 ათასი ლარი, ამ სფეროში გაერთიანებულია წვევამდელთა ტრანსპორტირების ხარჯები.

ეკონომიკური საქმიანობისთვის დაგეგმილი იყო 41,210.9 ათასი ლარი, გაწეულმა საკასო ხარჯმა კი 27,903.3 ათასი ლარი შეადგინა, ანუ გეგმის 67.7%. მისი ხვედრითი წილი საერთო ხარჯებში შეადგენს 27.2%-ს. აღნიშნული სფერო მოიცავს გზების, ქუჩებისა და ტროტუარების მიმდინარე მოვლა-

პატრონობას, საგზაო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და კაპიტალური მშენებლობის, სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურისა და პარკირების სერვისის მართვის, მუნიციპალური სატრანსპორტო სერვისის განვითარების, ქალაქის საჭიროებებთან დაკავშირებული სტრატეგიული და სხვა ტიპის კვლევებს, მუნიციპალური სასაფლაოების მოვლა-პატრონობის და მუნიციპალური სასაფლაოების მშენებლობის ხარჯებს ასევე დასაქმების ხელშეწყობა

გარემოს დაცვაზე გათვალისწინებული იყო 14,827.9 ათასი ლარი, გაწეულმა საკასო ხარჯმა კი 12,890.6 ათასი ლარი შეადგინა, ანუ გეგმის 86.9%. ამ სფეროში გაერთიანებულია ქალაქის დასუფთავება და ნარჩენების გატანის, სანიაღვრე სისტემების რეაბილიტაცია და მოვლა-პატრონობის ღონისძიებები. მისი ხვედრითი წილი საერთო ხარჯებში 12.6%-ია.

საბინაო-კომუნალურ მეურნეობაზე გამოყოფილი სახსრების გეგმა, რომელშიც შედის საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის, ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების მხარდაჭერა და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების, საკომპენსაციო თანხებით მოქალაქეთა უზრუნველყოფის, საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შედგენის, ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაციის პროექტის თანადაფინანსების, ქალაქის ურბანული ინფრასტრუქტურის მოვლა შენახვის ღონისძიებები, წყლის სისტემების რეაბილიტაციის, გარე განათების ქსელის განვითარება და მოვლა-პატრონობის, სანიტარული დაცვის ღონისძიებების და ქალაქის გაფორმების ხარჯები, სამი კვარტლის გეგმა შეადგენდა 19,420.3 ათას ლარს, ფაქტიურმა ხარჯებმა 17,146.9 ათასი ლარი შეადგინა, რაც გეგმის 88.3%-ია. მისი ხვედრითი წილი საერთო ხარჯებში შეადგენს 16.7%-ს.

ჯანმრთელობის დაცვის სფეროს დაფინანსების მიზნით განსაზღვრული იყო 3,673.1 ათასი ლარი, გაწეული საკასო ხარჯი შეადგენს 3,000.4 ათას ლარს, რაც დაგეგმილის 81.7%-ია. მისი ხვედრითი წილი საერთო ხარჯებში შეადგენს 2.9%-ს.

დასვენების, კულტურისა და რელიგიის სფეროსთვის გამოყოფილი სახსრების გეგმა შეადგენდა 20,933.5 ათას ლარს, ფაქტიურმა ხარჯებმა 15,094.9 ათასი ლარი შეადგინა, რაც გეგმის 72.1%-ია. მისი ხვედრითი წილი საერთო ხარჯებში შეადგენს 14.7%-ს. ამ სფეროში გაერთიანებულია პარკების, სკვერებისა და მოედნების ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და მშენებლობის ხარჯები, ქალაქის გამწვანების ღონისძიებები, ა(ა)იპ - ბოტანიკური ბაღის ხარჯები, სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის მართვის ხარჯები, საერთაშორისო სპორტული ღონისძიებების მხარდაჭერის ღონისძიებები,

სპორტული საკლუბო გუნდების მხარდაჭერის ღონისძიებები, ბათუმელი სპორტსმენების ინდივიდუალური განვითარების ხელშეწყობა, ა(ა)იპ - ბათუმის სპორტული ცენტრის ხარჯები, სასპორტო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და რეაბილიტაციის ხარჯები, ადგილობრივი ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი კულტურის, სპორტისა და დასვენების დაწესებულებების მიმდინარე, ასევე მათი რეაბილიტაციის ხარჯები და ახალგაზრდული ცენტრის, კულტურული ღონისძიებების მართვის, ღირშესანიშნავ ღონისძიებებთან დაკავშირებული კულტურული ღონისძიებების, კულტურული მრავალფეროვნების ხელშეწყობის, თანამედროვე და კლასიკური მუსიკის ხელშეწყობის, ინტელექტუალური და შემეცნებითი პროექტების მხარდაჭერის ღონისძიებები.

განათლების სფეროზე გათვალისწინებული იყო 11,947.3 ათასი ლარი, საკასო შესრულება შეადგენს 9,756.4 ათას ლარს, ანუ გეგმის 81.7%-ს. ამ დარგში გაერთიანებულია სკოლამდელი აღზრდის, ლუკა ასათიანის სახელობის სტიპენდია წარმატებული სტუდენტებისათვის და პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა. ასევე საბავშვო ბაღების სარეაბილიტაციო ღონისძიებების ხარჯები. მისი ხვედრითი წილი საერთო ხარჯებში შეადგენს 9.5%-ს.

სოციალურ დაცვაზე დაგეგმილი იყო 9,482.7 ათასი ლარი, ფაქტიურად გახარჯულ იქნა 7,924.0 ათასი ლარი, რაც გეგმის 83.6%-ია. მისი ხვედრითი წილი საერთო ხარჯებში შეადგენს 7.7%-ს.

ადგილობრივი ბიუჯეტის გადასახდელები ეკონომიკურ ჭრილში

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის 9 თვის ბიუჯეტის გადასახდელებს ეკონომიკურ ჭრილში აქვს შემდეგი სახე:

#	გადასახდელების დასახელება	2021 წლის გეგმა	2021 წლის 9 თვე			
			გეგმა	საკასო ხარჯი	შესრუ- ლების %	%-ლი წილი
1	შრომის ანაზღაურება	25,548.5	19,003.1	18,066.5	95.1%	17.1%
2	საქონელი და მომსახურება	44,042.3	31,975.4	27,636.0	86.4%	26.2%
3	პროცენტი	258.9	258.9	179.5	69.3%	0.2%
4	სუბსიდიები	15,851.8	12,399.1	11,237.0	90.6%	10.7%
5	გრანტები	15.0	15.0	4.8	-	0.0%
6	სოციალური უზრუნველყოფა	11,189.9	8,295.6	6,343.8	76.5%	6.0%
7	სხვა ხარჯები	19,853.0	8,387.1	7,132.1	85.0%	6.8%
8	არაფინანსური აქტივები	85,329.5	51,389.1	32,073.9	62.4%	30.4%
9	ვალდებულებები	3,056.5	3,056.5	2,764.8	90.5%	2.6%
გადასახდელების ჯამი		205,145.4	134,779.8	105,438.4	78.2%	100.0%

შრომის ანაზღაურებაზე გაწეულმა ხარჯებმა შეადგინა 18,066.5 ათას ლარი, მისი ხვედრითი წილი მთლიან ასიგნებებში არის 17.1%.

საქონელზე და მომსახურებაზე გაწეულმა ხარჯებმა შეადგინა 27,636.0 ათასი ლარი, მისი წილი მთლიან ასიგნებებში 26.2%-ია.

პროცენტების დაფარვის ხარჯებმა შეადგინა 179.5 ათასი ლარი, რაც ასიგნებების მთლიანი მოცულობის 0.2%-ია.

სუბსიდიების სახით გაწეული ხარჯი შეადგენს 11,237.0 ათას ლარს, მისი ხვედრითი წილი მთლიან მოცულობაში არის 10.7%.

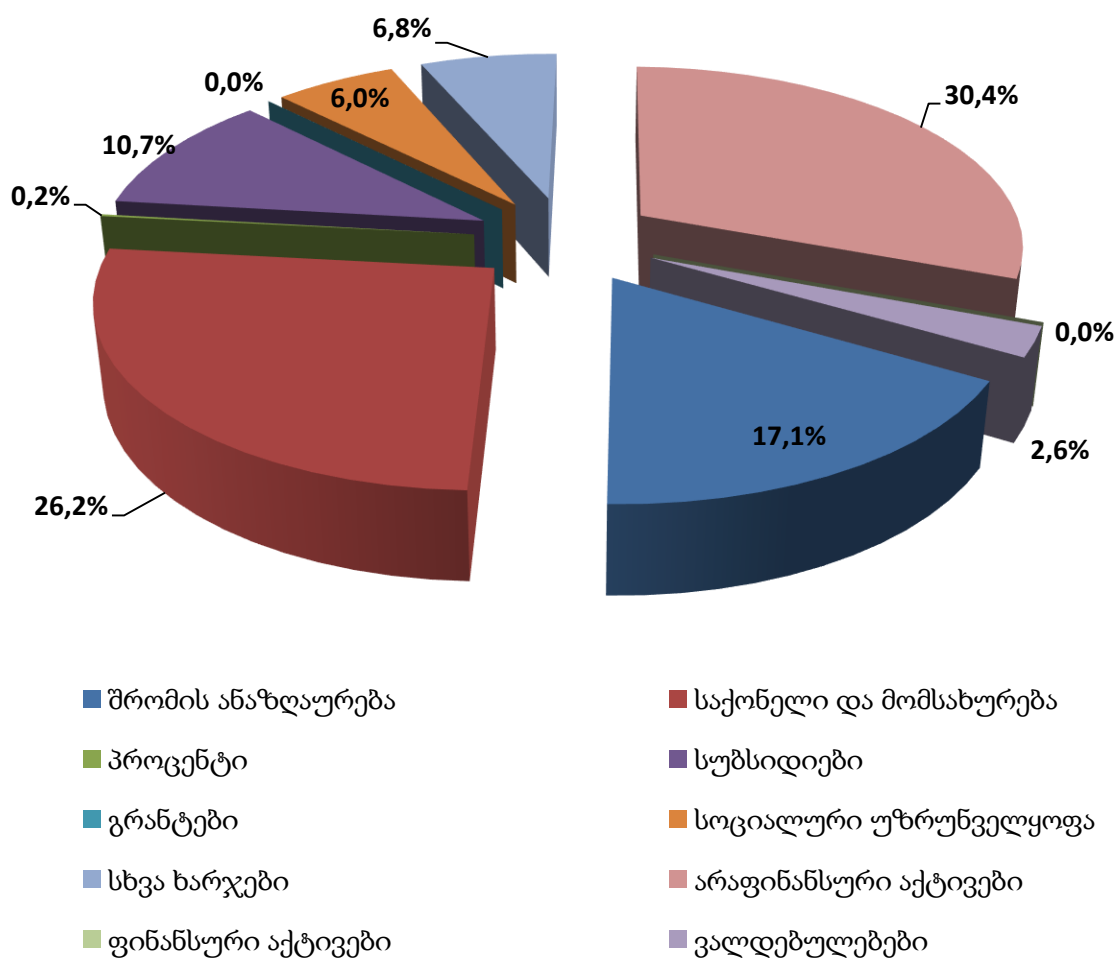
გრანტების სახით გაწეული ხარჯი შეადგენს 4.8 ათას ლარს.

სოციალურ უზრუნველყოფაზე გაწეულმა ხარჯებმა შეადგინა 6,343.8 ათასი ლარი, მთლიანი მოცულობის 6.0%.

სხვა ხარჯებზე გაიხარჯა 7,132.1 ათასი ლარი, რაც მთლიანი ასიგნებების 6.8%-ია.

არაფინანსური აქტივების ზრდამ შეადგინა 32,073.9 ათასი ლარი, რაც მთლიანი ხარჯების _ 30.4%-ია.

ვალდებულებების კლებაზე მიიმართა 2,764.8 ათასი ლარი, ხვედრითი წილი _ 2,6%-ია.

ადგილობრივი ბიუჯეტის გადასახდელები პროგრამულ ჭრილში

პროგრამულ ჭრილში ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის 9 თვის ბიუჯეტის ხარჯებს შემდეგი სახე აქვს:

კოდი	დასახელება	2021 წლის ბეგმა	2021 წლის 9 თვე		
			ბეგმა	საკასო ხარჯი	შესრუ- ლების %
01 00	წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოების დაფინანსება	10,892.9	8,497.0	7,398.2	87.1%
01 01	ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულო	1,933.6	1,242.8	1,130.6	91.0%
01 02	ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია	5,501.2	3,842.4	3,317.1	86.3%
01 03	სასესხო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	3,315.4	3,315.4	2,944.3	88.8%
01 04	სარეზერვო ფონდი	52.7	11.1		
01 05	წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი	60.3	60.3		
01 06	წვევამდელთა ტრანსპორტირება	19.7	15.0	6.2	
01 07	საზოგადოების ინფორმირებულობის ამაღლება	10.0	10.0		
02 00	ინფრასტრუქტურისა და მუნიციპალური კომუნალური სერვისების განვითარება	110,010.9	67,292.8	50,395.4	74.9%
02 01	საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება	54,588.0	35,939.4	22,838.1	63.5%
02 02	სატრანსპორტო სისტემისა და სერვისის განვითარება	12,468.0	9,604.1	8,903.7	92.7%
02 03	საბაზისო კომუნალური ინფრასტრუქტურის განვითარება	25,057.5	14,558.2	12,742.5	87.5%
02 04	ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების მხარდაჭერა, ბინათმშენებლობა და ავარიული შენობების რეაბილიტაცია_დემონტაჟი	13,186.0	4,640.6	3,892.1	83.9%
02 05	მუნიციპალური სასაფლაოების მოწყობა და მოვლა_პატრონობა	560.4	421.3	343.9	81.6%
02 06	ინფრასტრუქტურული პროექტების დაგეგმვა და მართვა	2,415.5	1,600.8	1,172.9	73.3%
02 07	ქალაქის კეთილმოწყობა	1,735.5	528.4	502.2	95.0%
03 00	ქალაქის დასუფთავება, ეკოლოგიური მდგომარეობისა და სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება	23,801.0	16,694.9	13,742.3	82.3%
03 01	ქალაქის დასუფთავების მომსახურების განვითარება	10,112.5	7,584.3	7,053.5	93.0%
03 02	ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესება და სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება	13,688.5	9,110.6	6,688.8	
04 00	განათლება	18,316.2	11,947.3	9,756.4	81.7%
04 01	სკოლამდელი აღზრდა განათლება	18,202.2	11,888.1	9,699.0	81.6%
04 02	პროფესიული განვითარებისა და უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა	100.0	50.0	50.0	
04 03	ზოგადი განათლების ხელშეწყობა	14.0	9.2	7.4	
05 00	კულტურა, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი	16,215.6	11,822.9	8,406.1	71.1%
05 01	სპორტის განვითარების ხელშეწყობა	4,129.7	3,494.9	3,057.9	87.5%
05 02	მუნიციპალური სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარება და მოვლა_ პატრონობა	5,446.2	3,568.4	2,425.2	68.0%
05 03	კულტურული ღონისძიებები და ფესტივალები	2,337.9	1,928.5	906.8	47.0%
05 04	კულტურულ-საგანმანათლებლო საქმიანობის ხელშეწყობა	2,502.3	1,943.1	1,693.2	
05 05	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და განვითარება	1,487.6	590.1	236.2	40.0%
05 06	ახალგაზრდობის განვითარების ხელშეწყობა	311.9	297.9	86.8	
06 00	ჯანმრთელობისა დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	18,268.2	13,719.8	11,405.6	83.1%
06 01	ჯანმრთელობის დაცვა	4,873.3	3,591.1	2,928.8	81.6%
06 02	სოციალური უზრუნველყოფა	12,567.5	9,513.7	7,928.8	83.3%
06 03	სანიტარიული ზედამხედველობა და ეპიდსიტუაციის მართვა	827.4	615.0	548.0	89.1%
07 00	ქალაქის სოციალურ-ეკონომიკური და სივრცითი განვითარება	1,268.0	18.0	10.6	58.9%
07 01	ქალაქის ურბანული განვითარება	1,268.0	18.0	10.6	58.9%
08 00	მუნიციპალური სერვისების განვითარება	6,372.7	4,787.2	4,323.7	90.3%
08 01	მუნიციპალური მომსახურების მართვა და გაუმჯობესება	6,372.7	4,787.2	4,323.7	90.3%
გადასახდელების ჯამი		205,145.5	134,779.9	105,438.3	78.2%

თავი III. ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2022-2025 წლების პრიორიტეტები და პროგრამები საშუალოვადიან პერიოდში

დანართი 1

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტების 2020-2025 წლების საშუალოვადიანი ბიუჯეტი

ათასი ლარი

პროგრამული კოდი	დასახელება	2020 წლის ფაქტი	2021 წლის გეგმა	2022 წლის პროექტი	2023 წლის პროგნოზი	2024 წლის პროგნოზი	2025 წლის პროგნოზი
სულ ასიგნებები		140 992,8	204 800,2	252 547,4	263 614,9	267 002,1	270 423,6
01 00	წარმომადგენლობითი და ადმინისტრაციული ორგანოების დაფინანსება	8 277,6	12 742,7	56 562,5	51 751,6	51 956,6	51 592,6
01 01	ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულო	1 492,6	1 933,6	2 149,6	1 900,0	2 000,0	2 000,0
01 02	ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია	4 491,7	5 484,4	5 879,0	6 200,0	6 300,0	6 300,0
01 03	სასესიო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	2 286,7	2 945,0	46 446,9	42 147,6	42 147,6	41 783,6
01 04	სარეზერვო ფონდი	0,0	2 250,0	1 850,0	1 250,0	1 250,0	1 250,0
01 05	წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი	0,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
01 06	წვევამდელთა ტრანსპორტირება	6,6	19,7	20,0	25,0	25,0	25,0
01 07	საზოგადოების ინფორმირების ამაღლება		10,0	40,0	52,0	54,0	54,0
01 08	მუნიციპალიტეტის საჯარო მოსამსახურეთა პროფესიული განვითარება		0,0	77,0	77,0	80,0	80,0
02 00	მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარება	75 649,7	109 292,9	107 373,3	113 514,3	112 646,1	116 210,9
02 01	საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება	30 811,4	54 573,1	38 677,8	53 173,1	54 584,9	55 406,7
02 02	სატრანსპორტო სისტემისა და სერვისის განვითარება	7 879,4	12 468,0	10 750,0	11 737,0	11 737,0	11 737,0
02 03	საბაზისო კომუნალური ინფრასტრუქტურის განვითარება	28 702,9	24 036,4	14 365,4	30 535,0	32 070,0	34 105,0
02 04	ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების მხარდაჭერა, ბინათმშენებლობა და ავარიული	4 928,2	13 494,0	36 801,3	12 826,3	8 932,2	9 422,2

	შენიშვნების რეაბილიტაცია, დემონტაჟი						
02 05	მუნიციპალური სასაფლაოების მოწყობა და მოვლა-პატრონობა	494,7	560,4	605,0	940,0	980,0	990,0
02 06	ინფრასტრუქტურული პროექტების დაგეგმვა და მართვა	1 980,1	2 425,5	4 118,5	2 711,8	2 761,8	2 771,8
02 07	ქალაქის კეთილმოწყობა	853,0	1 735,5	2 055,3	1 591,0	1 580,1	1 778,1
03 00	ქალაქის დასუფთავება, ეკოლოგიური მდგომარეობისა და სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება	15 294,1	23 801,0	21 422,4	25 182,6	25 889,6	26 404,6
03 01	ქალაქის დასუფთავების მომსახურების განვითარება	9 302,4	10 112,5	12 262,0	10 623,0	10 750,0	10 880,0
03 02	ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესება და სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება	5 991,7	13 688,5	9 160,4	14 559,6	15 139,6	15 524,6
04 00	განათლება	13 129,8	18 316,2	26 792,3	24 360,0	25 650,5	24 249,0
04 01	სკოლამდელი აღზრდა და განათლება	13 026,9	18 202,2	26 602,3	24 075,0	25 315,5	23 889,0
04 02	პროფესიული განვითარებისა და უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა	101,7	100,0	170,0	270,0	320,0	345,0
04 03	ზოგადი განათლების ხელშეწყობა	1,3	14,0	20,0	15,0	15,0	15,0
05 00	კულტურა, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი	9 532,8	16 215,6	11 821,6	18 813,5	20 356,1	21 208,1
05 01	სპორტის განვითარების ხელშეწყობა	4 021,4	4 129,7	4 713,6	5 609,2	5 851,4	5 941,6
05 02	მუნიციპალური სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარება და მოვლა-პატრონობა	1 236,9	5 446,2	1 635,3	5 103,5	5 724,2	6 469,1
05 03	კულტურული ღონისძიებები და ფესტივალები	1 433,5	2 342,9	2 678,0	3 074,7	3 456,5	3 663,5
05 04	კულტურულ-საგანმანათლებლო საქმიანობის ხელშეწყობა	2 504,7	2 497,3	2 509,1	3 683,5	4 288,8	4 326,8
05 05	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და განვითარება	315,6	1 487,6	17,6	1 001,6	715,1	461,1
05 06	ახალგაზრდობის განვითარების ხელშეწყობა	20,7	311,9	268,0	341,0	320,0	346,0
06 00	ჯანმრთელობისა და სოციალური უზრუნველყოფა	13 682,8	16 791,1	18 408,6	19 835,4	20 047,8	20 047,8
06 01	ჯანმრთელობის დაცვა	2 952,0	4 873,3	5 612,2	5 080,4	5 140,8	5 140,8
06 02	სოციალური უზრუნველყოფა	10 027,2	11 101,1	11 969,7	13 928,2	14 075,2	14 075,2
06 03	სანიტარიული ზედამხედველობა და ეპიდსიტუაციის მართვა	703,5	816,7	826,7	826,7	831,7	831,7
07 00	ქალაქის ეკონომიკური და ურბანული განვითარება	50,9	1 268,0	2 260,0	60,0	60,0	55,0
07 01	ქალაქის ურბანული განვითარება	8,6	1 268,0	2 260,0	10,0	10,0	5,0

07 02	ქალაქის ეკონომიკური პროფილის გაძლიერება და ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა	42,2	0,0	0,0	50,0	50,0	50,0
08 00	მუნიციპალური სერვისების განვითარება	5 375,1	6 372,7	7 906,7	10 097,6	10 395,5	10 655,7
08 01	მუნიციპალური მომსახურების მართვა და გაუმჯობესება	5 375,1	6 372,7	6 906,7	9 097,6	9 395,5	9 655,7
08 02	თვითმმართველობის განხორციელებაში მოქალაქეთა მონაწილეობის გაძლიერება	0,0	0,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0

პრიორიტეტის დასახელება: მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარება (02 00)

პრიორიტეტის კავშირი ქალაქის სტრატეგიული განვითარების გეგმასთან:

პრიორიტეტი გამომდინარეობს ბათუმის მუნიციპალიტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმიდან, მასში განხილულია სტრატეგიული განვითარების გეგმის შემდგომი სტრატეგიული მიმართულებები, პროგრამები და პროექტები:

- 4.1 კომუნალური სერვისების გაუმჯობესება;
- 4.2 ქალაქის კეთილმოწყობის სამუშაოები და საბინაო პოლიტიკა;
- 4.3 მუნიციპალური სატრანსპორტო სისტემის განვითარება;

პრიორიტეტის დასაბუთება:

მოსახლეობის ცხოვრების ხარისხის და მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური განვითარების ერთ-ერთ განმსაზღვრელ წინაპირობას მუნიციპალური და კომუნალური მომსახურების ხარისხი წარმოადგენს, რაც უშუალო კავშირშია მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის შემდგომ გაუმჯობესებასთან. „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის“ მიხედვით, მუნიციპალიტეტის ექსკლუზიური უფლებამოსილებების მნიშვნელოვანი ნაწილი ინფრასტრუქტურულ საკითხებს უკავშირდება. შესაბამისად ქალაქის მთელ ტერიტორიაზე თანამედროვე სტანდარტებთან შესაბამისი მუნიციპალური და კომუნალური მომსახურების ინფრასტრუქტურის განვითარება და მართვის მდგრადი სისტემის დანერგვა, რომელიც სრულად დააკმაყოფილებს ქალაქის მოსახლეობის მოთხოვნილებებს, უმნიშვნელოვანეს პრიორიტეტს წარმოადგენს.

აღსანიშნავია, რომ მუნიციპალური და კომუნალური მომსახურების ხარისხი, მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს ეკონომიკის განვითარებაზე. მნიშვნელოვანია მისი პირდაპირი კავშირი ქალაქში ტურიზმის განვითარების პერსპექტივებთან. ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის ხედვა მუნიციპალური ინფრასტრუქტურისა და მომსახურების სფეროში უკავშირდება ქალაქში ტურიზმის განვითარებას. ასევე, გარდა ეკონომიკური განვითარებისა, თავის მხრივ, გამართული კომუნალური ინფრასტრუქტურის არსებობა ხელს უწყობს

ეკოლოგიური უსაფრთხოების უზრუნველყოფას და საცხოვრებელი გარემოს ხარისხის გაუმჯობესებას.

პრიორიტეტის საშუალოვადიანი მიზანი:

- მოსახლეობის საჭიროებებზე მორგებული, კომფორტული და უსაფრთხო საცხოვრებელი გარემოს შექმნა;
- ეფექტური კომუნალური მომსახურების დანერგვა ქალაქის მთელ ტერიტორიაზე;
- ეფექტური და მოთხოვნაზე ორიენტირებული მუნიციპალური სერვისების განვითარება;

სამოქმედო გეგმა:

პრიორიტეტის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი პროგრამების განხორციელება:

- საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება;
- სატრანსპორტო სისტემისა და სერვისის განვითარება;
- საბაზისო კომუნალური ინფრასტრუქტურის განვითარება;
- ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების მხარდაჭერა, ბინათმშენებლობა და ავარიული შენობების რეაბილიტაცია, დემონტაჟი;
- მუნიციპალური სასაფლაოების მოწყობა და მოვლა-პატრონობა;
- ინფრასტრუქტურული პროექტების დაგეგმვა და მართვა;
- ქალაქის კეთილმოწყობა.

პროგრამა: საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება

პროგრამის დასაბუთება:

ქალაქისათვის მნიშვნელოვანია საგზაო - სატრანსპორტო სისტემების მდგრადი განვითარება და ქალაქის საგზაო ქსელის გამტარუნარიანობის გაუმჯობესება.

საავტომობილო გზებზე მგზავრთა შეუფერხებელი და უსაფრთხო გადაადგილების უზრუნველსაყოფად და გზების ტექნიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით, აუცილებელია გაგრძელდეს მუშაობა. საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარების პროგრამის ფარგლებში გათვალისწინებული სამუშაოებით მოხდება არსებული გზებისა და საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება, რეაბილიტაცია, გზების ადაპტირება შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უსაფრთხო და შეუფერხებელი გადაადგილების მოთხოვნებთან, აგრეთვე ქალაქის გარე უბნებში არსებული გზების კაპიტალური რეაბილიტაცია, გარე განათების წერტილების მოვლა-ექსპლუატაცია.

ზემოთ ხსენებული ღონისძიებების განხორციელების შედეგად უნდა მოხდეს ცენტრალური გზების განტვირთვა, შესაბამისად ქუჩები გახდება მეტად გამტარუნარიანი, რაც მნიშვნელოვნად შეამცირებს ქალაქში არსებულ საცობებს.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებშიც ხორციელდება პროგრამა:

მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარება

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 02 01

პროგრამის მიზანი:

ქალაქის საგზაო ინფრასტრუქტურის გამართული ფუნქციონირება და ტრანსპორტის შეუფერხებელი გადაადგილება.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- გზების, ქუჩებისა და ტროტუარების მიმდინარე მოვლა-პატრონობა;
- საგზაო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და კაპიტალური მშენებლობა;
- გარე განათების ქსელის განვითარება და მოვლა-პატრონობა;
- საგზაო ინფრასტრუქტურის მოვლა შენახვის ღონისძიებები.

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

შექმნილია სტანდარტების შესაბამისი საგზაო ინფრასტრუქტურა და უზრუნველყოფილია ტრანსპორტისა და ფეხით მოსიარულეთა შეუფერხებელი გადაადგილება.

პროგრამა: სატრანსპორტო სისტემისა და სერვისის განვითარება

პროგრამის დასაბუთება:

ქალაქი ბათუმი წარმოადგენს განმახორციელებელ პარტნიორს UNDP/GEF საგრანტო პროექტში „ინტეგრირებული მდგრადი ურბანული ტრანსპორტის განვითარება ქალაქ ბათუმსა და აჭარის რეგიონში“, რომელიც ითვალისწინებს საშუალოვადიან პერიოდში ქალაქის სატრანსპორტო სისტემის ძირეულ გარდაქმნას, კერძოდ, ამ პროექტის ფარგლებში:

კვლავ გაგრძელდება მიკროავტობუსების ოპტიმიზაცია, რომლის მიხედვითაც ეტაპობრივად მცირდება მიკროავტობუსების რაოდენობა, რაც ქალაქის ცენტრალურ ქუჩებს მნიშვნელოვნად განტვირთავს.

შეიცვლება მუნიციპალური ტრანსპორტის ქსელი და გამოყენებული იქნება მგზავრთა გადასასხდომი კვანძები (ტერმინალები). შედეგად, გაიზრდება მუნიციპალურ ავტოტრანსპორტის მიერ გადაყვანილი მგზავრთა რაოდენობა.

ქალაქის ტერიტორიაზე, გონიოსა და ქობულეთის მხრიდან, მოეწყობა რეგიონული ტერმინალები და ტურისტული პარკირების სივრცეები. გონიოს მხრიდან, სამრეწველო ზონაში უკვე გამოიყო ადგილი და დაიწყო რეგიონული ტერმინალის დეტალური პროექტირება.

მიმდინარეობს მუნიციპალური ავტობუსების პარკის განახლება - ბათუმის ავტობუსების პროექტის (მე-2 ფაზა) ფარგლებში ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკისგან (EBRD) მიღებული გრანტით/სესხით საერთაშორისო ტენდერში გამარჯვებულად გამოვლენილ კომპანიასთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე, 2020 წელს განხორციელდა 8 ერთეული ელექტროავტობუსის შემოყვანა ქალაქში, ხოლო 2021 წლის მესამე კვარტალში განხორციელდა ISUZU-ს მარკის 40 ახალი ავტობუსის შემოყვანა (EURO 5 სტანდარტის, citibus-ის მოდელის 16 ერთეული ავტობუსი სიგრძით 10 მეტრი და EURO 6 სტანდარტის, novociti life-ის მოდელის 24 ერთეული ავტობუსი (სიგრძით - 8 მეტრი). ავტობუსების პარკის განახლება გაგრძელდება შემდგომ წლებშიც.

მიკროავტობუსებში, მსგავსად მუნიციპალური ავტოტრანსპორტისა დაინერგება უკონტაქტო გადახდის სისტემა.

მიკროავტობუსებისათვის დაინერგება დისპეტჩერიზაციის სისტემა.

გაგრძელდება ველოსიპედების მოწესრიგება და ახალი ველოსიპედების მოწყობა.

გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოებასთან (GIZ) 2020 წლის დეკემბერში გაფორმებული მემორანდუმის ფარგლებში, 2021 წლის თებერვლიდან დაიწყო მუშაობა ველოსიპედით გადაადგილების გენერალურ გეგმის მოსამზადებლად, რეგიონულ პროგრამასთან "მდგრადი ურბანული მობილობა სამხრეთ კავკასიაში" (Mobility4Cities) თანამშრომლობით, რომელიც დაფინანსებულია გერმანიის ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ფედერალური სამინისტროს (BMZ) მიერ, 2021 წლის ოქტომბრის მდგომარეობით მომზადებულია გეგმის სამუშაო ვერსია, წლის ბოლომდე იგეგმება მისი საბოლოო სახით შემუშავება.

ველოსიპედით გადაადგილების გენერალური გეგმა გაითვალისწინებს პოტენციური ველოსიპედისტებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეების საჭიროებებს. დოკუმენტში ასევე ასახული იქნება რეკომენდაციები მარეგულირებელი ჩარჩოს, მომსახურებასა და მარკეტინგთან, ასევე ველოსიპედით გადაადგილების ინფრასტრუქტურისა და დიზაინის შემუშავებასთან დაკავშირებით. ველოსიპედით გადაადგილების გენერალური გეგმის შემუშავება ხორციელდება საერთაშორისო და ადგილობრივ ექსპერტებთან თანამშრომლობით.

ბათუმიველოს სისტემის განახლების მიზნით 2020 წელს მომზადდა ველოსიპედების მართვის მობილური აპლიკაცია, რომელიც 2021 წლის პირველ კვარტალში გაეშვა სატესტო რეჟიმში. ბათუმიველოს სისტემის განახლება-განვითარების ღონისძიებები გაგრძელდება მომდევნო წლებშიც.

ბათუმის ადმინისტრაციულ საზღვრებში მოეწყო და ამოქმედდა საათობრივი ფასიანი პარკირების ადგილები 6 ლოკაციაზე. ქალაქის სხვა ცენტრალური ქუჩებში საათობრივი ფასიანი პარკირების ადგილების მოწყობა იგეგმება შემდგომშიც.

გაეროს განვითარების პროგრამასთან (UNDP) ერთად მიმდინარე პროექტის - **მწვანე ქალაქები: ინტეგრირებული მდგრადი სატრანსპორტო სისტემების განვითარება ქალაქ ბათუმისა და აჭარის რეგიონისათვის ფარგლებში 2020 წელს ქ. ბათუმის ადმინისტრაციულ საზღვრებში რამდენიმე ქუჩაზე შეცვლილი იქნა მოძრაობის წესები. გორგილადის, ჭავჭავაძის და ბარათაშვილის ქუჩებზე მუნიციპალური ავტობუსებისათვის გამოიყო სპეციალური სავალი ზოლი ე.წ. „BUS LINE“. აღნიშნულის პარალელურად მოხდა ნაწილი ქუჩების გაცალმხვრივება, ხოლო ნაწილზე შეიცვალა მოძრაობის მიმართულება.**

საქართველო-გერმანიის ფინანსური თანამშრომლობით მიმდინარე პროექტის „მდგრადი ურბანული ტრანსპორტი ქალაქ ბათუმისთვის“ ფარგლებში, რომელიც ითვალისწინებს ქალაქის სატრანსპორტო სისტემის გაუმჯობესებას, მათ შორის მგზავრთა გადასასხდომი ტერმინალების მოწყობას, 2020 წლის მესამე კვარტალში დაიწყო მუშაობა და 2021 წლის პირველ კვარტალში გამოცხადდა საერთაშორისო ტენდერი პროექტის განმახორციელებელი კონსულტანტის შერჩევის მიზნით. პროექტის კონკრეტული ღონისძიებები, მათ შორის გადასასხდომი ტერმინალის მოწყობის დეტალები დაზუსტდება ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტსა და KfW-ს შორის ფინანსური ხელშეკრულების გაფორმების შემდგომ.

პროგრამის განხორციელების შედეგად მოხდება ისეთი საზოგადოებრივი სატრანსპორტო საშუალებებისა და სერვისების შეთავაზება, რაც უზრუნველყოფს მოქალაქეების დანიშნულების ადგილამდე უსაფრთხოდ, დროულად და კომფორტულად გადაადგილებას.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარება

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ დანართი 1

პროგრამული კოდი: 02 02

პროგრამის მიზანი:

სატრანსპორტო მოძრაობის ორგანიზება და მუნიციპალური სატრანსპორტო სერვისის განვითარება.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- მუნიციპალური სატრანსპორტო სერვისის განვითარება;

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

ქალაქის ქუჩებში მოწესრიგებულია სატრანსპორტო ნაკადების მოძრაობა და უზრუნველყოფილია შეუფერხებელი და ხარისხიანი მუნიციპალური სატრანსპორტო სერვისი.

პროგრამა: საბაზისო კომუნალური ინფრასტრუქტურის განვითარება

პროგრამის დასაბუთება:

მუნიციპალური და კომუნალური ინფრასტრუქტურის განვითარების ფარგლებში, განსაკუთრებულად მნიშვნელოვან მიმართულებას წარმოადგენს მოქალაქეთა საბაზისო, ღირსეული და უსაფრთხო საცხოვრებელი გარემოს შექმნა.

ბათუმის წყალმომარაგების ქსელი დაახლოებით 285 კმ-ზე ვრცელდება. 2007 წლამდე, წყალარინების სისტემის მდგომარეობის გამო (ბოლო განახლებამდე), გადაუმუშავებელი წყლების მნიშვნელოვანი რაოდენობა ჩადიოდა მდინარეებსა და შავ ზღვაში.

2008 წლიდან, ბათუმში, გერმანიის ბანკთან (KfW) თანამშრომლობით, ვითარდება როგორც მიწოდების, ისე ჩამდინარე წყლების გამწმენდის ქსელების ოთხ-ეტაპიანი განახლება. ამან გამოიწვია წყლის მენეჯმენტის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება წყლის ციკლის მასშტაბით. სასმელი წყლის ქსელის დიდი ნაწილი გაუმჯობესდა და ახლა წყლის დანაკარგი დაახლოებით 25% -ს შეადგენს. ეს ევროპულ მაჩვენებელს უტოლდება, მაგრამ მაინც საკმაოდ მაღალია ახალი ქსელისთვის.

ზედაპირული წყლებისა და მდინარეების ადიდების რისკები ბათუმში არსებობს, ბოლო 10 წლის განმავლობაში მოხდა მრავალი წყალდიდობა და მათი მნიშვნელოვანი ნაწილი 2014 და 2018 წლებში, წყალდიდობის უმთავრეს მიზეზად დასახელებულია გამტარიანობის შემცირება და სანიაღვრე არხების შეუსაბამობა.

ამ მიზნით ბათუმში 2008 წლიდან წარმატებით მიმდინარეობს ერთ-ერთი მასშტაბური ინფრასტრუქტურული პროექტი - ბათუმის წყალმომარაგებისა და წყალარინების რეაბილიტაცია, რომელიც გერმანიის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის შედავითიანი სესხისა და ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის თანადაფინანსებით ხორციელდება. აღნიშნული პროექტის ფარგლებში დასრულებულია პროექტის პირველი, მეორე, მესამე და მეოთხე ფაზები, უშუალოდ 2021 წელს პროექტის მესამე და მეოთხე ფაზის ფარგლებში მიმდინარეობდა და დასრულდა წყალარინებისა და წყლის სისტემების მაგისტრალური და სამომხმარებლო ქსელის რეაბილიტაციის სამუშაოები, რომლის პარალელურად სახლების ქსელზე დაერთების მიზნით, განხორციელდა პროექტების თანადაფინანსება მუნიციპალური ბიუჯეტიდან.

გერმანია საქართველოს მთავრობებს შორის 2021 წლის 4 ნოემბერს მიღწეული შეთანხმების საფუძველზე გაგრძელდება „ბათუმის წყალმომარაგებისა და წყალარინების რეაბილიტაციის“ პროექტი (მეხუთე ფაზა), რომლის ფარგლებში მოდევნო წლებში განხორციელდება ქალაქის შემოერთებულ ტერიტორიების (ადლია, აეროპორტი, კახაბერი, დაბა ხელვაჩაური, მწვანე კონცხი, მახინჯაური) წყალარინების სისტემების ეტაპობრივი განვითარება, პარალელურად გაგრძელდება მუნიციპალური ბიუჯეტიდან პროექტების თანადაფინანსება.

KfW ბანკთან პროექტის გაგრძელებაზე (მეხუთე ფაზა) შეთანხმების მიღწევის პარალელურად გაგრძელდება მუნიციპალური ბიუჯეტიდან პროექტების თანადაფინანსება.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებშიც ხორციელდება პროგრამა:

მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარება

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 02 03

პროგრამის მიზანი:

ქალაქში მდგრადი კომუნალური სისტემის შექმნა

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- სანიაღვრე სისტემების რეაბილიტაცია და მოვლა-პატრონობა;
- წყლის სისტემების რეაბილიტაცია და ახლის მშენებლობა;
- კანალიზაციის სისტემების რეაბილიტაცია;
- ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაციის

პროექტის თანადაფინანსება (KfW);

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

რეაბილიტირებულია წყლის, წყალარინებისა და სანიაღვრე სისტემის ინფრასტრუქტურა, უზრუნველყოფილია უწყვეტი და მოთხოვნის შესაბამისი წყალმომარაგება

პროგრამა: ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების მხარდაჭერა, ბინათმშენებლობა და ავარული შენობების რეაბილიტაცია

პროგრამის დასაბუთება:

ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების მხარდაჭერის პროგრამით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელებით მოსახლეობას ექნება შესაძლებლობა მუნიციპალიტეტის თანადაფინანსებით გაიუმჯობესოს ან/და შეიქმნას უსაფრთხო და კომფორტული საცხოვრებელი პირობები. პროგრამის ფარგლებში გათვალისწინებულია მრავალსართულიანი საცხოვრებელი კორპუსების სახურავების რეაბილიტაცია; მრავალსართულიანი/მრავალბინიანი სახლების კომუნალური სისტემის შეცვლა: მრავალსართულიანი/მრავალბინიანი სახლების სახურავებზე თოვლდამჭერების, წყალშემკრები და წყალსაწრეტი ღარების მონტაჟი; მრავალსართულიან/მრავალბინიან სახლებში არსებული ამორტიზირებული ლიფტების დემონტაჟი და ახალი ლიფტების მონტაჟი; მრავალსართულიანი სახლების ეზოებისათვის ატრაქციონების შექმნა-მონტაჟი; მრავალსართულიანი/მრავალბინიანი სახლების ეზოების კეთილმოწყობისა და კომუნალური სისტემის მოწესრიგება; მრავალსართულიანი სახლების ეზოებში გარე განათების მოწყობა; ქალაქში არსებულ სახლებზე დაზიანებული

ფასადების რეაბილიტაცია; ქ. ბათუმის ტერიტორიაზე არსებული ავარიული სახლების ექსპერტიზა; აღნიშნული ღონისძიებების განხორციელებით მოსახლეობას ექნება შესაძლებლობა მუნიციპალიტეტის თანადაფინანსებით გაუმჯობესოს საცხოვრებელი პირობები.

ქალაქ ბათუმში რეგისტრირებულ იმ მოქალაქეებს, რომლებსაც აქვთ სტაბილური შემოსავალი, არ გააჩნით საკუთრებაში უძრავი ქონება და თავისი შემოსავლიდან გამომდინარე ბაზარზე არსებული მოთხოვნებით ვერ შეძლეს საცხოვრებელი ბინის შეძენა, მიეცათ შესაძლებლობა შეეძინათ საცხოვრებელი ბინა შეღავათიანი პირობებით. ამ მიზნით დაიგეგმა და ხორციელდება ე.წ „ხელმისაწვდომი საცხოვრისის“ პროგრამა, რისთვისაც ქალაქის ტერიტორიაზე დაიგეგმა ოთხი ერთეული 5 სართულიანი საცხოვრებელი კორპუსის მშენებლობა. ამ დროისათვის საცხოვრებელი კორპუსების მშენებლობა დასრულებულია და ბენეფიციართა შერჩევის მიზნით, მიმდინარეობს განცხადებების გადარჩევის პროცესი.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარება

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 02 04

პროგრამის მიზანი:

პროგრამის მიზანია ქალაქის მასშტაბით ამორტიზირებული და ექსპლუატაციისათვის უვარგისი საბინაო ინფრასტრუქტურის შემცირება. ამასთანავე გრძელვადიან პერიოდში აუცილებელი პრობლემების მოგვარების შემდგომ, მოქალაქეთა პასუხისმგებლობის ამაღლების მხარდაჭერა, იმისათვის რომ დამოუკიდებლად განახორციელონ საერთო სარგებლობის საკუთრების მოვლა-პატრონობის ღონისძიებები.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების მხარდაჭერა და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება;
- საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა.

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

ქალაქში გაუმჯობესებულია საბინაო ფონდის ინფრასტრუქტურა და საცხოვრებელი გარემო.

პროგრამა: მუნიციპალური სასაფლაოების მოწყობა და მოვლა-პატრონობა

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარება

პროგრამის დასაბუთება:

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტს მოვლა-პატრონობაში აქვს 44.3 ჰა მუნიციპალური სასაფლაოებისათვის განკუთვნილი ტერიტორია, სადაც ხორციელდება, როგორც მოვლა-პატრონობის, აგრეთვე ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის ღონისძიებები. საჭიროა მუდმივი მუშაობა სასაფლაოების ინფრასტრუქტურის განახლება-გაუმჯობესებისა და ხელმისაწვდომი მომსახურების სერვისით უზრუნველყოფისათვის. სასაფლაოების პასპორტიზაციის დასრულებით მუნიციპალიტეტს ექნება ზუსტი და ამომწურავი ინფორმაცია თავისუფალი, უპატრონო და სამემკვიდრეო სასაფლაოების შესახებ. ამასთან შექმნილი სრული ბაზა და საფლაოების ნომერაცია გაადვილებს საფლავის ძებნას და მემკვიდრის დადგენას. პასპორტიზაციით უკვე მიღებულია პირველი შედეგები, უსახელო საფლაოების მოძიებასა და მეპატრონის დაზუსტების საქმეში, აგრეთვე მნიშვნელოვანია ერთიანი ელექტრონული სისტემის დანერგვა, სასაფლაოზე საფლაოების დასუფთავების, მუშა-მესაფლაოეების სპეციალური უნიფორმითა და ტანსაცმლით უზრუნველყოფა. საფლაოებისათვის საჭირო მიწის ნაკვეთების გამოყოფასა და დაკრძალვის პროცესზე ყოველდღიური მონიტორინგის განხორციელება.

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 02 05

პროგრამის მიზანი:

პროგრამის მიზანია მოკლევადიან პერიოდში უზრუნველყოს მუნიციპალური სასაფლაოების სერვისის ხარისხიანი და შეუფერხებელი მიწოდება და გრძელვადიან პერიოდში გადაჭრას ქალაქის სასაფლაოსთან დაკავშირებული პრობლემები.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- მუნიციპალური სასაფლაოების მოვლა-პატრონობა;

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

გაუმჯობესებულია მუნიციპალური სასაფლაოების სერვისის მიწოდება.

პროგრამა: ინფრასტრუქტურული პროექტების დაგეგმვა და მართვა

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარება

პროგრამის დასაბუთება:

მუნიციპალიტეტისთვის მნიშვნელოვანია ინფრასტრუქტურული პროექტების ეფექტიანი დაგეგმვა და მართვა და რიგი ფუნქციების გატარება, კერძოდ: ა) მუნიციპალიტეტის საქალაქო მეურნეობის ინფრასტრუქტურის სტაბილური და შეუფერხებელი მუშაობისა და მომსახურების უზრუნველყოფა, მუნიციპალიტეტის

კეთილმოწყობისა და კომუნალური საკითხების კოორდინაცია; ბ) კომპეტენციის ფარგლებში, მოქალაქეების საჭიროებებზე ორიენტირებული დარგობრივი სტრატეგიებისა და მუნიციპალური პროგრამების შემუშავებაში, ასევე მათ განხორციელებაში მონაწილეობის მიღება; გ) ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების, ტროტუარების, პარკების, სკვერების, შადრევნების, გარე განათების ობიექტების, სანიაღვრე არხების, წყალსაცავების, ხიდების და სხვა საქალაქო ინფრასტრუქტურის რეკონსტრუქცია, მშენებლობა-აღჭურვა და სხვა; დ) მუნიციპალიტეტში კეთილმოწყობის სფეროს პრობლემატიკისა და პროცესების კვლევა, დარგის განვითარებისათვის სამომავლო პერსპექტივების განსაზღვრა; ე) მუნიციპალიტეტის კეთილმოწყობის სექტორის განვითარება და რეაბილიტაციის პროექტების უზრუნველყოფა, დამტკიცებული მუნიციპალური პროგრამების რეალიზაცია; ასევე მუნიციპალიტეტმა უნდა უზრუნველყოს ხარისხიანი და დეტალური პროექტების შედგენის უზრუნველყოფა; საპროექტო სამუშაოების მაღალი ხარისხით და დროულად განხორციელების უზრუნველყოფა; პროექტის განხორციელებისას მოსალოდნელ და დამდგარ რისკებზე დროული რეაგირება რომლის შესასრულებლისათვის მნიშვნელოვანია;

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 02 06

პროგრამის მიზანი:

საქალაქო მეურნეობის მოვლა-პატრონობა, რეაბილიტაცია და განვითარება, ქალაქის ინფრასტრუქტურის განვითარების კოორდინაცია.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- ა(ა)იპ -საქალაქო ინფრასტრუქტურისა და კეთილმოწყობის სამმართველო;
- საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შედგენა, კვლევა და ექსპერტიზა;
- საკომპენსაციო თანხებით მოქალაქეთა უზრუნველყოფა.

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის მოვლა-პატრონობის, რეაბილიტაციის და განვითარების პროგრამები ხორციელდება შეუფერხებლად.

პროგრამა: ქალაქის კეთილმოწყობა

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარება

პროგრამის დასაბუთება:

ქალაქ ბათუმში სათანადო ყურადღება ეთმობა ქალაქის სადღესასწაულო გაფორმებებს, რადგან აუცილებელია შეიქმნას ბათუმელებისათვის და ქალაქის სტუმრებისათვის სადღესასწაულო განწყობა. უკანასკნელ წლებში ქალაქში თანამედროვე ტექნოლოგიებისა და

შემოქმედებითი პოტენციალის სრულფასოვნად გამოყენების წყალობით გაჩნდა გაფორმების ახალი, უფრო სრულყოფილი საშუალებები. მათი მაქსიმალური დატვირთვით შესაძლებელი გახდება ქალაქის სივრცის ოპტიმალური და ეფექტური გამოყენება სადღესასწაულო და საინფორმაციო თვალსაზრისით.

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 02 07

პროგრამის მიზანი:

ქალაქის სადღესასწაულო გარემოს შექმნა და იერსახის მოწესრიგება.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- ქალაქის გაფორმების ღონისძიებები;
- ქალაქის ურბანული ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვა.

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

განხორციელებულია ქალაქის გაფორმების ღონისძიებები, გაუმჯობესებულია ქალაქის იერსახე და შექმნილია სადღესასწაულო გარემო.

პრიორიტეტის დასახელება - ქალაქის დასუფთავება, ეკოლოგიური მდგომარეობისა და სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება (03 00)

პრიორიტეტის კავშირი ქალაქის სტრატეგიული განვითარების გეგმასთან:

პრიორიტეტი გამომდინარეობს ბათუმის მუნიციპალიტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმიდან, მასში განხილულია სტრატეგიული განვითარების გეგმის შემდეგი სტრატეგიული მიმართულებები, პროგრამები და პროექტები:

4.1 ქალაქის კომუნალური სერვისების გაუმჯობესება;

4.4 ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების დანერგვა და განვითარება. განახლებადი ენერგიის გამოყენების ზრდა

4.5 ქალაქის გამწვანებისა და გარემოს დაცვის ღონისძიებები

პრიორიტეტის დასაბუთება:

ქალაქში საცხოვრებელი გარემოს მდგრადი განვითარების მიზნით, ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტისთვის პრიორიტეტულია ქალაქის ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესება - ღია/სარეკრეაციო სივრცეების შექმნა, მწვანე საფარის გაზრდა და შესაბამისი მართვის სისტემების დანერგვა. ასევე მნიშვნელოვანია ნარჩენების შეგროვებისა და გატანის ეფექტური სისტემის დანერგვა ქალაქის მთელ ტერიტორიაზე.

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი 2019 წლის 24 მაისს შეუერთდა მერების შეთანხმების ოფისის ახალ ინიციატივას „მერების შეთანხმება კლიმატისა და ენერგეტიკისათვის“, რომელიც კლიმატის შერბილების ღონისძიებებთან ერთად ითვალისწინებს არსებულ კლიმატთან ადაპტაციის ღონისძიებების გატარების ვალდებულებას. კონკრეტულად, ხელმომწერი მუნიციპალიტეტი ვალდებულია:

- 2030 წლისათვის, მინიმუმ 30%-ით შეამციროს CO₂-ის (და სხვა სათბური აირების) ემისია საკუთარი ტერიტორიიდან, ენერგოეფექტურობისა და ენერგიის განახლებადი წყაროების ათვისების ღონისძიებების საშუალებით;

- კლიმატის ცვლილების შედეგებთან შეგუებით ამაღლოს მუნიციპალიტეტის მედეგობა.

ამ ინიციატივაზე მიერთების შემდგომ, მუნიციპალიტეტი მოამზადებს საბაზისო ემისიების ინვენტარიზაციას და შეაფასებს კლიმატის ცვლილებით გამოწვეულ რისკებისა და მოწყვლადობას, ასევე ორი წლის ვადაში წარადგენს მდგრადი ენერგეტიკისა და კლიმატის სამოქმედო გეგმას, რომლის არსებობა ხელს შეუწყობს ენერგოეფექტურობის, ენერგიის განახლებადი წყაროების ათვისებისა და კლიმატის ცვლილების შედეგებთან შეგუების ღონისძიებების დაგეგმვასა და მათ განსახორციელებლად საერთაშორისო დონორი/ფინანსური ორგანიზაციების მხარდაჭერის მოპოვებას/დამატებითი ფინანსური სახსრების მოძიებას, რითაც მიღწეულ იქნება მიზანი - მწვანე ეკონომიკის განვითარება და ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესება ქალაქში.

პროექტის - „ენერგოეფექტური ღონისძიები და ასევე ევროკავშირის ენერგოეფექტურ სტანდარტებთან დაახლოება“ ფარგლებში, რომელიც მიმდინარეობს გერმანია-საქართველოს ფინანსური თანამშრომლობით და რომელსაც გრანტის (გრანტი - 8 მლნ ევრო; ბათუმის მერიის თანადაფინანსება - დაახლოებით 1 მლნ ევრო (გადასახადები, ეზოს კეთილმოწყობა)) სახით დახმარებას უწევს გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკი (KfW), განხორციელდება ბათუმის საბავშვო ბაღების ენერგოეფექტური ტექნოლოგიებით მოდერნიზება (რეაბილიტაცია), რაც ასევე მოიცავს შენობების კაპიტალურ რეაბილიტაციას. 2020 წელს შერჩეულ იქნა პროექტის განმახორციელებელი კონსულტანტი, ხოლო სამუშაოები დაიწყო 2021 წლის აპრილიდან და დასრულდება 48 თვეში.

EBRD-ის გავლით შვედეთის განვითარებისა და თანამშრომლობის სააგენტოს (SIDA) მიერ დაფინანსებული პროექტის ფარგლებში, EBRD-ის მიერ შერჩეული კონსულტანტის - AECOM Limited-ის დახმარებით 2019 წლის ბოლოსთვის მომზადდა ბათუმის მწვანე ქალაქების სამოქმედო გეგმა (GCAP), რომლითაც განისაზღვრა ქალაქის ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესების პრიორიტეტული მიმართულებები და ყველაზე აქტუალური გარემოსდაცვითი გამოწვევების იდენტიფიცირება, შემუშავდა შესაბამისი ღონისძიებები, რომელთა გათვალისწინება მუნიციპალურ ბიუჯეტში მოხდება მომდევნო წლებში.

პრიორიტეტის საშუალოვადიანი მიზანი:

პრიორიტეტის მიზანია ქალაქის ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესება, ადამიანსა და გარემოზე დაბინძურების მავნე ზეგავლენის შემცირება.

სამოქმედო გეგმა:

პრიორიტეტის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი პროგრამების განხორციელება:

- ქალაქის დასუფთავების მომსახურების განვითარება;
- ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესება და სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება.

გარდა საბიუჯეტო პროგრამების განხორციელებისა, პრიორიტეტის ფარგლებში გაგრძელდება თანამშრომლობა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან განახლებადი ენერგიისა და ენერგოეფექტურობის ტექნოლოგიების დანერგვისა და გამოყენების ზრდის მიმართულებით.

პროგრამა: ქალაქის დასუფთავების მომსახურების განვითარება

პროგრამის დასაბუთება:

სიცოცხლისათვის უსაფრთხო გარემოს შექმნის, გარემოს დაბინძურებისგან დაცვისა და ქალაქის განვითარებისათვის აუცილებელია მისი იერსახის ჰიგიენური და ესთეტიური მოწესრიგება, ქალაქის ქუჩებსა და სკვერებში სისუფთავის დაცვა, ეპიდემიური დაავადებების კერების მოსპობა. ისევე როგორც მთელი მსოფლიოსთვის ბათუმისთვისაც აქტუალურია ნარჩენების სწორად მართვა, დახარისხება და მათი შემდგომში გამოყენება. 2017 წელს ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტმა ოფიციალურად დაამტკიცა ბათუმის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის 5 წლიანი გეგმა, რომელიც მიმართულია 2018-2022 წლებში ნარჩენების მართვის კუთხით დაგეგმილი ღონისძიებების განხორციელებაზე.

პროგრამის ფარგლებში ჩვეულებრივ განხორციელდება ქალაქის ცალკეული ტერიტორიის, მწვანე საფარის, ქუჩების, სანაპირო ზოლის და სხვა საჯარო სივრცეების დაგვადასუფთავების, მორწყვა-მორეცხვის, თოვლის საფარისაგან გაწმენდვის სამუშაოები, საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გატანა, ნაგავსაყრელის ექსპლუატაცია და სანიტარული მომსახურება, ასევე გაგრძელდება ნარჩენების მართვის გეგმით დასახული მიზნების, მათ შორის ბათუმის მუნიციპალიტეტში ნარჩენების დახარისხებულად შეგროვების (სეპარირება) და რეციკლირების სისტემების ეტაპობრივი დანერგვის მიღწევისათვის საჭირო ღონისძიებების განხორციელება.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

ქალაქის დასუფთავება, ეკოლოგიური მდგომარეობისა და სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება.

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 03 01

პროგრამის მიზანი:

ეკოლოგიურად სუფთა გარემოს უზრუნველყოფა

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- ქალაქის დასუფთავება და ნარჩენების გატანა.

პროგრამის მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი:

ქალაქში გაუმჯობესებულია ეკოლოგიური და საცხოვრებელი გარემო, უზრუნველყოფილია დასუფთავების მუნიციპალური სერვისის ხარისხიანი ფუნქციონირება.

პროგრამა: ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესება და სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

ქალაქის დასუფთავება, ეკოლოგიური მდგომარეობისა და სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება.

პროგრამის დასაბუთება:

მწვანე სივრცეებს დიდი წვლილი შეაქვთ გარემოს შენარჩუნებაში. ისინი ფილტრავენ დამაბინძურებლებსა და მტვერს, ასევე უზრუნველყოფენ დაბალი ტემპერატურის შენარჩუნებას ურბანულ ტერიტორიებზე. მწვანე სივრცეები არეგულირებს ჰაერის ხარისხსა და კლიმატს, ამცირებს გლობალური დათბობის უარყოფით ზეგავლენას. სტრატეგიის დოკუმენტით ქ. ბათუმის მერია უზრუნველყოფს გამწვანების გეგმის მომზადებას, დამტკიცებასა და განხორციელებას. სტრატეგიის დოკუმენტი დაეყრდნობა მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმის დოკუმენტს და შესაბამისი მიმართულებების საფუძველზე შეიმუშავებს კონკრეტულ ღონისძიებებს ქალაქის მწვანე სივრცეების მოწყობისა და არსებულის მოვლა-შენახვისა და განვითარების მიმართულებით. მუნიციპალიტეტი ეკოლოგიური მდგომარეობის მდგრადობის მიზნით მიერთებულია სხვადასხვა საერთაშორისო ინიციატივებსა და პროგრამებზე, რომელთა თანახმადაც იღებს გარკვეული სახის ვალდებულებებს. პროგრამის ფარგლებში გაგრძელდება ქალაქის მწვანე სივრცეებისა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვის, არსებულის რეაბილიტაციისა და ახალი სივრცეების მოწყობის სამუშაოები.

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 03 02

პროგრამის მიზანი:

ქალაქში ეკოლოგიურად სუფთა გარემოს უზრუნველყოფა, სარეკრეაციო და ტურისტული ინფრასტრუქტურის და გამწვანებული ტერიტორიის გაფართოება

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- პარკების, სკვერებისა და მოედნების ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და მშენებლობა;

- ქალაქის გამწვანების ღონისძიებები;

- ა(ა)იპ ბოტანიკური ბაღი;

- შავი ძრვის ფლორისა და ფაუნის სამეცნიერო კვლევითი ცენტრის მხარდაჭერა.

პროგრამის მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი:

ქალაქში გაუმჯობესებულია ეკოლოგიური და საცხოვრებელი გარემო.

პრიორიტეტის დასახელება - განათლება (04 00)

პრიორიტეტის კავშირი ქალაქის სტრატეგიული განვითარების გეგმასთან:

პრიორიტეტი გამომდინარეობს ბათუმის მუნიციპალიტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმიდან, მასში განხილულია სტრატეგიული განვითარების გეგმის შემდგომი სტრატეგიული მიმართულებები, პროგრამები და პროექტები:

7.1 ინკლუზიური და ბავშვის საუკეთესო ინტერესებზე ორიენტირებული სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სისტემის დანერგვა;

7.2 ინკლუზიური განათლების სისტემის განვითარების ხელშეწყობა;

7.3 ადამიანური კაპიტალის განვითარება.

პრიორიტეტის დასაბუთება:

ქალაქის ეკონომიკური და სოციალური პროგრესის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი რესურსი ადამიანური კაპიტალია. განათლება ქალაქის განვითარებისთვის გამორჩეულად პრიორიტეტული, გრძელვადიან შედეგზე გათვლილი სფეროა. შესაბამისად, ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტისათვის მნიშვნელოვანია უწყვეტი სწავლის სისტემის განვითარების ხელშეწყობა.

მუნიციპალიტეტისთვის მნიშვნელოვანია განათლების თანაბარი ხელმისაწვდომობა როგორც ადრეული, ასევე სკოლამდელი ასაკის ბავშვებისთვის. პროგრამის ფარგლებში იგეგმება ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სისტემის განვითარება.

საადმინისტრაციო პროცესის სრულყოფილად წარმართვის მიზნით აღმზრდელ პედაგოგთა გადამზადება, ჯანსაღი და უსაფრთხო გარემოს შექმნა, თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სისტემის უზრუნველყოფა.

მართალია უმაღლესი და პროფესიული განათლება, თვითმმართველობის ექსკლუზიურ უფლებამოსილებას არ წარმოადგენს, თუმცა, ბათუმის, როგორც დინამიურად მზარდი ქალაქისთვის, აუცილებელია კონკურენტუნარიანი, შესაბამისი კვალიფიკაციის კადრების განვითარება, ახალგაზრდების პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა, მათი უცხოეთში სტაჟირებისა და დეფიციტურ და მოთხოვნად სპეციალობებზე მომზადება - გადამზადების ხელშეწყობა. შესაბამისად, მუნიციპალიტეტისთვის პრიორიტეტულია ასევე, შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისი ადგილობრივი კადრების განვითარების ხელშეწყობა.

აღნიშნულიდან გამომდინარე ამ მიმართულებით კვლავ გაგრძელდება როგორც განათლების სფეროში მუნიციპალიტეტის ექსკლუზიური უფლებამოსილებიდან გამომდინარე პროგრამების ასევე, პროფესიული და უმაღლესი განათლების ხელშეწყობი პროგრამების განხორციელება.

პრიორიტეტის საშუალოვადიანი მიზანი:

აღრეული და სკოლამდელი აღზრდის სისტემის რეფორმის შესაბამისად, უზრუნველყოს თანამედროვე და სტანდარტების შესაბამისი სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სისტემის შექმნა და ფუნქციონირება.

ქალაქში ადამიანური კაპიტალის განვითარების ხელშეწყობა და ბათუმის უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ცნობადობისა და კონკურენტუნარიანობის გაზრდა.

სამოქმედო გეგმა:

პრიორიტეტის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი პროგრამების განხორციელება:

- სკოლამდელი აღზრდა და განათლება;
- პროფესიული განვითარებისა და უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა.
- ზოგადი განათლების ხელშეწყობა;

პროგრამა: სკოლამდელი აღზრდა და განათლება

საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის“ მიხედვით მუნიციპალიტეტის მართვაში არსებული ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა

და განათლების დაწესებულებების შექმნა და მათი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა თვითმმართველი ერთეულის საკუთარ უფლებამოსილებას წარმოადგენს.

სკოლამდელი განათლება ბავშვის აკადემიური და სოციალური განვითარების მნიშვნელოვანი საფეხურია. ბავშვს, რომელიც ხარისხიან სკოლამდელ აღზრდას გადის, გაცილებით უკეთესი მაჩვენებელი აქვს სკოლაში და შემდგომ. სკოლამდელ განათლებაში ინვესტირება არის ერთ-ერთი საუკეთესო ინვესტირება არა მხოლოდ ბავშვში, არამედ საზოგადოებაში. სკოლისათვის და შემდგომი ცხოვრებისათვის მზაობის ხელშეწყობა მრავალმხრივი პროცესია და ასაკობრივი თავისებურებების გათვალისწინებით, ბავშვის სრულფასოვან პიროვნებად ჩამოყალიბების მყარ საფუძველს წარმოადგენს. როდესაც ბავშვი სათანადოდ არის განვითარებული სასკოლო მზაობის კუთხით, იგი ბევრად უფრო წარმატებულია განათლების შემდეგ ეტაპებზე (სკოლა, უმაღლესი სასწავლებელი და სხვა) და ეს მნიშვნელოვნად განსაზღვრავს მის ცხოვრებისეულ წინსვლას. საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის“ მიხედვით მუნიციპალიტეტის მართვაში არსებული ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების შექმნა და მათი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა თვითმმართველი ერთეულის საკუთარ უფლებამოსილებას წარმოადგენს.

„ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონი განსაზღვრავს მუნიციპალიტეტის ვალდებულებებსა და უფლებამოსილებებს სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სფეროში. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ძლიერი და მდგრადი სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სისტემის უზრუნველყოფა ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან პრიორიტეტს წარმოადგენს. ქალაქის განვითარებასთან ერთად, მოთხოვნა სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებზე დღითიდღე იზრდება. არსებული მუნიციპალური საბავშვო ბაღები რთულად უმკლავდებიან მოთხოვნის სრულად დაკმაყოფილებას, რაც ქმნის ახალი ბაღების მშენებლობის აუცილებლობას. გარდა ამისა, სააღმზრდელო პროცესის ხარისხიანად მიწოდება მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მუდმივ განახლებასა და აღმზრდელთა პერმანენტულ პროფესიულ გადამზადებას მოითხოვს.

არსებული სიტუაციის ანალიზიდან და მოქალაქეთა საჭიროებებიდან გამომდინარე, ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტისთვის პრიორიტეტულია სახელმწიფო სტანდარტების შესაბამისი, საყოველთაოდ და თანაბრად ხელმისაწვდომი, ინკლუზიური სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების მომსახურების მიწოდების უზრუნველყოფა.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

განათლება

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 04 01

პროგრამის მიზანი:

სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა და ბავშვების განვითარებაზე ორიენტირებული საადმინისტრაციო და საგანმანათლებლო გარემოს შექმნა

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- ა(ა)იპ „საბავშვო ბაღების გაერთიანება“;
- საბავშვო ბაღების შენობების მშენებლობა და კაპიტალური რეაბილიტაცია;

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

გაზრდილია სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების ხელმისაწვდომობა და შექმნილია ბავშვების განვითარებაზე ორიენტირებული საადმინისტრაციო გარემო

პროგრამა: პროფესიული განვითარებისა და უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა

ქალაქის ეკონომიკური და სოციალური პროგრესის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი რესურსი ადამიანური კაპიტალია. განათლება ქალაქის განვითარებისთვის გამორჩეულად პრიორიტეტული, გრძელვადიან შედეგზე გათვლილი სფეროა. შესაბამისად, ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტისათვის მნიშვნელოვანია უწყვეტი სწავლის სისტემის განვითარებისა და შრომის ბაზრის მოთხოვნებზე ორიენტირებული ადამიანური კაპიტალის განვითარების ხელშეწყობა.

ამ ეტაპზე ქალაქში ფუნქციონირებს 3 სახელმწიფო და 10-მდე კერძო უმაღლესი სასწავლო დაწესებულება, რომელთაგანაც ყველაზე დიდი ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტია. ბათუმში ასევე ხელმისაწვდომია პროფესიული განათლება. უმაღლესი და პროფესიული განათლება, თვითმმართველობის ექსკლუზიურ უფლებამოსილებას არ წარმოადგენს, თუმცა, ბათუმის, როგორც დინამიურად მზარდი ქალაქისთვის, აუცილებელია კონკურენტუნარიანი, შესაბამისი კვალიფიკაციის კადრების განვითარება, ახალგაზრდების პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა, მათი უცხოეთში სტაჟირებისა და დეფიციტურ და მოთხოვნად სპეციალობებზე მომზადება - გადამზადების ხელშეწყობა, ბათუმელი ნიჭიერი და მიზანდასახული ახალგაზრდების სტიმულირების გზით მათი აკადემიური მოსწრების ამაღლება, ასევე საზღვარგარეთ სამაგისტრო პროგრამებზე სწავლების ხელშეწყობა.

მნიშვნელოვანია ასევე სათანადო ყურადღება მიექცეს ბათუმის უმაღლესი სასწავლებლების ცნობადობის გაზრდას განათლების საერთაშორისო ბაზარზე. მომდევნო ოთხი წლის განმავლობაში ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია, უფლებამოსილების ფარ-

გლებში, ხელს შეუწყობს ქალაქ ბათუმში ახალი, ევროპული საგანმანათლებლო დაწესებულებების გახსნასა და ფუნქციონირებას, განხორციელებს ბათუმის უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების მიერ ინიცირებული იმ პროექტების მხარდაჭერას, რომლებიც ითვალისწინებენ ამ საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ცნობადობის გაზრდას. პრიორიტეტის ფარგლებში ასევე განხორციელდება უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სამეცნიერო საქმიანობის ხელშეწყობა (კონფერენციების, ფორუმების და ა.შ. თანადაფინანსება), ლექტორ-მასწავლებელთა საერთაშორისო საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ღონისძიებებში მონაწილეობის/უცხოეთში სტაჟირების ხელშეწყობა. ბათუმში არსებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებათა განვითარება და ცნობადობის გაზრდა, იქნება გარანტი უფრო მეტი უცხოელის მოზიდვისა ბათუმის უმაღლეს სასწავლებლებში.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

განათლება

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 04 02

პროგრამის მიზანი:

ახალგაზრდების კვალიფიკაციის ამაღლებისა და შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანი ახალგაზრდა კადრების ზრდის ხელშეწყობა, ბათუმელ ახალგაზრდებს შორის აკადემიური მოსწრების ამაღლების სტიმულირება, ბათუმში მოქმედი უმაღლესი და პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ცნობადობისა და კონკურენტუნარიანობის გაზრდის მხარდაჭერა.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;
- სტიპენდია წარმატებული სტუდენტებისათვის;
- საგანმანათლებლო ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა.

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

ხელშეწყობილია ბათუმელი ახალგაზრდების პროფესიული განვითარება, წახალისებულია ბათუმელი სტუდენტები. ხელშეწყობილია ბათუმში მოქმედი უმაღლესი და პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ცნობადობა.

პროგრამა: ზოგადი განათლების ხელშეწყობა

ყველას აქვს ზოგადი განათლების მიღების თანაბარი უფლება, რათა სრულად განავითაროს თავისი პიროვნება და შეიძინოს ის ცოდნა და უნარ-ჩვევები, რომლებიც აუცილებელია კერძო და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში წარმატების მიღწევის თანაბარი შესაძლებლობებისთვის. ხარისხიანი და ხელმისაწვდომი განათლების სისტემის უზრუნველყოფა ქვეყნის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია და დეკლარირებულია როგორც ქვეყნის განვითარების ქვაკუთხედი.

ბოლო წლებში განათლების სისტემის რეფორმირებაში საქართველომ მნიშვნელოვან პროგრესს მიაღწია. სიღრმისეული რეფორმების მიუხედავად, კვლავ რჩება ბევრი გამოწვევა განათლების სერვისების ხარისხთან და თანასწორ ხელმისაწვდომობასთან მიმართებაში. მოსწავლის განათლების სახელმწიფო დაფინანსება ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებაში გრძელდება 12 წლის განმავლობაში, ერთ მოსწავლეზე გათვლილი ფინანსური ნორმატივის შესაბამისი ვაუჩერით. მიუხედავად აღნიშნულისა, კვლავ პრობლემად რჩება იმ მოსწავლეთა დაფინანსება, რომლებმაც „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილ ვადებში ვერ დაძლიეს საბაზო/საშუალო საფეხური, სწორედ ამიტომ პროგრამის ფარგლებში დაფინანსდება ის მოსწავლე: ა) რომელმაც ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებაში 12 წლის სწავლის შემდეგ ვერ დაძლია საბაზო საფეხურის ეროვნული ან მოდიფიცირებული სასწავლო გეგმით დადგენილი მიღწევის დონე, ბ) რომელმაც 3 წლის განმავლობაში ვერ დაძლია ზოგადი განათლების საშუალო საფეხური

ზოგად განათლებაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით, პროგრამა ასევე ითვალისწინებს სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეებისათვის სატრანსპორტო მომსახურების უზრუნველყოფას. უნდა აღინიშნოს, რომ საჯარო სკოლებში ინკლუზიური სწავლებისა და მიუსაფარი ბავშვებისთვის ტრანზიტული საგანმანათლებლო პროგრამის მონიტორინგის - კვლევის ანგარიშის მიხედვით, 2017 წელს ტრანსპორტით უზრუნველყოფილნი არიან სკოლათა მესამედი მოსწავლეები (თუმცა, შემთხვევათა მხოლოდ 19%-ში ემსახურება სკოლის ტრანსპორტი ყველა სსსმ მოსწავლეს). სსსმ მოსწავლეებისათვის სასკოლო ტრანსპორტის არარსებობა მშობლების უმეტესობას არჩევანში საკმაოდ ზღუდავს და სკოლებს, რომლებიც საცხოვრებელი ადგილიდან შედარებით შორსაა, ფიზიკურად ნაკლებად ხელმისაწვდომს ხდის. საბოლოო ჯამში, სკოლის ფიზიკური გარემოს ნაკლები ხელმისაწვდომობა მნიშვნელოვან მაკრო ფაქტორს წარმოადგენს, რომელიც ინკლუზიური სწავლების დანერგვისა და განხორციელების პროცესის ერთ-ერთი უმთავრესი გამოწვევაა, ვინაიდან, ფიზიკური სივრცის დაბალი ხელმისაწვდომობა პირდაპირ აისახება სოციალურ მიმდებლობაზე. ფიზიკური გარემო, რომელიც არ ითვალისწინებს სსსმ მოსწავლეთა საჭიროებებს, ამ უკანასკნელებს აყენებს არათანაბარ მდგომარეობაში და ზრდის მასტიგმატიზირებული აღქმების გაჩენის/გამძლიერების საფრთხეს. მუნიციპალიტეტისათვის მნიშვნელოვანია, ყველა ტიპის სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებების მქონე მოსწავლის ჩართვა

ზოგადსაგანმანათლებლო სასწავლო პროცესში, ამ მიზნით ხორციელდება აღნიშნული პროგრამა.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

განათლება

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 04 02

პროგრამის მიზანი:

სხვადასხვა სახის სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეებისათვის ზოგადი განათლების მიღების შესაძლებლობის გაზრდა.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- ზოგადი განათლების ხელმისაწვდომობა;

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

გაზრდილია სხვადასხვა სახის სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეებისათვის ზოგადი განათლების მიღების შესაძლებლობა.

პრიორიტეტი: კულტურა, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი (05 00)

პრიორიტეტის დასახელება:

ქალაქის კულტურულ მრავალფეროვნებას აქვს უდიდესი ტრადიცია, ტოლერანტული თანაცხოვრებისა და განვითარების პოზიტიური გამოცდილება. კულტურული მრავალფეროვნება წარმოადგენს ქალაქის სიმდიდრეს და დემოკრატიული და სტაბილური განვითარების რესურსს. სწორედ ამიტომ, ბათუმისათვის პრიორიტეტულია თვითგამოხატვის, მრავალფეროვნებისა და საზოგადოების ტრადიციული ღირებულებების დაცვა და კულტურათა შორის დიალოგის გაღრმავება.

ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრება საზოგადოების კეთილდღეობის უზრუნველყოფის აუცილებელ პირობად მოიაზრება და ფიზიკური და სულიერი გაჯანსაღების გზაზე გადადგმული ნაბიჯია. ბათუმის მერია ხელს შეუწყობს მასობრივი სპორტის განვითარების ღონისძიებების განხორციელებას, მნიშვნელოვანია ასევე, სპორტის სხვადასხვა სახეობების პოპულარიზაცია, შესაბამისი ინფრასტრუქტურის განვითარება და თანაბარი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

მუნიციპალიტეტისთვის მნიშვნელოვანია ახალგაზრდების ქალაქის საზოგადოებრივ, ეკონომიკურ, კულტურულ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში ჩართულობის ხელშეწყობა. ამ

მიზნით იგეგმება სამოქალაქო განათლებისა და ცნობიერების ამაღლების, შემეცნებითი და სხვა გასართობის ღონისძიებები.

პრიორიტეტის კავშირი ქალაქის სტრატეგიული განვითარების გეგმასთან:

პრიორიტეტი გამომდინარეობს ბათუმის მუნიციპალიტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმიდან, მასში განხილულია სტრატეგიული განვითარების გეგმის შემდგომი სტრატეგიული მიმართულებები, პროგრამები და პროექტები:

5.1.4 კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ხელშეწყობა;

8.1 არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და მისი პოპულარიზაციის მხარდაჭერა;

8.2 კულტურული ღონისძიებების მხარდაჭერა;

8.3 შემოქმედებითი საქმიანობის განვითარების ხელშეწყობა;

8.4 მრავალეთნიკური კულტურის განვითარების მხარდაჭერა;

9.1 მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარების ხელშეწყობა;

9.2 განვითარებისა და თვითრეალიზაციის შესაძლებლობები ბათუმელი ახალგაზრდებისათვის.

პრიორიტეტის საშუალოვადიანი მიზანი:

კულტურასა და სპორტზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა, კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა შენარჩუნება და დაცვა, ახალგაზრდების განვითარებისა და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში ჩართვის შესაძლებლობების განვითარება.

სამოქმედო გეგმა:

პრიორიტეტის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი პროგრამების განხორციელება:

- სპორტის განვითარების ხელშეწყობა;
- მუნიციპალური სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარება და მოვლა-პატრონობა;
- კულტურული ღონისძიებები და ფესტივალები;
- კულტურულ-საგანმანათლებლო საქმიანობის ხელშეწყობა;
- კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და განვითარება;
- ახალგაზრდობის განვითარების ხელშეწყობა.

პროგრამა: სპორტის განვითარების ხელშეწყობა

სპორტის სფეროში თვითმმართველი ერთეულის უფლებამოსილებები განსაზღვრულია კანონმდებლობით (საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი,“ საქართველოს კანონი „სპორტის შესახებ“ და საქართველოს მთავრობის 2014 წ.

04.04 #601 განკარგულება „სპორტის სახელმწიფო პოლიტიკის დოკუმენტის“ დამტკიცების შესახებ).

საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის“ მიხედვით მუნიციპალიტეტი უფლებამოსილია განახორციელოს ღონისძიებები ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრების მიზნით.

ადამიანისათვის ფიზიკური აქტივობა აუცილებელია, იგი პირდაპირ გავლენას ახდენს მის როგორც ფიზიკურ, ისე გონებრივ განვითარებაზე, ის აძლიერებს იმუნიტეტს და ანვითარებს ტვინის უჯრედებს. სპორტი ხელს უწყობს სულიერად და ფიზიკურად ჰარმონიულად განვითარებული პიროვნების ფორმირებას, სპორტს გააჩნია როგორც აღმზრდელობითი, ისე გამაჯანსაღებელი ფუნქცია. სპორტით დაკავება საუკეთესო საშუალებაა ჭარბი წონის, სიგარეტზე დამოკიდებულების, თუ სხვა მანკიერი თვისების თავიდან ასარიდებლად.

სპორტის სახელმწიფო პოლიტიკის დოკუმენტის მიხედვით:

- ჯანდაცვის სტატისტიკური მონაცემების საფუძველზე მოსახლეობაში პროგრესულად არის გაზრდილი არაგადამდებ დაავადებათა მაჩვენებლების სიხშირე, განსაკუთრებით ბავშვებსა და მოზარდებში (ტანადობის დარღვევა, სკოლიოზი, კიფოზი, ჭარბწონიანობა, გულსისხლძარღვთა, სიმსივნური და სხვა არაგადამდები დაავადებები).

- დაბალია მოსახლეობის ფიზიკური აქტივობისა და მასობრივ სპორტში ჩართულობის მაჩვენებლები, რასაც ადასტურებს „სოციოლოგიური და მარკეტინგული კვლევების ცენტრის“ მიერ 2013 წლის ზაფხულში ჩატარებული კვლევების მონაცემები. სიტუაციას აუარესებს ახალგაზრდებში სხვადასხვა არაჯანსაღ გასართობთა მზარდი პოპულარობა (კომპიუტერული თამაშები, ტოტალიზატორი, კაზინო და სხვა).

აღნიშნულის გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტისათვის მნიშვნელოვანია მოსახლეობაში და განსაკუთრებით მოზარდ თაობაში ფიზიკური აქტივობისა და განათლების ხელშეწყობა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის პრინციპების დამკვიდრება, მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის პოპულარიზაცია.

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის ხედვა სპორტის მიმართულებით უკავშირდება მასობრივ სპორტში ჩართვის ხელმისაწვდომობის ამაღლებას, რაც თავის მხრივ ხელს შეუწყობს ადგილობრივი პროფესიული სპორტული გაერთიანებების განვითარებას.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

კულტურა, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 05 01

პროგრამის მიზანი:

მასობრივი სპორტის განვითარების ხელშეწყობა, ცხოვრების ჯანსაღი წესის პოპულარიზაცია, სპორტზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა და სპორტული მიღწევების გაუმჯობესების ხელშეწყობა.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- მასობრივი სპორტის განვითარების ხელშეწყობა;
- საერთაშორისო სპორტული ღონისძიებების მხარდაჭერა;
- ბათუმელი სპორტსმენების ინდივიდუალური განვითარების ხელშეწყობა;
- სპორტული საკლუბო გუნდების მხარდაჭერა;
- ა(ა)იპ საჭადრაკო კლუბი „ნონა“;
- ა(ა)იპ ბათუმის საცხენოსნო კლუბი;
- ბათუმი სპორტის ქალაქი;
- სასკოლო სპორტის ხელშეწყობა;
- სპორტისა და ჯანსაღი ცხოვრების პოპულარიზაცია.

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

უზრუნველყოფილია საზოგადოების ჩართულობა სპორტის სხვადასხვა სახეობებში. გაუმჯობესებულია ბათუმელი სპორტსმენების სპორტული მიღწევები.

პროგრამა: მუნიციპალური სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარება და მოვლა-პატრონობა

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტისათვის მნიშვნელოვან პრიორიტეტს წარმოადგენს ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება, მასობრივი სპორტის განვითარება და სპორტის ხელმისაწვდომობის გაზრდა. სპორტულ ცხოვრებაში მოსახლეობის ჩართულობა და სპორტის განვითარების ხელშეწყობა წარმოუდგენელია მოწესრიგებული და თანამედროვე სტანდარტების გათვალისწინებით მოწყობილი ინფრასტრუქტურისა და სპორტული ბაზების გარეშე. მიუხედავად იმისა, რომ წლებია ქალაქის მასშტაბით მოეწყო ათეულობით მინი სპორტული მოედანი, მაინც არასაკმარისია მათი რაოდენობა. თითქმის არ არსებობს სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებებში სპორტული ინფრასტრუქტურა, ხოლო ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში არსებული ინფრასტრუქტურის უმრავლესობა სარეაბილიტაციოა და საჭიროებს თანამედროვე სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანას.

აღნიშნულის გათვალისწინებით ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია ხელს შეუწყობს მასობრივი სპორტის მნიშვნელობის შესახებ ცნობიერების ამაღლებას, უზრუნველყოფს მასობრივი სპორტულ-გამაჯანსაღებელი ღონისძიებების ჩატარებას, ასაკობრივი ჯგუფების განვითარების ხელშეწყობას, შშმ და განსაკუთრებული საჭიროებების მქონე პირთა ჩართვას

სპორტულ აქტივობებში და მათთვის შესაბამისი სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობას. იგეგმება არსებული სპორტული ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია-ადაპტირება და ახალი ინფრასტრუქტურის განვითარება.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

კულტურა, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 05 02

პროგრამის მიზანი:

მუნიციპალური სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარება, მშენებლობა-რეაბილიტაცია, და მოვლა-პატრონობა. სპორტული სექციების განვითარების ხელშეწყობა.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- ა(ა)იპ - ბათუმის სპორტული ცენტრი;
- სასპორტო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და რეაბილიტაცია.

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

გამართულია და განახლებულია მუნიციპალური სპორტული ინფრასტრუქტურა, ხელშეწყობილია ცენტრთან არსებული სპორტული სექციები.

პროგრამა: კულტურული ღონისძიებები და ფესტივალები

უკანასკნელი ათწლეულების განმავლობაში ქალაქში რეგულარულად იმართება საერთაშორისო და რეგიონული მასშტაბის ფესტივალები და კულტურული ღონისძიებები, რაც ქალაქის პოპულარიზაციას და ცნობადობის გაზრდას უწყობს ხელს. ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან პრიორიტეტს წარმოადგენს ბათუმის, როგორც შავი ზღვის რეგიონის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი კულტურული ცენტრის განვითარება.

პროგრამის მეშვეობით განხორციელდება კულტურის პოპულარიზაცია და გაიზრდება კულტურის ხელმისაწვდომობა, დაცული იქნება თვითგამოხატვის მრავალფეროვნება, ადგილობრივ ხელოვანებს მიეცემათ საკუთარი შესაძლებლობების გამოვლენის საშუალება, უზრუნველყოფილი იქნება კულტურულ ცხოვრებაში შშმ პირთა და ეთნიკურ უმცირესობათა ჩართულობა, საზოგადოების ტრადიციული ღირებულებების დაცვა და სხვადასხვა კულტურის შეუზღუდავი თვითგამოხატვისა და კულტურათა შორის დიალოგის გაღრმავება.

ვინაიდან კულტურული ტურიზმის როლი მეტად მნიშვნელოვანია ქალაქის განვითარებისათვის, მომდევნო ოთხი წლის განმავლობაში, ტურისტულ სეზონზე, ქ. ბათუმის

მუნიციპალიტეტის მერიის ორგანიზებითა და სხვადასხვა უწყებებთან კოორდინაციით მოეწყობა მასშტაბური კულტურულ-სანახაობრივი ღონისძიებები, რომლებშიც მთელი სეზონის განმავლობაში ჩაერთვებიან პოპულარული ქართველი და უცხოელი შემოქმედები. კულტურული აქტივობები მორგებული იქნება ყველა თაობის ადამიანებისათვის და სანახაობრივად საინტერესო და მრავალფეროვანი როგორც ადგილობრივი, ასევე უცხოელი სტუმრებისათვის.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

კულტურა, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 05 03

პროგრამის მიზანი:

ქალაქის კულტურული ცხოვრების გამრავალფეროვნება, ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- კულტურული ღონისძიებების მართვა;
- ღირსშესანიშნავ დღეებთან დაკავშირებული კულტურული ღონისძიებები;
- კულტურული მრავალფეროვნების ხელშეწყობა;
- საერთაშორისო ფესტივალების მხარდაჭერა;
- კულტურის სფეროში თავისუფალი ინიციატივების მხარდაჭერა.

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

ხელშეწყობილია ქალაქში კულტურული პროექტების განხორციელება და ხელმისაწვდომობა.

პროგრამა: კულტურულ-საგანმანათლებლო საქმიანობის ხელშეწყობა

საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის“ მიხედვით მუნიციპალიტეტის ერთ-ერთ საკუთარ უფლებამოსილებას წარმოადგენს ადგილობრივი თვითმყოფადობის, შემოქმედებითი საქმიანობისა და კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და განვითარება; მუნიციპალიტეტის მართვაში არსებული ბიბლიოთეკების ფუნქციონირების უზრუნველყოფა და ახალი ობიექტების მშენებლობა.

მრავალსაუკუნოვანი ქართული ფოლკლორი ღირსეულ ადგილს იკავებს საქართველოს კულტურულ მემკვიდრეობაში. მასში ასახულია ჩვენი ხალხის ყოფა-ცხოვრება, ქართველი ერის თვითმყოფადობა და ეთნოკულტურა.

თანამედროვე და კლასიკური მუსიკის ხელშეწყობით, ხელმისაწვდომია კულტურისა და შემოქმედების ტრადიციული და თანამედროვე ფორმების, ტრადიციული და ახალი ტექნოლოგიების თანაარსებობის, საზოგადოების სხვადასხვა ჯგუფების მონაწილეობის თანაბარი ხელშეწყობა.

ა(ა)იპ „აკაკი წერეთლის სახელობის ქალაქ ბათუმის საჯარო ბიბლიოთეკის“ სრულფასოვანი ფუნქციონირებით, ხელი შეეწყობა ეროვნული ლიტერატურის, მემკვიდრეობის დაცვის, კოლექციებისა და საარქივო მასალების გაციფრულებას, ინტერნეტ - ბიბლიოთეკების მრავალფუნქციურ დაწესებულებად ჩამოყალიბებას, მოსახლეობის საგანმანათლებლო საქმიანობას, სოციალიზაციისა და საჯარო მომსახურებათა ხელმისაწვდომობას.

ხელოვანთა პროფესიული განვითარებისა და ცნობადობის გაზრდისთვის მნიშვნელოვანია მათი სხვადასხვა საერთაშორისო და ადგილობრივ კულტურულ პროექტებში მონაწილეობა, ურთიერთობების დამყარება, ინფორმაციის გაცვლა და გამოცდილების გაცნობა-გაზიარება.

შემოქმედებითი ინდუსტრიების განვითარება მრავალმხრივ მნიშვნელოვანია. მას მნიშვნელოვანი წვლილის შეტანა შეუძლია სხვადასხვა სფეროს და ზოგადად ჩვენი ქალაქის წინსვლაში. შემოქმედებითი ინდუსტრიები გაზრდიან ქალაქის საერთაშორისო იმიჯს და კულტურული ტურიზმის ხელშეწყობის გზით გააძლიერებენ ეკონომიკას. განვითარებული შემოქმედებითი სექტორი უზრუნველყოფს კონკურენტუნარიანი პროდუქტების და მომსახურებების წარმოებას, როგორც კულტურის, ისე სხვა სექტორებში. შესაბამისად, შემოქმედებითი ინდუსტრიების ხელშეწყობა წარმოადგენს ჩვენი ქალაქის პრიორიტეტს და კულტურის პოლიტიკის ერთ-ერთ სტრატეგიულ მიმართულებას.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

კულტურა, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 05 04

პროგრამის მიზანი:

კულტურულ-საგანმანათლებლო საქმიანობისა და შემოქმედებით ინდუსტრიების განვითარების ხელშეწყობა, ბათუმე ხელოვანთა მხარდაჭერა.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- ფოლკლორის ხელშეწყობა;

- თანამედროვე მუსიკის ხელშეწყობა;
- კლასიკური მუსიკის ხელშეწყობა;
- ხელოვანთა ხელშეწყობა;
- ა(ა)იპ - აკაკი წერეთლის სახელობის ქ. ბათუმის საჯარო ბიბლიოთეკა;
- შემოქმედებითი ინდუსტრიების ხელშეწყობა.

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

ხელშეწყობილია კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებების საქმიანობა და გაზრდილია ბათუმელ ხელოვანთა ცნობადობა.

პროგრამა: კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და განვითარება

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანია პატარა ქალაქებისთვის. ბათუმისათვის, როგორც ტურისტული ქალაქისათვის კულტურულ სანახაობათა, ტრადიციული არქიტექტურისა და ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა-შენარჩუნება სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია. ბათუმის ძირითადი ღირსშესანიშნავი ადგილები, რომლებიც ტურისტების ინტერესის სფეროს წარმოადგენენ სწორედ კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებია. ბათუმს ტურისტული და მატერიალური კულტურის პოტენციალი აძლევს იმის შესაძლებლობებს, რომ ტურიზმის ბაზარზე ადგილი დაიკავოს, შექმნას ტურისტულ ბიზნესში ინვესტიციების განხორციელების და კონკურენციისთვის ხელსაყრელი გარემო პირობები, დამატებითი სამუშაო ადგილები და შემოსავალი, ხელი შეუწყოს ადგილობრივი შესაძლებლობების წარმოჩენას, რაც საბოლოო ჯამში ქალაქის განვითარებასა და ცხოვრების დონის გაუმჯობესებას შეუწყობს ხელს.

სსიპ აჭარის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სააგენტოსგან მოწოდებული ინფორმაციის თანახმად, ბათუმში 277 მატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლია, მათგან 269 - ურბანული და 8 - საკულტო. ძეგლების უმეტესობა ავარიულ მდგომარეობაშია და ესაჭიროება რეაბილიტაცია.

საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“ მე-16 მუხლის თანახმად, მუნიციპალიტეტის საკუთარი უფლებამოსილებაა ადგილობრივი მნიშვნელობის კულტურის ძეგლთა მოვლა-შენახვა, რეკონსტრუქცია და რეაბილიტაცია. აღნიშნული უფლებამოსილების აღსრულების მიზნით, 2017 წელს, სსიპ აჭარის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სააგენტოსა და ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიას შორის გაფორმდა მემორანდუმი, რომლის ფარგლებში ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია მზადყოფნას გამოხატავს დააფინანსოს და რეაბილიტაცია ჩაუტაროს სააგენტოსთან ერთად შერჩეულ, ქ. ბათუმში არსებულ, კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებს.

კულტურული მემკვიდრეობის გამოვლენა, დაცვა, ინტერპრეტაცია და გამოყენება სოციალური და ეკონომიკური წინსვლის აუცილებელი პირობაა. კულტურული მემკვიდრეობა სულიერი და მატერიალური განვითარების მატთან, ერის თვითშეგნების ჩამოყალიბებისა და თვითმყოფადი ეროვნული კულტურის უწყვეტობის წინაპირობა და კაცობრიობის საერთო საგანძურის განუყოფელი ნაწილია. ქალაქისათვის თავისი ისტორიული და კულტურული წარსულის დაცვა-შენარჩუნება უმნიშვნელოვანესია. ამდენად, მომდევნო ოთხი წლის განმავლობაში გაგრძელდება აღნიშნული პროგრამის განხორციელება.

პროგრამა ითვალისწინებს სსიპ აჭარის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სააგენტოსთან მჭიდრო კოორდინაციით, სარეაბილიტაციო ძეგლების შერჩევას და სარეაბილიტაციო-სარესტავრაციო სამუშაოების განხორციელებას. ასევე, პროგრამის ფარგლებში, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის მიზნით, განხორციელდება კულტურულ-საგანმანათლებლო-სამეცნიერო საქმიანობის ხელშეწყობა და გამოიცემა კატალოგები, რომლებშიც ასახული იქნება ბათუმის კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები, განხორციელდება კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისა და შენარჩუნების მიზნით განსახორციელებელი პროექტების ხელშეწყობა.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

კულტურა, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 05 05

პროგრამის მიზანი:

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა შენარჩუნება და დაცვა.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების რეაბილიტაცია;
- კულტურულ-საგანმანათლებლო-სამეცნიერო პროექტების მხარდაჭერა;
- არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისა და შენარჩუნების მიზნით განსახორციელებელი პროექტების ხელშეწყობა.

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

დაცული და შენარჩუნებულია კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები, ხელშეწყობილია კულტურულ-საგანმანათლებლო საქმიანობა.

პროგრამა: ახალგაზრდობის განვითარების ხელშეწყობა

ახალგაზრდობა ნებისმიერი ქვეყნის დემოკრატიული და სოციო-ეკონომიკური განვითარების მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს. შესაბამისად, მნიშვნელოვანია მათი მხარდაჭერა, წახალისება და განვითარების ხელშეწყობა ადგილობრივ დონეზე.

თანამედროვე სამყაროში ახალგაზრდები უამრავი გამოწვევის წინაშე დგანან, სწრაფად ცვალეადი გარემო და ტექნოლოგიების განვითარება განსაკუთრებით მაღალ მოთხოვნებს უყენებს ახალგაზრდებს. ამიტომ, სახელმწიფოს მხრიდან საჭიროა, როგორც ფორმალური, ასევე არაფორმალური საგანმანათლებლო მომსახურებები იმისთვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს ახალგაზრდების სრულყოფილი განვითარების შესაძლებლობები.

საყოველთაოდ ცნობილია, რომ სახელმწიფო უფლება-მოვალეობების განხორციელება ხელისუფლების იმ ორგანოების მიერ ხორციელდება უკეთ, რომელიც ყველაზე ახლოს არიან მოქალაქეებთან. ადგილობრივი თვითმმართველობა კი ახალგაზრდებთან ყველაზე დაახლოებული ორგანოა, რაც გვამლევს საშუალებას ვიზრუნოთ ადგილობრივი ახალგაზრდების არაფორმალურ განათლებაზე.

საქართველოში ახალგაზრდის ასაკი განსაზღვრულია 14-29 წლით. სხვადასხვა ასაკში ახალგაზრდებს განსხვავებული საჭიროებები და ინტერესები გააჩნიათ, შესაბამისად მნიშვნელოვანია, რომ ახალგაზრდების განვითარების ხელშეწყობა განხორციელდეს ასაკობრივი განვითარების თავისებურებებისა და ინტერესების გათვალისწინებით.

14-დან 18 წლამდე ასაკის განვითარების მახასიათებლებია ინტერესის გამოვლენა იმ ცოდნის მიმართ, რაც ფორმალური განათლების ფარგლებს სცილდება, აქვთ შემოქმედებითობის მოთხოვნილება, ინტერესი მხატვრული ლიტერატურისადმი და თანატოლებთან ურთიერთობის მოთხოვნილება. უყალიბდებათ თვითშეფასება, მსოფლმხედველობა, ლოგიკური აზროვნება და წარმოსახვის უნარი.

18-დან 24 წლის ახალგაზრდების მთავარი საზრუნავი არის განათლების მიღება, რომელიც უზრუნველყოფს მათ ინტეგრაციას შრომის ბაზარზე, დამოუკიდებელი ცხოვრების დაწყება და საზოგადოების სრულფასოვან წევრად ჩამოყალიბება. ეს ასაკობრივი პერიოდი ასევე დაკავშირებულია ასოციალური ქცევის, სოციალურ ურთიერთობებში პრობლემების, წარუმატებელი კარიერული არჩევანის, სიღარიბისა და სხვა რისკებთან.

საზოგადოებაში ახალგაზრდების ინტეგრაცია დამოკიდებულია მასზე, თუ როგორ არის დაცული ახალგაზრდების საჭიროებები და ინტერესები სხვადასხვა სექტორებში, როგორიცაა დასაქმება, განათლება, სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვა. 25 წელს ზემოთ ახალგაზრდების ძირითადი მიზანია, რომ იყვნენ საზოგადოების სრულფასოვანი, დამოუკიდებელი წევრები, მოახდინონ შრომის ბაზარზე მათი მდგომარეობის სტაბილიზაცია და დაიწყონ ოჯახური ცხოვრება.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ქალაქ ბათუმში მცხოვრები ახალგაზრდების სრულფასოვანი განვითარების ხელშეწყობისთვის, 2022-2025 წლებში განხორციელდება არაფორმალური განათლების (მასში გაერთიანებული იქნება ახალგაზრდებისთვის საჭირო კომპეტენციების დაუფლების ხელშეწყობი ღონისძიებები) უზრუნველყოფის ხელშეწყობი ღონისძიებები, მხარდაჭერილი იქნება ინტელექტუალურ-შემეცნებითი და შემოქმედებით პროექტების ჩატარება, ახალგაზრდების პოტენციალის რეალიზების ხელშეწყობა, დაფინანსდება ახალგაზრდების ინიციატივები და ხელშეწყობილი იქნება ახალგაზრდების მონაწილეობა გადაწყვეტილების მიღების პროცესში. გარდა აღნიშნულისა, ახალგაზრდებსა და მოზარდებს ექნებათ შესაძლებლობა შეიკრიბონ უსაფრთხო სივრცეში კერძოდ, ქვეპროგრამის „ახალგაზრდული ცენტრის“ განხორციელებისთვის გამოყოფილ ფართში, იმსჯელონ აქტუალურ და მათთვის საინტერესო თემებზე, გამოავლინონ თავიანთი შესაძლებლობები, კულტურული მისწრაფებები და გაუზიარონ თანატოლებს თავიანთი ინტერესები.

უკვე არსებულ ახალგაზრდულ ცენტრში დამატებით მოეწყობა გასართობი სივრცე. რაც ახალგაზრდების ჩართულობასა და ახალგაზრდების განვითარების ხელშეწყობი პროგრამებით დაინტერესებას გაზრდის, ამავდროულად ხელს შეუწყობს ახალგაზრდების თავისუფალი დროის რაციონალურად გამოყენებას, საერთო ინტერესების მქონე ახალგაზრდების დაახლოებასა და ერთობლივად ინიციატივებისა და იდეების განხილვას, პროექტების შექმნასა და განხორციელებას. ქალაქის ცენტრისგან დაშორებულ უბნებში არაფორმალური განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდისთვის, მოეწყობა ახალგაზრდული სივრცეები, რაც საშუალებას მისცემს ქალაქიდან მოშორებით მცხოვრებ მოზარდებსა და ახალგაზრდებს ადგილზე მიიღონ ის სერვისები, რასაც ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია ახალგაზრდების განვითარების მხარდაჭრის, კერძოდ კი არაფორმალური განათლების ხელშეწყობის ფარგლებში ახორციელებს.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

კულტურა, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 05 06

პროგრამის მიზანი:

ახალგაზრდობის გააქტიურება და სამოქალაქო აქტივობებში ჩართვა, ახალგაზრდული ინიციატივების წახალისება, ახალგაზრდების შესაძლებლობების რეალიზება და მათი სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა;

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- ახალგაზრდული ცენტრი;
- ინტელექტუალური და შემეცნებითი პროექტების მხარდაჭერა;
- ახალგაზრდების თავისუფალი ინიციატივების მხარდაჭერა;
- ახალგაზრდული სივრცეების მოწყობა;

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

შექმნილია ახალგაზრდების განვითარებაზე ორიენტირებული გარემო. უზრუნველყოფილია ახალგაზრდების საზოგადოებრივ ცხოვრებაში ჩართულობა და ხელშეწყობილია მათი სამოქალაქო ინიციატივები.

პრიორიტეტის დასახელება - ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა (0600)

პრიორიტეტის კავშირი ქალაქის სტრატეგიული განვითარების გეგმასთან:

პრიორიტეტი გამომდინარეობს ბათუმის მუნიციპალიტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმიდან, მასში განხილულია სტრატეგიული განვითარების გეგმის შემდგომი სტრატეგიული მიმართულებები, პროგრამები და პროექტები:

6.1 ჯანმრთელობის დაცვის სერვისებზე თანაბარი ხელმისაწვდომობის მხარდაჭერა და უსაფრთხო გარემოს შექმნა მოქალაქეებისათვის;

6.2 სოციალური თანასწორობის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა;

6.3 სოციალური (საზოგადოებრივი) რისკების მართვის მექანიზმებისა და მოსახლეობის ცხოვრების დონის გაუმჯობესება, ცხოვრების გარანტირებული მინიმუმის შექმნა.

პრიორიტეტის დასაბუთება:

მოსახლეობისთვის სამედიცინო მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა და ასევე სოციალური უზრუნველყოფის სისტემის გაუმჯობესება საქართველოს მთავრობისთვის მნიშვნელოვან პრიორიტეტს წარმოადგენს, რაც განსაზღვრულია საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების სტრატეგიით - „საქართველო- 2020“. ამ სფეროში პროგრამების დაგეგმვა-განხორციელება მიმდინარეობს ასევე, რეგიონული ხელისფლების დონეზეც, თუმცა, სახელმწიფო და რეგიონალური დაფინანსების პროგრამების არსებობის მიუხედავად, მოსახლეობის ნაწილს, დაბალი შემოსავლებისა და სამედიცინო მომსახურების მაღალი ფასების გამო, არ აქვს საშუალება დაფაროს ის ხარჯები, რომლებიც სრულად არ იფარება ამ პროგრამებით, შესაბამისად, მუნიციპალიტეტისათვის მნიშვნელოვანი და პრიორიტეტულია ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში პროგრამების განხორციელება.

აღსანიშნავია, რომ ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიამ 2019 წელს შეიმუშავა ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პოლიტიკის დოკუმენტი, რომლიც ეფუძნება იმ ძირითად საერთაშორისო და ეროვნულ დონეზე აღიარებულ პრინციპებსა და ფასეულობებს, რომელიც ითვალისწინებს ადამიანის უფლებათა დაცვას და სოციალური უთანასწორობის აღმოფხვრას.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის საშუალოვადიან პრიორიტეტს წამოადგენს სოციალური თანასწორობის უზრუნველყოფა ქალაქის მოსახლეობისთვის, რაც დაკავშირებულია მკურნალობასთან და რეაბილიტაციასთან დაკავშირებული ხარჯების შემცირებასთან სოციალურად დაუცველი ოჯახებისთვის, ასევე საზოგადოების მოწყვლადი ჯგუფებისა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების სოციალურ რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობა, მათთვის ცხოვრების ღირსეული პირობების შექმნისა და მინიმალური სტანდარტების დანერგვის მიზნით.

პრიორიტეტულია ასევე ავადობისა და სიკვდილიანობის ძირითადი მიზეზების პრევენცია, შესაძლებლობების შეზღუდვის შემცირება, ჯანმრთელობისთვის უსაფრთხო და ეპიდემიურად კეთილსაიმედო გარემოს უზრუნველყოფა, რაც საზოგადოების ჯანმრთელობის გაუმჯობესებასა და ცხოვრების ხარისხის ამაღლებას შეუწყობს ხელს. პრიორიტეტში აქცენტი ასევე გადატანილია სამედიცინო დაწესებულებების სერვისის ხარისხის ამაღლებასთან, კონკურენტუნარიანი დარგების გამოვლენასთან, რომელიც საფუძვლად შეიძლება დაედოს სამედიცინო ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობას და პაციენტთა მოზიდვას სხვადასხვა ქვეყნიდან.

ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე, მომდევნო წლებში მუნიციპალიტეტი გააგრძელებს ამ მიმართულებით პროგრამების განხორციელებას

პრიორიტეტის საშუალოვადიანი მიზანი:

მოსახლეობის სიცოცხლის ხანგრძლივობისა და ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება; ავადობის და შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის განვითარების რისკის შემცირება; ჯანმრთელობისთვის უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფა; მოქალაქეთა ღირსეული ცხოვრების პირობების უზრუნველყოფა; მოსახლეობის სიღარიბით, ხანდაზმულობით და შეზღუდული შესაძლებლობებით გამოწვეული სოციალური რისკების შემცირება; დასაქმების ხელშეწყობა.

სამოქმედო გეგმა:

პრიორიტეტის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი პროგრამების განხორციელება:

- ჯანმრთელობის დაცვა;

- სოციალური უზრუნველყოფა;
- სანიტარული ზედამხედველობისა და ეპიდსიტუაციის მართვა.

პროგრამა: ჯანმრთელობის დაცვა

მოსახლეობისთვის სამედიცინო მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მთავარ პრიორიტეტს წარმოადგენს ქ. ბათუმის მოსახლეობის სამედიცინო დახმარება ძირითადად უზრუნველყოფილია სახელმწიფო ბიუჯეტით (საქართველოსა და აჭარის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროების პროგრამები) დაფინანსებული პროგრამებით, თუმცა რჩება სამედიცინო სერვისების ნაწილი, რომელთა სრულად დაფინანსება აღნიშნული პროგრამების ფარგლებში ვერ ხერხდება.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის საშუალო ვადიან პრიორიტეტს წამოადგენს სოციალური თანასწორობის უზრუნველყოფა ქალაქის მოსახლეობისთვის, რაც დაკავშირებულია მკურნალობასთან და რეაბილიტაციასთან დაკავშირებული ხარჯების შემცირებასთან სოციალურად დაუცველი ოჯახებისთვის, ასევე საზოგადოების მოწყვლადი ჯგუფებისათვის და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის. მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტს ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის მიმართულებით ასევე წარმოადგენს ავადობისა და სიკვდილიანობის ძირითადი მიზეზების პრევენცია, ასევე შესაძლებლობების შეზღუდვის შემცირება, რაც საზოგადოების ჯანმრთელობის გაუმჯობესებასა და ცხოვრების ხარისხის ამაღლებას შეუწყობს ხელს. აღნიშნულის მიღწევა სრულიად შესაძლებელია აღნიშნული პროგრამით გათვალისწინებული მიზნობრივი ქვეპროგრამების მეშვეობით.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

ჯანმრთელობისა დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 06 01

პროგრამის მიზანი:

მოსახლეობის სიცოცხლის გახანგრძლივება და ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება; ავადობის პრევენცია და შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის განვითარების რისკის შემცირება. ჯანმრთელობის დაცვის სერვისებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება შემდეგი ქვეპროგრამები:

- მოწყვლადი სოციალური ჯგუფების მქონე პირთა მედიკამენტებითა და საკვები დანამატების კომპენსაციით უზრუნველყოფა;

- ონკოლოგიურ დაავადებათა ადრეული ფორმების დიაგნოსტიკა და პრევენცია;
- ფსიქიური პრობლემების მქონე პირთა ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაცია;
- მოწყვლადი ჯგუფების სტომატოლოგიური და ორთოპედიული მომსახურეობა;
- შ.შ.მ. სტატუსის ბავშვთა და ვეტერანთა საკურორტო სამკურნალო-რეაბილიტაცია;
- ახალშობილთა და ბავშვთა განვითარების შეფერხების პრევენცია და რეაბილიტაცია;
- ჰემოდიალიზის ცენტრის პაციენტთა და ლეიკემიით დაავადებულ ბავშვთა

მატერიალური დახმარება;

- მოქალაქეთა ინდივიდუალური სამედიცინო დახმარება;
- თემზე დაფუძნებული მობილური გუნდის მომსახურება;

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

გაზრდილია ჯანმრთელობის დაცვის სერვისებზე ხელმისაწვდომობა, უზრუნველყოფილია დაავადებათა ადრეული გამოვლენა, პრევენცია და მკურნალობა

პროგრამა: სოციალური უზრუნველყოფა

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის საშუალოვადიან პრიორიტეტს წარმოადგენს სოციალური თანასწორობის უზრუნველყოფა ქალაქის მოსახლეობისთვის, სოციალური უზრუნველყოფის მიმართულებით, ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტი თანხვედრაში მოდის საქართველოს მთავრობის პრიორიტეტულ მიმართულებებთან და მიმართულია სოციალურად დაუცველი ოჯახების, საზოგადოების მოწყვლადი ჯგუფების და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების საბაზისო სოციალური გარანტიებით, მინიმალური სტანდარტებით და მიზნობრივი სოციალური დახმარებით უზრუნველყოფისკენ. ქ. ბათუმის მოსახლეობის სოციალური უზრუნველყოფის ღონისძიებები ძირითადად ხორციელდება ცენტრალური ბიუჯეტით გათვალისწინებული პროგრამების ფარგლებში, თუმცა რჩება სოციალური უზრუნველყოფის მომსახურეობის ნაწილი, რომლის დაფინანსება აუცილებელია განხორციელდეს, როგორც ადგილობრივი თვითმმართველობის საკუთარი უფლებამოსილებიდან, ასევე მოსახლეობის მოწყვლადი ჯგუფების საჭიროებებიდან და გადაუდებელი აუცილებლობიდან გამომდინარე, რაც ძირითადად უზრუნველყოფილია სოციალური დაცვის მიზნობრივი ქვეპროგრამებით. პროგრამა უზრუნველყოფს ქალაქის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის მოწყვლადი კატეგორიებისათვის (მკვეთრად გამოხატულ შშმ პირები და შშმ სტატუსის ბავშვები, ვეტერანები, მათთან გათანაბრებული პირები, ომში დაღუპულთა ოჯახის წევრები და მარჩენალდაკარგულები, სოციალურად დაუცველები, მრავალშვილიანი ოჯახები (5 და მეტი შვილი), მარტოხელა მშობლები და მათი შვილები და სხვები) სხვადასხვა სახის სერვისების მიწოდებას და მატერიალური დახმარებების გაწევას.

-

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

ჯანმრთელობისა დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა.

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 06 02

პროგრამის მიზანი:

საზოგადოების ცალკეული კატეგორიების სოციალური პირობების გაუმჯობესება და მუნიციპალურ და კომუნალურ სერვისებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- კომუნალური მომსახურების საფასურის სუბსიდირება
- მოწყვლადი სოციალური კატეგორიების მატერიალური დახმარებით უზრუნველყოფა;
- მუნიციპალური ტრანსპორტით მგზავრობის საფასურის სუბსიდირება;
- მზრუნველობას მოკლებულ ბენეფიციართა მოვლა-პატრონობა და მოვლის საჭიროების მქონე პირთა დახმარება;
- მუნიციპალური უფასო სასადილო;
- დროებითი ღამის თავშესაფარი;
- საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მხარდაჭერა;
- ერთჯერადი მატერიალური დახმარება;
- მოწყვლადი სოციალური კატეგორიებისათვის მინიმალური სოციალური პირობების შექმნა;

- შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების ასისტენტით მომსახურება;

დასაქმების ხელშეწყობა;

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

გაზრდილია მუნიციპალურ და კომუნალურ სერვისებზე ხელმისაწვდომობა და გაუმჯობესებულია საზოგადოების ცალკეული კატეგორიების სოციალური პირობები. შემცირებულია მოსახლეობის სიღარიბით, ხანდაზმულობით და შეზღუდული შესაძლებლობებით გამოწვეული სოციალური რისკები.

პროგრამა: სანიტარული ზედამხედველობა და ეპიდსიტუაციის მართვა

სანიტარიულ - ჰიგიენური მდგომარეობის გაუმჯობესება და გადამდები დაავადებების პრევენცია პრიორიტეტულ მიმართულებებს წარმოადგენს ცხოვრებისათვის უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფისათვის. პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების, იტალიური ეზოებისა და სარდაფების დეზინსექცია და ქვეწარმავლების საწინააღმდეგო სპეციალური პრეპარატებით დამუშავება; ქ. ბათუმის ტერიტორიაზე განთავსებული საზოგადოებრივი მნიშვნელობის დაწესებულებების სანი-

ტარულ-ჰიგიენური მონიტორინგი, უპატრონო ცხოველების (ძაღლების, კატების) პოპულაციის რეგულირების ღონისძიებები, მავნე მწერებისა და მღრღნელების მაქსიმალური შემცირების ღონისძიებები.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

ჯანმრთელობისა დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა.

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 06 03

პროგრამის მიზანი:

სანიტარიულ-ჰიგიენური მდგომარეობის გაუმჯობესება და ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო გარემოს შექმნა, გადამდები დაავადებების პრევენცია.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში გაგრძელდება შემდეგი ღონისძიებების განხორციელება:

- ბათუმის ტერიტორიაზე არსებული დაწესებულებების სანიტარული მონიტორინგი;
- დეზინსექცია დერატიზაციის ღონისძიებები;
- უპატრონო შინაური ბინადარი ცხოველების მოვლა-პატრონობისა და პოპულაციის რეგულირების ღონისძიებები.

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

შემცირებულია ინფექციურ დაავადებათა გავრცელების რისკ-ფაქტორები და უზრუნველყოფილია ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო გარემო.

პრიორიტეტის დასახელება: ქალაქის ეკონომიკური და ურბანული განვითარება (07 00)

პრიორიტეტის კავშირი ქალაქის სტრატეგიული განვითარების გეგმასთან:

პრიორიტეტი გამომდინარეობს ბათუმის მუნიციპალიტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმიდან, მასში განხილულია სტრატეგიული განვითარების გეგმის შემდგომი სტრატეგიული მიმართულებები, პროგრამები და პროექტები:

3.1 ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა;

3.2 ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა;

3.3 საერთაშორისო თანამშრომლობა და ქსელური კავშირები;

3.4 ბათუმში ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული ცენტრების განვითარება;

3.5 ქალაქის შემოერთებული ტერიტორიების განვითარების ხელშეწყობა;

5.1.1 მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმის შემუშავება და სამშენებლო პოლიტიკის გაუმჯობესება;

5.1.2 ისტორიული განაშენიანებისა და განაშენიანების რეგულირების დაცვის ზონების დამტკიცება;

5.1.3 ძველი ბათუმის ისტორიული განაშენიანების რეგულირების ზონაში კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების დაცვა და რეაბილიტაცია.

პრიორიტეტის დასაბუთება

ბოლო ათწლეულის განმავლობაში ბათუმი საქართველოს მუნიციპალტეტებს შორის მაღალი ეკონომიკური ზრდით გამოირჩევა, რაც განპირობებულია ტურიზმის სექტორის სწრაფი განვითარებით, უძრავ ქონებაში ინვესტირების ზრდით და სამშენებლო სექტორის გააქტიურებით. ქვეყანაში სიდიდით და მნიშვნელობით მეორე ქალაქის სტატუსის მიღწევის შემდეგ, ბათუმი დადგა განვითარებადი სექტორების ზრდის ტემპის შენელების საფრთხის, ეკონომიკის დივერსიფიკაციის, ქალაქის სივრცით განვითარების, ინფრასტრუქტურაში განხორციელებული ინვესტიციების საზოგადოების განვითარებასა და ქალაქის კონკურენტუნარიანობასთან სინქრონიზაციის აუცილებლობის წინაშე.

2018 წელს ბათუმი მიუერთდა ევროკავშირის ინიციატივას „მერეტი ეკონომიკური ზრდის“ (M4EG), რომლის ფარგლებშიც 2019 წელს მომზადდა და საკრებულოს მიერ დამტკიცდა ადგილობრივი ეკონომიკის განვითარების გეგმა. აღნიშნული გეგმის მიხედვით, ბათუმში მზარდი ტენდენციით გამოირჩევა მოქმედი ბიზნეს სუბიექტების რაოდენობა ქ. ბათუმში. 2017 წელს მოქმედი ბიზნეს სუბიექტების რაოდენობა წინა წელთან შედარებით 13%-ით გაიზარდა. მთლიანი დამატებული ღირებულებისა და დასაქმების მიხედვით, ადგილობრივი ეკონომიკის წამყვან სექტორებს წარმოადგენს მშენებლობა, ვაჭრობა, ტურიზმი (HoReCa), მრეწველობა, ტრანსპორტი და კომუნიკაციები. ადგილობრივი ეკონომიკის თითქმის ყველა დარგი პირდაპირპროპორციულადაა მიბმული ტურიზმის სექტორზე. ამ დოკუმენტის სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებების ასახვა მოხდება მუნიციპალიტეტის შემდგომის წლების ბიუჯეტში.

ბათუმი, თბილისის შემდეგ ყველაზე მიმზიდველი მუნიციპალიტეტია პირდაპირი უცხოური ინვესტიციებისათვისაც. თუმცა საინვესტიციო პოტენციალის მაქსიმალურ და მდგრად გამოყენებას ხელს უშლის მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმის, სივრცითი მოწყობის გეგმისა და შესაბამისი დარგობრივი კვლევების არარსებობა.

ქალაქ ბათუმის სივრცით-ტერიტორიული დაგეგმვის დოკუმენტაციის შემუშავებისა და დამტკიცების, აღნიშნულ დოკუმენტაციაზე დაყრდნობით ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებების განხორციელებით, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი ხელს შეუწყობს, რომ ქალაქი ბათუმი გახდეს ცხოვრების ღონითა და ბიზნესის კეთების შესაძლებლობებით მიმზიდველი ქალაქი არამარტო ქვეყნის, არამედ რეგიონის მასშტაბით.

პრიორიტეტის საშუალოვადიანი მიზანი:

- ბიზნესისა და მეწარმეობის განვითარების სტიმულირება;
- ქალაქის ეკონომიკური პროფილის დივერსიფიკაცია და გაძლიერება;
- ინვესტიციების განხორციელების ხელშეწყობა;

სამოქმედო გეგმა:

პრიორიტეტის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი პროგრამების განხორციელება:

- ქალაქის ურბანული განვითარება;
- ქალაქის ეკონომიკური პროფილის გაძლიერება და ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა.

პროგრამა: ქალაქის ურბანული განვითარება

ქალაქის დასახლებული ტერიტორიების გეგმაზომიერი განაშენიანებისა და რაციონალური გამოყენების, ქალაქის მდგრადი განვითარების უზრუნველსაყოფად აუცილებელია ქალაქს გააჩნდეს სივრცით-ტერიტორიული დაგეგმვის დოკუმენტაცია, რომელიც უზრუნველყოფს ერთის მხრივ ქალაქის, როგორც ისტორიულად ჩამოყალიბებული ორგანიზმის სივრცით-არქიტექტურული გარემოს, განაშენიანების ფორმებისა და იერსახის შენარჩუნებასა და განვითარებას, ასევე მეორეს მხრივ მისი ეკონომიკური პოტენციალის ზრდას, რაც განპირობებული იქნება ქალაქის ფუნქციონალური პროფილის კვლევისა და შესაბამისი პოტენციალის მქონე დარგების განვითარებით, რაც ასევე თავის მხრივ შეამცირებს რისკს ბათუმი გახდეს მონოფუნქციური - ეკონომიკის ერთ სექტორზე, კერძოდ, ტურიზმზე დამოკიდებული ქალაქი.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

ქალაქის ეკონომიკური და ურბანული განვითარება

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 07 01

პროგრამის მიზანი:

ქალაქის გეგმაზომიერი განვითარების უზრუნველყოფა.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- ქალაქმშენებლობითი დოკუმენტაციის შედგენა;

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

ქალაქის განვითარება ხორციელდება გეგმაზომიერად, დამტკიცებული სტრატეგიის შესაბამისად.

პროგრამა: ქალაქის ეკონომიკური პროფილის გაძლიერება და ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა

ქალაქის ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის, რაც გულისხმობს ქალაქწარმომქმნელი დარგების (როგორცაა: მსუბუქი მრეწველობა) განვითარების (გაფართოვების) სტიმულირებას, ახალი სამუშაო ადგილების შექმნას, ბიზნეს გარემოს გაუმჯობესებას, მწვანე ეკონომიკური განვითარების სტიმულირებას, ასევე, ქალაქის შემოერთებული ტერიტორიების ურბანიზაციას, მნიშვნელოვანია მუნიციპალიტეტმა განახორციელოს ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები. ამ მიზნით გათალისწინებულია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

ინდუსტრიული საწარმოო ბიზნეს ცენტრის მოწყობა და ამოქმედება - საწყის ეტაპზე შერჩეულია ტერიტორია და აჭარის ა.რ. ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროსთან ერთად მიმდინარეობს მუშაობა მოდელის კონცეფციასა და ტერიტორიის საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის მოწყობაზე. ბიზნეს ცენტრი უზრუნველყოფს საწარმოო სივრცეების შეღავათიანი პირობებით სარგებლობის შესაძლებლობებს არსებული და დამწყები მცირე და საშუალო მეწარმეობისათვის, რაც ხელს შეუწყობს როგორც ბიზნეს გარემოს გაუმჯობესებას, ასევე, დასაქმებასაც. შესაბამისად, აღნიშნულ ქვეპროგრამაზე მუშაობა გაგრძელდება მომდევნო წლებშიც.

ბათუმის ისტორიული განაშენიანების საზღვრებში ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული ცენტრების განვითარების მხარდაჭერა მოიცავს ქალაქის კონკრეტული უბნების განვითარების შესაძლებლობების კვლევისა (ქალაქის გენერალური გეგმის მომზადების ეტაპზე) და კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით მცირე კომერციული პროექტების განვითარების მხარდამჭერი პროექტების შემუშავება-განხორციელებას, თანადაფინანსების გზით.

ეკონომიკური ფორუმების ორგანიზება - პროგრამის ფარგლებში ბათუმის მუნიციპალიტეტი მომდევნო წლებში გააგრძელებს ადგილობრივი განვითარების ყოველწლიური ფორუმების ჩატარებას, რომელიც ეხება ქალაქის მდგრადი ურბანული განვითარების ისეთ მნიშვნელოვან საკითხებს, როგორცაა მდგრადი ურბანული ტრანსპორტი, მწვანე - ცირკულარული ეკონომიკა, საინვესტიციო შესაძლებლობები და სხვა.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

ქალაქის ეკონომიკური და ურბანული განვითარება

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 07 02

პროგრამის მიზანი:

ქალაქის ეკონომიკური განვითარება, ბიზნესის ხელშეწყობა.

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- ეკონომიკური ფორუმების ორგანიზება;

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

გაზრდილია სამეწარმეო და ბიზნეს აქტივობა.

პრიორიტეტის დასახელება: მუნიციპალური სერვისების განვითარება (08 00)

პრიორიტეტის კავშირი ქალაქის სტრატეგიული განვითარების გეგმასთან:

პრიორიტეტი გამომდინარეობს ბათუმის მუნიციპალიტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმიდან, მასში განხილულია სტრატეგიული განვითარების გეგმის შემდგომი სტრატეგიული მიმართულებები, პროგრამები და პროექტები:

1.1 მოქალაქეზე და მის საჭიროებებზე ორიენტირებული პოლიტიკა;

4.6 მუნიციპალური სერვისების გაუმჯობესება;

4.7 მუნიციპალური ქონების მართვა.

პრიორიტეტის დასაბუთება:

ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მდგრადი განვითარების და კონკურენტუნარიანობის მნიშვნელოვან საფუძველს ეფექტური მმართველობა და მუნიციპალური მომსახურების მიერ გაწეული მომსახურების მაღალი ხარისხი წარმოადგენს. მუნიციპალური მომსახურების ხარისხისა და ხელმისაწვდომობის ამაღლების პროცესში, განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება მდგრადი, ეფექტური და უსაფრთხო ელექტრონული მმართველობის სისტემების დანერგვას და განვითარებას. მოქალაქეთათვის, ასევე ბიზნეს სუბიექტებისათვის, ელექტრონული სერვისების დანერგვა მნიშვნელოვნად გაამარტივებს მუნიციპალური მომსახურების მიღების პროცესს, შეამცირებს მომსახურების მიღების ვადებს, გააუმჯობესებს კონტროლს გაწეულ მომსახურებაზე, ასევე მინიმუმამდე დაიყვანს საოპერაციო და ადამიანურ ხარჯვებს.

ამ მიმართულებით მომდევნო საშუალო ვადიანი პერიოდის განმავლობაში ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტი გააგრძელებს წინა წლებში შემუშავებული ელექტრონული სერვისების დახვეწისა და ახალი ელექტრონული სერვისების დანერგვის პროცესს, ისე რომ უზრუნველყოს მუნიციპალიტეტის ყველა მომსახურების ელექტრონულად მიწოდება მოქალაქეებისათვის - „ერთი ფანჯრის“ პრინციპის ამოქმედება ყველა სახის მომსახურებაზე, ამ მიზნით გაგრძელდება ასევე, „მოდერნიზებული სერვისცენტრების მშენებლობა.

მუნიციპალურ სერვისებთან ერთად მნიშვნელოვანია ინსპექტირების საკითხები, ინსპექციის მიზანია შესაბამისი წესდებითა და აქტებით მის უფლებამოსილებას მიკუთვნებულ სფეროებში დადგენილი წესების დაცვაზე ზედამხედველობის განხორციელება, დარღვევათა გამოვლენა და კანონმდებლობის შესაბამისად მათზე

რეაგირება, დარღვევათა თავიდან ასაცილებლად პრევენციულ ღონისძიებათა დაგეგმვა და განხორციელება. ინსპექცია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ახორციელებს ბათუმის ტერიტორიაზე მშენებლობის, ქალაქის იერსახის, რეკლამის, აბრის, გარე ვაჭრობის, ნარჩენებით ქალაქის დანაგვიანების, აკუსტიკური ხმაურისა და პიროტექნიკური ნაკეთობის გამოყენებაზე ინსპექტირებას, კომპეტენციის ფარგლებში სანიტარიული კანონმდებლობის შესრულებაზე კონტროლის განხორციელებას.

ბიუჯეტირების პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობის უზრუნველყოფის მიზნით 2018 წელს შემუშავდა თანამონაწილეობითი ბიუჯეტირების პროექტი, რისთვისაც შექმნილია "მონაწილეობითი ბიუჯეტირების ელექტრონული პლატფორმა" - (www.idea.batumi.ge) - რომლის მიზანია მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის ჩართვა ბიუჯეტის ნაწილის დაგეგმვაში და ქალაქის განვითარებისთვის სასარგებლო იდეების მოზიდვა. ბიუჯეტში აისახება ხმის მიცემის გზით მოქალაქეთა მიერ შერჩეული საუკეთესო იდეები (ღონისძიებები).

პრიორიტეტის საშუალო ვადიანი მიზანი:

მოქალაქეთა საჭიროებებზე მორგებული ეფექტური მუნიციპალური მომსახურების სისტემის დანერგვა და მუნიციპალური მომსახურების უწყვეტი მიწოდების უზრუნველყოფა.

სამოქმედო გეგმა:

- მუნიციპალური მომსახურების გაუმჯობესება;
- მუნიციპალური სერვისების მართვა;
- თვითმმართველობის განხორციელებაში მოქალაქეთა მონაწილეობის გაძლიერება.

პროგრამა: მუნიციპალური მომსახურების მართვა და გაუმჯობესება

ადგილობრივ თვითმმართველ ერთეულს მუნიციპალური მომსახურების მიწოდების ვალდებულება აკისრია შესაბამისი კანონით დადგენილი უფლებამოსილების ფარგლებში. მუნიციპალური მომსახურების მიზანია მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული მოქალაქეებისა და ამ ტერიტორიაზე განთავსებული იურიდიული პირების იმ ინტერესების დაკმაყოფილება, რომლებიც უკავშირდება ადგილობრივი მნიშვნელობის საკითხებს. აღნიშნულიდან გამომდინარე პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება: მუნიციპალური სერვისების ავტომატიზაცია და მომსახურების „ერთი ფანჯრის პრინციპი“-ს ამოქმედება, მომსახურების პროცესში ბიუროკრატიული ბარიერების შემცირება და მუნიციპალური მომსახურების სწრაფი და ხელმისაწვდომი მომსახურების მიწოდება, ელექტრონული სერვისების დანერგვა, ერთიანი ელექტრონული სერვისების და გეოსერვისების პორტალის შექმნა, მუნიციპალური სერვის ცენტრ(ებ)ის ამოქმედება, მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ ერთეულებში მუნიციპალიტეტისათვის მიკუთვნე-

ბული ცალკეული უფლებამოსილების უშუალო განხორციელება, თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა და ინფორმაციის სფეროში ერთიანი პოლიტიკის განხორციელება, მუნიციპალური ქონების ინვენტარიზაცია და მონაცემთა ბაზის წარმოება, მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული სასაწყობო მეურნეობის/ბაზების მართვა, მატერიალური ფასეულობების სასაწყობო ნაგებობაში განთავსება-გაცემა, აღრიცხვა და დაცვა-შენახვა.

ასევე განხორციელდება მუნიციპალიტეტის მიერ ინსპექტირების ღონისძიებები შესაბამისი აქტებით განსაზღვრულ სფეროებში, კერძოდ: დადგენილი წესების დაცვაზე ზედამხედველობის განხორციელება, დარღვევათა გამოვლენა და კანონმდებლობის შესაბამისად მათზე რეაგირება, დარღვევათა თავიდან ასაცილებლად პრევენციულ ღონისძიებათა დაგეგმვა-განხორციელება. ინსპექტირება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით განხორციელდება ბათუმის ტერიტორიაზე მშენებლობის, ქალაქის იერსახის, რეკლამის, აბრის, გარე ვაჭრობის, ნარჩენებით ქალაქის დანაგვიანების, აკუსტიკური ხმაურისა და პიროტექნიკური ნაკეთობის გამოყენების მიმართულებით.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

მუნიციპალური სერვისების განვითარება

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 08 01

პროგრამის მიზანი:

მუნიციპალური სერვისების ხელმისაწვდომობისა და ეფექტურობის ზრდა

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- ელექტრონული სერვისების დანერგვა და განვითარება;
- ა(ა)იპ - მუნიციპალური სერვისების სააგენტო
- მუნიციპალური სერვის-ცენტრების მშენებლობა;
- თვითმმართველობის საკუთრებაში არსებული ქონების მართვა;
- ა(ა)იპ - ბათუმის მუნიციპალური ინსპექცია.

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

დანერგილია მოქალაქეთა საჭიროებებზე მორგებული ეფექტური მუნიციპალური მომსახურების სისტემა.

პროგრამა: თვითმმართველობის განხორციელებაში მოქალაქეთა მონაწილეობის გაძლიერება

მონაწილეობითი ბიუჯეტი, როგორც თვითმმართველობის განხორციელებაში მოქალაქეთა ჩართულობის ალტერნატიული მექანიზმი, წარმოადგენს ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის საბიუჯეტო პროცესის ნაწილს, რომლის ფარგლებშიც მოქალაქეთა უშუალო მონაწილეობით მუშავდება და განისაზღვრება ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მიერ განსახორციელებელი პროექტები. მონაწილეობითი ბიუჯეტირების პროცესი ხორციელდება ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მონაწილეობითი ბიუჯეტირების ელექტრონული პლატფორმის გამოყენებით.

პრიორიტეტის დასახელება, რომლის ფარგლებში ხორციელდება პროგრამა:

მუნიციპალური სერვისების განვითარება

პროგრამის განხორციელების ვადები: 2022-2025 წლები

პროგრამის ბიუჯეტი: იხ. დანართი 1

პროგრამული კოდი: 08 02

პროგრამის მიზანი:

ადგილობრივი თვითმმართველობის განხორციელების პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობის ხელშეწყობა

პროგრამის აღწერა:

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია შემდეგი ქვეპროგრამების განხორციელება:

- მონაწილეობითი ბიუჯეტით შერჩეული პროექტის დაფინანსება;

პროგრამის მოსალოდნელი (საბოლოო) შედეგი:

გაზრდილია მოქალაქეთა ჩართულობა ადგილობრივი თვითმმართველობის განხორციელების პროცესში.